

ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos

regio Antwerpse Gordel en Klein-Brabant

Gewenste ruimtelijke structuur

september 2008

Vlaamse overheid

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1 Inleiding	4
1.1 Planningsopdracht	4
1.2 Relatie met andere plannen	4
1.3 Stand van zaken gevoerd proces	5
1.4 Statuut van de nota	6
2 Situering, rol en positie	7
2.1 Geografische situering	7
2.2 Situering binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen	7
2.3 Kwantitatieve randvoorwaarde	9
3 Beleidsdoelstellingen	10
3.1 Vrijwaren van samenhangende landbouwgebieden voor de beroepslandbouw	10
3.2 Behoud en versterking van de grootstedelijke groenstructuur van Antwerpen	10
3.3 Behoud en versterking van de bestaande natuurcomplexen binnen een netwerk	11
3.4 Behoud en versterking van de bestaande bosstructuur	12
3.5 Behoud en versterken van valleistructuren voor natuurlijke waterberging	12
3.6 Behoud van gave cultuurlandschappen en structurerende landschapselementen	12
3.7 Toeristisch-recreatieve ontsluiting van de open ruimte	13
4 Gewenste ruimtelijke structuur	14
4.1 Deelruimte 1. Haven en Polder	15
4.2 Deelruimte 2. Verstedelijkt bosgebied ten NO van Antwerpen	22
4.3 Deelruimte 3. Land van Kontich en Ranst	31
4.4 Deelruimte 4. Schelde en Rupel	41
4.5 Deelruimte 5. Klein-Brabant	49

BIJLAGE : VERWERKING ANTWOORDEN OP VRAGENLIJSTEN

1 Inleiding

1.1 Planningsopdracht

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) stelt dat het Vlaams gewest de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur als volgt afbakt in gewestplannen of gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen:

- 75.000 tot 100.000 ha grote eenheden natuur (in overdruk) en 25.000 tot 50.000 ha grote eenheden natuur in ontwikkeling (in overdruk) tot een totaal van 125.000 ha. Daarvoor is een toename van 38.000 ha natuur- en reservaatgebied (t.o.v. 1-1-1994) tot een totaal van 150.000 ha natuur- en reservaatgebied nodig.
- 750.000 ha agrarisch gebied, ruimtelijk bestemd voor de beroepslandbouw.
- 10.000 ha bijkomend bosgebied of bosuitbreidingsgebied, tot een totaal van 53.000 ha bosgebied.
- 150.000 ha natuurverwevingsgebied (in overdruk).

Het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997 stelt dat de Vlaamse regering 5 jaar na inwerkingtreding van het decreet 125.000 ha als Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) afbakt, bestaande uit grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling.

De Vlaamse regering besliste op 7 december 2001 de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur uit te voeren in twee fasen.

In een eerste fase werd gewerkt op twee sporen:

1. Binnen het eerste spoor werden grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling afgebakend volgens de procedure voorzien in het decreet natuurbehoud. Het gaat om gebieden binnen de gewenste natuur- en bosstructuur, die niet gevraagd worden in de gewenste agrarische structuur (zogenaamde "consensus-gebieden" op basis van ambtelijke werkkaarten). Deze gebieden liggen binnen een 'groene' of een daarmee vergelijkbare bestemming op de gewestplannen. Op 18 juli 2003 keurde de Vlaamse regering binnen dit spoor een afbakening goed van circa 85.000 ha Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).
2. Het tweede spoor volgt de procedure van het decreet ruimtelijke ordening. Binnen dit tweede spoor worden gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen opgemaakt voor bestemmingswijzigingen van agrarisch gebied naar natuurgebied of omgekeerd, binnen de consensusgebieden. Een eerste reeks van zeventien gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen werd op 20 februari 2004 definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering, een tweede reeks van acht gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen op 4 februari 2005.

Op 17 oktober 2003 besliste de Vlaamse regering geen nieuwe procedures voor ruimtelijke uitvoeringsplannen meer op te starten volgens de werkwijze van de eerste fase, maar te starten met de tweede fase van het planningsproces. Hierbij wordt een gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op de natuurlijke én agrarische structuur uitgewerkt in overleg met gemeenten en provincies.

De tweede fase van het afbakeningsproces voor de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur houdt het volgende in:

- Vormen van een ruimtelijke visie op de structuurbepalende elementen van het buitengebied van Vlaams niveau voor een regio. Voor iedere buitengebiedregio maakt een administratieoverschrijdend projectteam een ruimtelijke visie op.
- Overleggen met gemeenten, provincies en belangenorganisaties om voor de ruimtelijke visie een maatschappelijk draagvlak te creëren. De lokale besturen en belangenorganisaties formuleren vanuit de eigen terreinkennis, ruimtelijke inzichten en beleidsdocumenten voorstellen tot bijsturing of verfijning van de visie.
- Selecteren van actiegebieden waar deze ruimtelijke visie wordt uitgevoerd. In gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden daartoe enerzijds grote eenheden natuur, grote eenheden natuur in ontwikkeling, natuurverwevingsgebieden, bosuitbreidingsgebieden en gebieden van de agrarische structuur afgebakend. Anderzijds worden voor (delen van) grote aaneengesloten landbouwgebieden de bestaande gewestplannen herbevestigd volgens de methodiek die de Vlaamse Regering hiervoor vastlegde op 3 juni 2005.

1.2 Relatie met andere plannen

Het afbakenen van de gebieden van de agrarische en natuurlijke structuur is volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen een specifieke taak voor het Vlaams gewest. Via gemeentelijke of provinciale ruimtelijke structuur- en uitvoeringsplannen kunnen gemeenten en provincies de invulling op het terrein verder aanvullen bv. door het aanduiden van natuurverbindingsgebieden en ecologische infrastructuur van bovenlokaal belang (provincies),

ecologische infrastructuur van lokaal belang (gemeenten) en het differentiëren van de agrarische gebieden (provincies en gemeenten). Daarnaast hebben gemeenten en provincies eigen planningstaken inzake wonen, bedrijventerreinen, recreatie e.d. waarvoor de nodige beleidsruimte moet worden gelaten.

Andere functies en activiteiten kunnen plaatselijk als hoofdfunctie voorkomen in het buitengebied. Het gaat bv. om bepaalde vormen van recreatie en toerisme zoals golf en motorcross, gemeenschaps- en nutsvoorzieningen zoals windmolenparken, waterwinningen of ontginningen. Voor deze functies wordt een apart beleid gevoerd met een eigen planning. Vanuit de ruimtelijke visievorming op landbouw, natuur en bos kunnen randvoorwaarden aangegeven worden voor de ontwikkeling van deze functies. De visievorming biedt zo een ruimtelijk afwegingskader voor deze functies.

Tijdens het overleg met gemeenten, provincies en andere administraties moet een afstemming bereikt worden met deze lopende of geplande planningsprocessen. De bestaande planningsprocessen hebben een eigen einddoel en worden normaal niet stilgelegd gedurende dit proces.

In de ruimtelijke visievorming wordt tevens rekening gehouden met de optie uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om activiteiten in de stedelijke gebieden te stimuleren en te concentreren.

- Wanneer de afbakening van een stedelijk gebied vooruitloopt op de visievorming voor en afbakening van de gebieden van de agrarische, natuurlijke en bosstructuur wordt bij de ruimtelijke visievorming over het stedelijk gebied een hypothese met betrekking tot landbouw, natuur en bos geformuleerd. Vanuit deze hypothese zal bepaald worden wat de grensstellende elementen vanuit het buitengebied zijn en wat de landbouw-, natuur- en boselementen binnen het stedelijk gebied zijn.
- Wanneer de afbakening van de gebieden van de agrarische en natuurlijke structuur vooruitloopt op de afbakening van een stedelijk gebied zal in de nabijheid van het stedelijk gebied ruimte worden gelaten voor (toekomstige) stedelijke ontwikkelingen. Dergelijke ruimte kan letterlijk worden gecreëerd door enkel de gebieden die een ontegensprekelijke waarde hebben voor landbouw, natuur of bos af te bakenen. Bij de uiteindelijke afbakening van het stedelijk gebied in een ruimtelijk uitvoeringsplan, kan het nog niet afgebakende buitengebiedgedeelte eveneens in een ruimtelijk uitvoeringsplan worden vastgelegd.

1.3 Stand van zaken gevoerd proces

De voorliggende nota is het resultaat van een verkenningsfase waarbinnen een eerste aanzet tot beleidsdoelstellingen en ruimtelijke concepten voor de open ruimte in de regio Antwerpse Gordel en Klein-Brabant werden geformuleerd aan de hand van een bundeling, confrontatie en eerste afweging van standpunten en visie elementen vanuit:

- de betrokken gemeenten;
- de betrokken provincies;
- rechtstreeks betrokken belangengroepen (landbouw, natuur en bos, water) en actoren (regiowerkingen).
- een aantal rechtstreeks betrokken Vlaamse administraties (bevoegdheden landbouw, natuur, bos, water, erfgoed en ruimtelijke ordening);

Betrokken gemeenten, provincies, belangengroepen en actoren werden hiertoe via een vragenlijst bevraagd. Parallel hieraan werd door de betrokken Vlaamse administraties een voorbereidend onderzoek uitgevoerd naar de visie elementen vanuit Vlaamse niveau op landbouw, natuur en bos.

Het planningsproces in de regio Antwerpse Gordel - Klein-Brabant startte in maart 2007 met een verkenningsronde die bestond uit:

- een infovergadering voor betrokken gemeenten, provincies en belangengroepen waarop het proces werd toegelicht (aan de hand van een leidraad) en gevraagd werd om aan de hand van een concrete vragenlijst aan te geven welke elementen vanuit een visie van de gemeente, provincie of belangengroep op landbouw, natuur en bos meegenomen moeten worden in het proces;
- een door de betrokken Vlaamse administraties uitgevoerd, voorbereidend onderzoek naar de visie-elementen vanuit het Vlaamse niveau op landbouw, natuur en bos.

Deze verkenningsronde leverde een verkenningnota op waarin een eerste aanzet tot beleidsdoelstellingen en ruimtelijke concepten voor de open ruimte in de regio Antwerpse Gordel - Klein-Brabant werden geformuleerd. Dit op basis van een bundeling, confrontatie en eerste afweging van standpunten en visie-elementen vanuit de betrokken gemeenten, provincies, Vlaamse administraties (bevoegdheden landbouw, natuur, bos, water, erfgoed en ruimtelijke ordening) en betrokken belangengroepen. Deze verkenningnota werd voorgesteld aan gemeenten, provincie en belangengroepen op een informatievergadering in oktober 2007. De actoren konden tot 31 januari 2008 hun advies uitbrengen.

Op basis van de uitgebrachte adviezen op de verkenningsnota is door het projectteam van de Vlaamse overheid in maart 2008 een programma voor overleg opgemaakt. Dit programma voor overleg bestond uit:

- een opsomming van alle elementen uit de adviezen die op het niveau van de ruimtelijke visie zijn geformuleerd en voorwerp van het overleg vormen;
- en een eerste voorontwerp van gebieden waarvoor voorgesteld het bestaande gewestplannen te herbevestigen conform de werkwijze die de Vlaamse Regering hiervoor vastgelegde (omzendbrief RO/2005/01).

Het programma voor overleg vormde de concrete agenda voor de bespreking van de ruimtelijke visie zoals geformuleerd in de verkenningsnota met gemeenten, provincies en belangengroepen via bi- en multilateraal overleg in de periode april-juni 2008.

Op basis van de adviezen uitgebracht over de verkenningsnota en de resultaten van de overlegronde werd voorliggend eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur opgesteld.

Bij het eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur hoort een programma voor uitvoering waarin de mogelijke uitvoeringsacties op Vlaams niveau zijn weergegeven. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- de gebieden waarvoor voorgesteld het bestaande gewestplannen te herbevestigen conform de werkwijze die de Vlaamse Regering hiervoor vastgelegde (omzendbrief RO/2005/01);
- de gebieden waarvoor voorgesteld wordt een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor landbouw, natuur en bos op te maken dat de bestemmingen van de bestaande plannen van aanleg zal wijzigen op basis van de opties in de gewenste ruimtelijke structuur.

De actoren kunnen tot 25 november 2008 hun advies uitbrengen over voorliggend eindvoorstel en uitvoeringsprogramma.

Op basis van de adviezen op de gewenste ruimtelijke structuur en het uitvoeringsprogramma zullen deze uitvoeringsacties verder geoperationaliseerd worden. De Vlaamse Regering zal kennis nemen van het eindvoorstel en de uitgebrachte adviezen, een beslissing nemen over de te herbevestigen gebieden en een operationeel uitvoeringsprogramma goedkeuren waarin de prioriteiten en fasering voor de op te maken gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen vastgelegd wordt.

1.4 Statuut van de nota

De voorliggende nota is het resultaat van de planningsfase waarbinnen een aantal ruimtelijke beleidsdoelstellingen en ruimtelijke concepten voor de open ruimte in de regio Antwerpse Gordel - Klein-Brabant worden geformuleerd. De nota werd opgesteld door een administratieoverschrijdend projectteam van de Vlaamse Overheid dat is samengesteld uit de Vlaamse administraties die een rol spelen in de beleidsdomeinen ruimtelijke ordening, landbouw, natuur, bos, water en onroerend erfgoed.

Het voorstel van ruimtelijke visie zal samen met de uitgebrachte adviezen de basis vormen voor de verdere besluitvorming door de Vlaamse Regering over de verschillende uitvoeringsacties.

2 Situering, rol en positie

2.1 Geografische situering

De buitengebiedregio Antwerpse gordel en Klein-Brabant ligt in het westelijke kwadrant van de provincie Antwerpen. De westelijke grens wordt gevormd door de Schelde. De noord- en zuidgrens worden gevormd door resp. de lands- en provinciegrens. De noordoostgrens wordt gevormd door de Kempische microcuesta (invloed van de Klei van de Kempen). De oost- en zuidoostgrens worden gevormd door de bekkens van de Nete en de Dijle en de grens van Mechelen.

De volgende gemeenten liggen geheel of gedeeltelijk in het plangebied : *Aartselaar, Antwerpen (deels), Boechout, Boom, Bornem, Borsbeek, Brasschaat, Brecht (deels), Duffel (deels), Edegem, Hemiksem, Hove, Kapellen, Kontich, Lier (deels), Lint, Mortsel, Niel, Puurs, Ranst (deels), Rumst, Schelle, Schilde, Schoten, Sint-Amands, Stabroek, Wijnegem, Willebroek, Wommelgem, Zandhoven (deels), Zoersel (deels)*. In het cursief zijn de gemeenten die vermoedelijk in het groot- of kleinstedelijk gebied gelegen zijn aangegeven. Aartselaar, Edegem, Hemiksem, Niel en Schelle liggen zelfs volledig in het grootstedelijk gebied. Van Antwerpen is slechts een zeer klein deel gelegen in het buitengebied : een deel van het district Berendrecht-Zandvliet en enkele gronden palend aan Hoevenen en Kapellen.

KAART 1 . SITUERING BUITENGEBIEDREGIO 'ANTWERPSE GORDEL EN KLEIN-BRABANT'

2.2 Situering binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

De gewenste ruimtelijke structuur uit het RSV formuleert doelstellingen, selecties en ontwikkelingsperspectieven voor de stedelijke gebieden, het buitengebied, de gebieden voor economische activiteiten en de lijninfrastructuur.

Stedelijke gebieden

Binnen het stedelijke netwerk van de Vlaamse ruit ligt het grootstedelijk gebied Antwerpen, het structuurondersteunend kleinstedelijk gebied Lier, het kleinstedelijk gebied op provinciaal niveau Boom en de gemeenten Bornem, Duffel, Puurs, Rumst, Sint-Amands en Willebroek.

Tot het grootstedelijk gebied Antwerpen behoren delen van de gemeente Aartselaar, Antwerpen, Boechout, Borsbeek, Edegem, Hemiksem, Hove, Kontich, Lint, Mortsel, Niel, Schelle, Wijnegem, Wommelgem.

De gemeente Lier wordt afgebakend als structuurondersteunend kleinstedelijk gebied (niveau 3a: 'goed uitgerust').

Boom en Mortsel worden afgebakend als kleinstedelijk gebied op provinciaal niveau (niveau 3b: 'behoorlijk uitgerust'), maar delen van Mortsel worden gerekend tot het grootstedelijk gebied Antwerpen.

Brasschaat is volgens het RSV een zwak uitgeruste kleine stad (niveau 3c). Delen van Brasschaat hebben duidelijk de structuur en de kenmerken van een bebouwd perifeer landschap. De structuur van Brasschaat is niet geschikt voor het voeren van een stedelijk aanbodbeleid en een beleid van verdichting. Omwille van deze beperkte potenties wordt Brasschaat niet geselecteerd als kleinstedelijk gebied maar wordt hier een ruimtelijk beleid vooropgesteld vanuit de ontwikkelingsperspectieven voor het bebouwd perifeer landschap.

Willebroek wordt niet beschouwd als een kleine stad, maar als een goed uitgeruste gemeente. Er wordt geopteerd om Willebroek te selecteren als economisch knooppunt. Hierdoor wordt beleidsmatig ingespeeld op de stedelijke ontwikkelingen langs de N16 tussen Mechelen en Sint-Niklaas, die leiden tot verdichting van de ruimtelijke structuur in delen van de gemeenten (Temse), Bornem, Puurs en Willebroek.

In het stedelijke kerngebied komen naast Antwerpen ook kleinere steden als Boom, Lier en Willebroek voor. Hier is een (hoogwaardige) industriële, handel- en dienstensector (kleinhandel, kantoren, ...) gevestigd met een hoge toegevoegde waarde. Ook de universiteit van Antwerpen en de zeehaven Antwerpen zijn in dit stedelijk kerngebied gesitueerd.

De stedelijke ontwikkeling strekt zich in noordoostelijke en oostelijke richting van Antwerpen uit.

De verschillende vormen van ruimtelijke spanningen (huisvesting, infrastructuur, kantoren, ...) in de grotere Europese steden maken dat steden met een meer regionale betekenis op Europees niveau zoals Antwerpen zich kunnen profileren op voorwaarde dat zij hun kwaliteiten kunnen valoriseren, oa door een evenwichtige stedelijke ontwikkeling en een geprofileerd lokaal economisch beleid. Voordelen van de regionale steden zijn onder meer hun ligging op de internodale assen (HST-station Antwerpen), hun specialisatie in de toekomstgerichte sectoren,

hun gunstige ligging als gedecentraliseerde pool voor specifieke functies en activiteiten (distributie, ...) en hun culturele en milieu-voordelen.

Antwerpen beschikt over volledige havenfaciliteiten zoals een gespecialiseerde transport- en distributiefunctie, handelsfunctie, industriële functie met specifieke specialisatie in de petrochemie. Met het HST-station krijgt Antwerpen de kans zich nog meer te profileren tussen de Europese steden.

Buitengebied

Op het niveau van Vlaanderen is het buitengebied dat gebied waarin de open (onbebouwde) ruimte overweegt. De ruimtelijke structuur van het buitengebied wordt bepaald door de natuurlijke structuur, de agrarische structuur, de nederzittingsstructuur en de infrastructuur.

De natuurlijke structuur

Structuurbepalend voor het buitengebied zijn de *riviervalleien*, met name die van de Schelde en de Rupel en het sterk vertakt netwerk van beekvalleien. Belangrijke natuurwaarden zijn gekoppeld aan de valleien van de Benedenschelde. Interessante bossen en graslanden nemen er grote oppervlakten in.

De *polders en natuurgebieden* langs de Schelde zijn van groot belang voor de avifauna. De Schelde zelf is een belangrijke vogeltrekroute.

Langs de Rupel komen *oude kleigroeven* (Boom) voor die hun belang hebben voor water- en oevervegetaties, voor broekbos en voor watervogels.

De (residentiële) bossen ten noordoosten van Antwerpen sluiten aan op de *structuurbepalende bos- en heidegebieden* van de Noorderkempen (Groot en Klein Schietveld, Kalmthoutse Heide). Belangrijke bossen zijn die van Ranst en Zandhoven. Ze zijn bekend voor hun flora.

Ecologische infrastructuur is belangrijk maar niet structuurbepalend op Vlaams niveau. Voor sommige gebieden waar minder grote natuurgebieden voorkomen, is de ecologische infrastructuur van wezenlijk belang voor de aanwezigheid van natuurwaarden.

De agrarische structuur

De belangrijkste gebieden van de agrarische structuur op Vlaams niveau zijn niet gelegen binnen de perimeter van de Antwerpse gordel en Klein-Brabant.

De nederzittingsstructuur

Buiten de grootstedelijke omgeving rond Antwerpen is voor deze afbakeningsregio het bebouwd perifeer landschap bepalend voor de nederzittingsstructuur ten noordoosten van Antwerpen (Brasschaat, Schoten, Kapellen,...). De open ruimte is in deze gebieden nog in belangrijke mate aanwezig maar is gefragmenteerd door bebouwing (linten, woonkernen, (onafgewerkte) verkavelingen, verspreide bebouwing...), infrastructuren (wegen, spoorlijnen, hoogspanningslijnen,...) of ten gevolge van een grote uitwaaiing van allerlei functies en activiteiten (wonen, verzorging, commerciële activiteiten, industrie,...) Kenmerkend zijn ook de restructies rond gebouwen en bebouwing.

Gebieden voor economische activiteiten

De economische knooppunten zijn: de geselecteerde stedelijke gebieden; de gemeenten gelegen in het economisch netwerk van het Albertkanaal; een aantal gemeenten buiten de stedelijke gebieden en buiten het economisch netwerk Albertkanaal.

Binnen het grootstedelijk gebied is Antwerpen uiteraard een economische knooppunt. De stedelijke gebieden Lier en Boom zijn tevens economische knooppunten, dewelke echter buiten het grootstedelijk gebied liggen.

Buiten de steden en het concentratiegebied van economische activiteiten langs het Albertkanaal (Schilde, Schoten, Ranst en Zandhoven) hebben ook nog andere gemeenten een impact op het vlak van de werkgelegenheid als specifieke economische knooppunten. Het gaat over gemeenten die omwille van hun ligging, om historische redenen of omwille van de suburbanisatie van bedrijven, een belangrijke rol vervullen binnen de economische structuur. Ruimtelijk drukt deze concentratie van economische activiteiten zich uit in de aanwezigheid van omvangrijke bedrijventerreinen, afzonderlijke bedrijven en ontsluitingsinfrastructuren. Het betreft de gemeenten: Aartselaar, Bornem, Duffel, Edegem, Kontich, Mortsels, Puurs, Schoten, Wijnegem, Willebroek en Wommelgem.

De Antwerpse zeehaven is (mede met de andere Vlaamse zeehavens) ruimtelijk en economisch structuurbepalend voor Vlaanderen (en daarbuiten) onder meer omwille van de omvang van de zeehavengebieden, de concentratie en de dynamiek van de economische activiteiten, de aanwezigheid van spoorweg-, weg-, waterweg- en pijpleiding-infrastructuren op internationaal en Vlaams niveau en de multimodale goederenstromen die via deze infrastructuren plaatsvinden. In de zeehaven van Antwerpen zijn de klassieke distributie-activiteiten relatief gedifferentieerd. Antwerpen is dankzij de haven uitgegroeid tot de voornaamste industriepool van het land. Aangezien de Antwerpse haven een element is van de economische structuur op internationaal niveau is zij als 'poort' te betitelen.

Lijninfrastructuur

De algemene ruimtelijke karakteristieken van de bestaande verkeers- en vervoersinfrastructuur van deze buitengebiedregio worden gekenmerkt door het feit dat de hoofdstructuur volledig is opgebouwd vanuit en doorheen Antwerpen. Dit maakt Antwerpen een infrastructurele centripool bij uitstek. De verschillende infrastructuren (wegen, waterwegen, spoorwegen) richten zich vanuit Antwerpen op de omliggende nationale en internationale grote steden.

Rekening houdend met het radiale karakter van het infrastructuurnetwerk in deze buitengebiedregio (met Antwerpen als centrum) is hier dan ook sprake van een concentratiegebied voor lijninfrastructuren.

2.3 Kwantitatieve randvoorwaarde

De ruimtelijke visievorming wordt gebaseerd op de aanwezige actuele en potentiële waarden in een bepaalde regio en is dus in de eerste plaats een kwantitatieve visie.

De Vlaamse administratie heeft werkkaarten van de gewenste natuur- en bosstructuur en van de gewenste agrarische structuur opgemaakt. De kwantitatieve opties uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen werden door deze werkkaarten zeer dicht benaderd. Deze sectorvisies geven de regionale verdeling van de oppervlakte en zullen richtinggevend zijn bij het opmaken van de gebiedsvisies en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die eruit voortvloeien. Een confrontatie van deze werkkaarten levert een indicatieve oppervlaktevork voor de buitengebiedregio Antwerpse Gordel en Klein-Brabant. De breedte van de vork wordt bepaald door de overlapping tussen de twee sectorale kaarten. De globale taakstelling voor bosuitbreiding gaat uit van een verdeling van 10.000 ha bosuitbreidingsgebieden over Vlaanderen door het Agentschap voor Natuur en Bos.

	minimum	richtcijfer	maximum
grote eenheden natuur (in ontwikkeling)	4 883 ha		5 313 ha
agrarische gebieden	16 145 ha		16 575 ha
waarvan maximaal te differentiëren als agrarisch gebied met overdruk natuurverweving			1 944 ha
overige bestemmingen (overig groen, bos, recreatie) te differentiëren met overdruk natuurverweving			6 908 ha
bosuitbreiding		550 ha	

3 Beleidsdoelstellingen

Uitgaande van de algemene doelstellingen en ontwikkelingsperspectieven uit het RSV worden volgende ruimtelijke beleidsdoelstellingen voor de open ruimte in de buitengebiedregio Antwerpse Gordel en Klein-Brabant geformuleerd.

3.1 Vrijwaren van samenhangende landbouwgebieden voor de beroepslandbouw

De beroepslandbouw heeft nood aan zekerheid over de gebieden waar ook in de toekomst nog aan landbouw gedaan kan worden. De landbouwfunctie vereist een minimale ruimtelijke samenhang en een minimale oppervlakte om exploiteerbaar te zijn. Het verlies aan kwantiteit en samenhang van de open ruimte bedreigt in belangrijke mate de landbouwfunctie. Het goed gestructureerd agrarisch gebied wordt om die reden maximaal gereserveerd voor grondgebonden landbouwactiviteiten. Enkel door voldoende ruimte voor landbouw voor te behouden, is een economisch, sociaal en ecologisch duurzame landbouwbedrijfsvoering mogelijk.

Het landbouwgebied belangrijk voor de grondgebonden landbouw moet maximaal worden gevrijwaard van verdere versnippering en bebouwing. In het gebied moet de reeds aanwezige glastuinbouwinfrastructuur worden gevaloriseerd en versterkt. Het concentratiegebied van glastuinbouw van Sint-Katelijne-Waver spreidt zich ook uit binnen de Antwerpse Gordel, met name in Lint / Duffel / Waarloos. Het concentratiegebieden van provinciaal niveau Ranst / Boechout / Lier is veeleer een afzonderlijke concentratie.

Het ruimtelijk beleid is er op gericht nieuwe niet-agrarische functies die het functioneren van de landbouw op termijn zouden kunnen belemmeren, te weren uit het agrarisch gebied. Recreatieve vormen van landbouw kunnen in structureel aangetaste agrarische gebieden, onmiddellijk aansluitend bij de woonkernen, waar ook ruimte blijft voor beroepslandbouw en groenstructuren. Deze hobbylandbouwzones behoren niet tot de agrarische structuur en kunnen een betekenis hebben als lokaal open-ruimtegebied. Deze hobbylandbouwzones behoren niet tot de agrarische structuur en kunnen een betekenis hebben als lokaal openruimtegebied, bij voorbeeld in een stedelijk landbouwgebied, randstedelijk groengebied of in een kern van het buitengebied. Dergelijke structureel aangetaste gebieden komen vooral voor in het stedelijk gebied rond Antwerpen.

Binnen de gebieden van de agrarische structuur moet de nodige ruimte gelaten worden voor structurele bedrijfsveranderingen. Een differentiatie van het agrarisch gebied in functie van teelten is daarom niet nodig. Een economische diversificatie, verbreding in functie natuur- en landschapsbeheer of omschakeling van landbouwbedrijven naar toeristisch-recreatieve activiteiten, waarbij zowel het behoud als kwalitatieve hedendaagse ontwikkeling van het erfgoed vooropstaat, moet ondersteund worden door een aangepast en gebiedsgericht ruimtelijk beleid.

3.2 Behoud en versterking van de grootstedelijke groenstructuur van Antwerpen

Het grootstedelijk gebied Antwerpen wordt sterk gestructureerd door groene vingers en een groene ring. De grootstedelijke groenstructuur is een sterk gedifferentieerde ruimte. Veranderingen zijn niet alleen te wijten aan de verstedelijking, maar ook de interne dynamiek is er hoog. De bestaansreden van deze grootstedelijke groenstructuur is de betekenis voor de leefbaarheid van het stedelijk gebied en het behoud van belangrijke onbebouwde ruimte in het grootstedelijk gebied en het bebouwd perifeer landschap.

De groenstructuur die het stedelijk gebied als het ware binnendringt vormt een zeer belangrijke multifunctionele open ruimte. In deze gebieden speelt recreatie samen met / verweven met grondgebonden landbouw, bos, natuur een belangrijke rol in de vrijwaring van de open ruimte als buffer tegen de verstedelijking.

Vanuit dit perspectief ondersteunt het ruimtelijk beleid iedere invulling die een garantie geeft op het duurzaam open houden van dit gebied. Dit levert een gedifferentieerde invulling voor de verschillende onderdelen van de grootstedelijke groenstructuur van de uitersten, zuiver natuurgebied of landbouwgebied met grondgebonden landbouw tot een stadspark.

Een stads(rand)bos in de zuidelijke groene vinger heeft een rol als randstedelijke groenvoorziening op niveau van het grootstedelijk gebied en biedt mogelijkheden voor een duurzaam samengaan van landbouw, bos en recreatie.

Het bosrijk gebied ten noorden van Antwerpen is sterk cultureel en behoort tot de gebieden waar een beleid rond openstelling voor recreatie gevoerd wordt. Een belangrijk deel ervan valt binnen het bebouwd perifeer landschap.

De Schelde in het grootstedelijk Antwerpen (ongeveer van aan de Rupelmonding tot de noordelijke havengrens) is een rivier met culturele kenmerken. Het uitzicht en de functie verschillen dan ook van meer natuurlijke riviervalleien. De Schelde kan ontwikkeld worden als een nieuwe groene vinger in het stedelijk gebied.

In landbouwgebieden die ingeschakeld worden als (rand)stedelijke landbouwgebieden ligt de nadruk op grondgebonden activiteiten of op landbouw volgens vrijwillige beheerovereenkomsten, waarbij de landbouw wordt ingeschakeld in het natuurbeheer van het gebied als uitwerking van het principe van agrarische verbreding.

3.3 Behoud en versterking van de bestaande natuurcomplexen binnen een netwerk

De riviervalleien van de Schelde, de Rupel en diverse beekvalleien zijn samen met een aantal bossen, (verlaten) ontginningsgebieden en de al dan niet voormalige militaire domeinen erfgoed de belangrijke landschappelijke en natuurlijke dragers. Ze zijn op Vlaams niveau structurerend voor de ruimte. De ecologische processen die aan de basis liggen van de natuurlijke structuur in rivier- en beekvalleien vormen het uitgangspunt voor het behoud en de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden in deze valleien.

Om de natuurlijke structuur goed te laten functioneren en de aanwezige biodiversiteit te garanderen, moeten voldoende omvangrijke en samenhangende gebieden gerealiseerd worden, met elkaar verbonden worden en voldoende gebufferd worden tegen externe invloeden. Ecologisch verantwoorde bosuitbreiding kan daarbij een rol spelen. De structuurbepalende elementen en processen die aan de basis liggen van de natuurlijke structuur moeten worden behouden en versterkt. Ecologisch verantwoorde bosuitbreiding kan daarbij een rol spelen.

Het ruimtelijk beleid is er op gericht meer samenhangende natuureenheden af te bakenen zodat beter gebufferde natuurcomplexen ontstaan en een meer aaneengesloten beheer mogelijk wordt. Binnen deze samenhangende gebieden wordt het behoud, het herstel en de ontwikkeling van natuur gestimuleerd, rekening houdend met de specifieke biologische waarde en de bestaande gebruiksvormen.

Instandhoudingsdoelstellingen voor Europese speciale beschermingszones (SBZ) worden vanuit ruimtelijk beleid ondersteund door passende bestemmingen vast te leggen

In dit sterk verstedelijkt gebied moet iedere kans aangegrepen worden om bij ingrepen (ondermeer infrastructuur) ook aandacht te hebben voor het behoud en het versterken van de natuurlijke structuur.

Het waternetwerk bevat het samenhangend geheel van rivieren, beken, afgesneden meanders, kanalen, plassen en vijvers. Het belang van het waternetwerk ligt in de samenhang tussen de waterlopen en de gebieden die hieraan gekoppeld zijn.

De valleigebieden moeten worden gevrijwaard van verdere bebouwing of van intensief grondgebruik. De versterking, de bescherming en het behoud van de dragende functie van de belangrijke rivier- en beekvalleien zijn centrale doelstellingen van het ruimtelijk structuurplan.

De interne samenhang van de verschillende natuurgebieden moet versterkt worden en de onderlinge samenhang tussen de rivier- en beekvalleien, de grotere complexen van natuurlijke gebieden en kleinere natuurlijke elementen moet worden beschermd en versterkt.

Een rivierdoorgang is binnen belangrijke stedelijke gebieden een structuurbepalend element. Tot de rivierdoorgang behoort de Schelde doorheen Antwerpen en de Rupel tussen Boom en Willebroek en ze vormen het aangrijpingspunt voor stedelijke vernieuwing in combinatie met het behoud en het herstel van de natuurverbindingsfunctie.

De gebieden waar rivieren en beken samenkomen zijn structuurbepalende natuurlijke bakens. Zo moet de samenvloeiing van de Schelde en de Rupel maximaal verbonden worden met omliggende natuurlijke gebieden.

Het gebied Schelde – Rupel is belangrijk samenhangend natuurcomplex waarin passieve recreatie een belangrijke rol speelt. Het brede valleigebied van de Schelde en de samenvloeiing met de Rupel vormen een belangrijke open ruimte binnen een sterk verstedelijkte omgeving. De Schelde in het grootstedelijk gebied Antwerpen verbindt nog een aantal grotere complexen van natuurlijke gebieden (Groot Buitenschoor, Kuifeend).

Ook de kanalen binnen deze buitengebiedregio hebben een structuurbepalende rol binnen de gewenste ruimtelijke structuur. Deze culturele waterlopen doorkruisen riviervalleien, bos- en natuurgebieden, steden en dorpen. De kanalen (in het bijzonder de Antitankgracht en het kanaal Dessel-Schoten) kunnen via een gericht beleid voor de oevers en hun omgeving bijdragen tot een belangrijke verbinding tussen natuurlijke gebieden.

De zuivere natuurwaarde in het bosrijk gebied ten noorden van Antwerpen is beperkt maar kan wel worden verhoogd. De Antitankgracht is hierbij een belangrijk structuurbepalend element dat aansluiting biedt met verschillende kleine beekjes en met een aantal belangrijke natuurlijke gebieden.

Een aantal lijn- en vlakvormige landschapselementen zijn van belang als habitat én als corridor voor migratie van flora en fauna tussen natuurgebieden. Het ruimtelijk beleid is er op gericht versnippering van deze structuren te vermijden en herstel van deze verbindingen mogelijk te maken. Recreatief medegebruik van een aantal van deze structuren als trage wegen voor functioneel verkeer of in het kader van toeristisch-recreatieve netwerken moet mogelijk gemaakt worden.

3.4 Behoud en versterking van de bestaande bosstructuur

Het versterken van de multifunctionaliteit van bos, het tegengaan van versnippering en verlies van biodiversiteit en het verkrijgen van een hogere bebossingsindex in bosarme streken zijn belangrijke beleidsdoelstellingen.

De bestaande bosstructuur van de regio Antwerpse Gordel – Klein-Brabant is in het noorden van de regio gebonden aan de drogere zandgebieden van de Kempen, aan de beekvaaleien

Cultuurhistorisch en ecologisch waardevolle bossen en kasteelparken worden zoveel mogelijk behouden en gebufferd zodat deze bossen hun socio-economische, ruimtelijke en ecologische functie kunnen behouden en ontwikkelen. Ecologisch en landschappelijk verantwoorde bosuitbreiding moet bijdragen tot ontsnippering en buffering van de bestaande bossen, de versterking van de habitatfunctie van bossen of een antwoord bieden op een maatschappelijke vraag naar bossen met een sociaal-recreatieve functie.

De historische bosgebieden worden ecologisch opgewaardeerd, gebufferd en versterkt. Ze worden uitgebreid tot meer samenhangende complexen.

Bij het grootstedelijk gebied Antwerpen wordt een stadsbos gerealiseerd dat voldoende groot is om zijn multifunctionele opdracht te kunnen dragen.

In het bebouwd perifeer landschap ten noorden van Antwerpen wordt gestreefd naar het versterken van de samenhang tussen de bossen en het verhogen van de toegankelijkheid.

Bosuitbreidingen moeten bijdragen tot een verhoging van de ruimtelijke, landschappelijke en ecologische kwaliteit van een gebied, zonder de bestaande functies en activiteiten van het gebied in het gedrang te brengen én rekening houdend met de cultuurhistorische context en de kenmerken van het fysisch systeem. Deze ecologisch verantwoorde bosuitbreidingen moeten een ontsnippering en betere buffering van de bestaande bossen tegenover het omliggende landgebruik realiseren.

3.5 Behoud en versterken van valleistrukturen voor natuurlijke waterberging

Het ruimtelijk beleid creëert de ruimtelijke voorwaarden die het integraal waterbeleid ondersteunen, de relaties tussen de waterloop en de omgevende valleien versterken en het voortbestaan van de voorkomende ecotopen garanderen. Er wordt ruimte voorzien voor behoud en herstel van structuurkenmerken en het waterbergend vermogen van waterlopen en valleien, het vertragen van waterafvoer en een ruimtelijke buffering van waterlopen. en voor het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien, het vertragen van waterafvoer en een ruimtelijke buffering van waterlopen. Het landbouwgebruik en recreatief medegebruik in rivier- en beekvalleien moet de natuurlijke dynamiek van dit watersysteem respecteren.

Nieuwe bebouwing en intensieve activiteiten in overstromingsgevoelige gebieden moeten geweerd worden. Op die manier kunnen overstromingen maximaal gespreid worden over alle overstroombare delen van de vallei (met lagere overstromingsfrequentie en overstromingsduur), kan de overstromingsdynamiek een ecologische meerwaarde betekenen in natuurgebieden en blijft de waterschade in landbouwgebieden beperkt.

Er moet gestreefd worden naar natuurlijke overstromingsregimes met overstromingswater van een goede kwaliteit. Het herstellen van het (natuurlijk) bergend vermogen van de valleien verdient de voorkeur op de aanleg van kunstmatige wachtbekkens. Dergelijke infrastructurale ingrepen zijn enkel te verantwoorden om bebouwde gebieden te beveiligen tegen overstromingen.

Het ruimtelijk beleid draagt bij tot het herstel van het continuüm van rivier- en beekvalleien door nieuwe barrièrevorming uit te sluiten en waar mogelijk ruimtelijke randvoorwaarden te creëren voor het opheffen van bestaande barrières. Het herstel van de verbindende functie van beekdoorgangen in verstedelijkte gebieden is daarbij een bijzonder aandachtspunt.

3.6 Behoud van gave cultuurlandschappen en structurerende landschapselementen

In de Antwerpse Gordel en Klein-Brabant komen diverse belangrijke clusters van relatief gave cultuurhistorische en landschapsecologische waardevolle gebieden voor. Deze gebieden zijn in hoofdzaak gekoppeld aan de rivier- en beekvalleien (asymmetrische valleien), de Antitankgracht, de fortengordels, de kasteeldomeinen, de abdijen, de oude bosgebieden en landbouwtginningsstructuren.

Een aantal reliëfelementen en markante terreinovergangen (cuesta's en valleiranden) zijn landschappelijk structuurbepalend.

Behoud van de herkenbaarheid van deze structurerende reliëfelementen, bakens en waardevolle landschaps- en erfgoedelementen, evenals de architecturale kenmerken van het bouwkundig erfgoed en historische nederzettingen staat voorop. Op die manier kan het ruimtelijk beleid bijdragen tot het behoud van de eigenheid en

identiteit van de streek en kunnen ecologische of toeristisch-recreatieve kwaliteiten versterkt worden. Nieuwe ontwikkelingen of functiewijzigingen moeten de regionale identiteit van een gebied kunnen versterken en landschappelijk ingepast worden. Recreatief medegebruik van een aantal lijnvormige landschapselementen als trage wegen voor functioneel verkeer of in het kader van toeristisch-recreatieve netwerken moet mogelijk zijn.

Grootschalige ontwikkelingen (bv. ontginningen) mogen de structuur en de functie van de structuurbepalende landschappelijke componenten niet aantasten. Er wordt getracht om het archeologisch erfgoed in site te bewaren. Bij belangrijke ingrepen moet het bodemarchief omgezet worden in een opgravingarchief, waardoor de site gedocumenteerd en bewaard blijft.

Het kleinschalig en gesloten karakter van de valleilandschappen is bepaald door de percelering en de begroeiing van de valleiranden terwijl uit- en doorzichten op en van de vallei worden behouden. Moerassige valleigronden zijn te behouden en zo mogelijk uit te breiden.

Havenuitbreiding ten koste van polderlandschappen en bebouwing in open akkergebieden moeten beperkt blijven en zoveel mogelijk worden tegengegaan en bovendien moet de eigenheid van deze polders (naar perceelstructuur en indeling van de ontginningsblokken) beschermd worden.

Gave landschappen met als overwegend grondgebruik bos, akker- en weiland behouden hun gesloten karakter. Verdere uitbreiding van het bosareaal is gewenst als hiermee een versterking van de bosstructuur wordt gerealiseerd. De domeinstructuren binnen boslandschappen zijn structuurbepalend. Slechts duurzame aanplantingen zijn toegestaan.

Voor complexe nieuwe landschappen kan een ruimtelijk concept worden opgemaakt, waarin de structuurbepalende elementen en ruimtelijke randvoorwaarden voor verdere ontwikkeling bepaald worden.

Rond en in de stedelijke centra en verspreid doorheen de regio, bevinden zich tal van cultuurhistorisch waardevolle parken, kasteeldomeinen en kastelen. Deze parken zijn belangrijk als publieke groene en open ruimte in de stedelijke gebieden en vormen noodzakelijke schakels in een landschapsecologisch netwerk. Ze moeten behouden blijven als volwaardige entiteiten zodat hun landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarden bewaard blijven en kunnen ingeschakeld worden voor recreatief medegebruik.

3.7 Toeristisch-recreatieve ontsluiting van de open ruimte

De toeristisch recreatieve ontsluiting is essentieel in dit sterk verstedelijkt gebied. Voor de grootstedelijke groenstructuur in en aansluitend bij het grootstedelijk gebied is ingaan op de behoefte aan ruimte voor ontspanning een belangrijke bestaansreden. Ook buiten de grootstedelijke groenstructuur is er ruimte voor recreatief medegebruik en toeristisch-recreatieve ontsluiting.

Het recreatief medegebruik is gekoppeld aan natuur- en landschapscomplexen, bossen, open landbouwlandschappen, bouwkundig erfgoed, rivieren, kanalen en waterplassen. Binnen het gebied bevinden er zich verschillende toeristisch-recreatieve knooppunten.

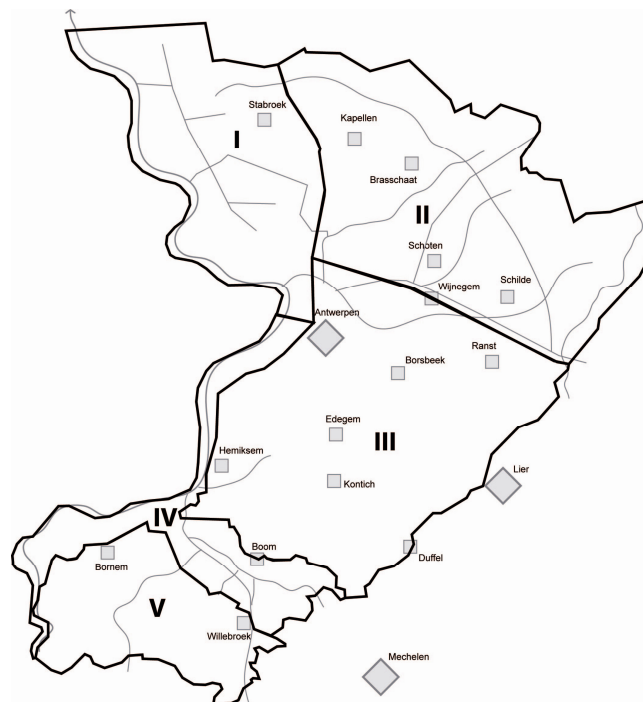
Het ruimtelijk beleid draagt bij tot de ontwikkeling van toeristisch-recreatieve netwerken door ruimte te creëren voor laagdynamische toeristisch-recreatieve herbestemmingen van bouwkundig erfgoed op maat van het landelijk gebied. Een gedifferentieerd recreatief gebruik en verdere recreatieve ontsluiting moet in overeenstemming zijn met de ruimtelijke draagkracht van het gebied. Bij de verdere ontwikkeling van de recreatieve functies is het van belang de natuurlijke waarde parallel mee te ontwikkelen en de meest kwetsbare gebieden te vrijwaren van te intensieve recreatieve ontwikkelingen. Hoogdynamische toeristisch-recreatieve activiteiten worden maximaal ingepast in of aansluitend bij de kernen, stedelijke gebieden en toeristisch recreatieve knooppunten en zijn niet gewenst in de open ruimte.

4 Gewenste ruimtelijke structuur

De synthese van de bestaande ruimtelijke structuur van het buitengebied laat toe deelruimten voor de buitengebiedregio Antwerpse Gordel en Klein-Brabant te definiëren. Een deelruimte is een gebied waarbinnen een samenhangend ruimtelijk beleid voorgesteld wordt.

De visie op de gewenste ruimtelijke structuur van de open ruimte in de buitengebiedregio Antwerpse Gordel en Klein-Brabant wordt aangegeven door ruimtelijke concepten te formuleren voor volgende 5 deelruimten.

1. "Haven en Polder"
2. "Verstedelijkt bosgebied ten NO van Antwerpen"
3. "Land van Kontich en Ranst"
4. "Schelde en Rupel"
5. "Klein-Brabant"

Het Grootstedelijk gebied Antwerpen (GSGA), de RO van de Zeehaven van Antwerpen en het Economische Netwerk van het Albertkanaal worden uitgewerkt en/of afgebakend door het Vlaams gewest in parallel lopende planningsprocessen. Voorliggend voorstel van ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos is inhoudelijk afgestemd met de laatste gekende visies en programma's van de beide planningsprocessen. Er is gekozen om de visie op de open ruimte structuur binnen beide gebieden weer te geven in voorliggende ruimtelijke visie, vooral om de samenhang tussen beiden te verduidelijken. Om dezelfde reden is ervoor gekozen om er geen afzonderlijke deelruimte voor te voorzien.

Voor het grootstedelijk gebied Antwerpen is rekening gehouden met de voorlopige vaststelling van het gewestelijk RUP (BVR van 5 september 2008).

Voor het strategisch plan van de haven zijn het "tussentijds strategisch plan Haven van Antwerpen 2006" en de voorbereidende documenten van de plan-MER van september 2008 gehanteerd.

Voor het ENA is gebruik gemaakt van de Beslissing van de Vlaamse Regering "Nadere uitwerking van het economisch netwerk Albertkanaal (ENA) ter uitvoering van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen" van 23 april 2004.

4.1 Deelruimte 1. Haven en Polder

Situering

De deelruimte 'Haven en Polder' is gelegen tussen de Schelde, de kernstad Antwerpen, de spoorlijn Antwerpen-Kapellen en de baan Kapellen-Putte (N11).

Visie

Deze deelruimte wordt gekarakteriseerd door de Schelde en haar belangrijke slikken- en schorregebieden, het open polderlandbouwlandschap van Stabroek, het uitgestrekte multifunctionele boscomplex (van de Brabantse wal – Elzenbos – Het Rood), een snoer van natuurclusters (o.a. Reigersbos (uit te breiden met het Opstalvalleigebied), Kuifeend, Bospolder en Oude Landen) dewelke deel uitmaken van de ecologische infrastructuur in en om het havengebied.

Gewenste ruimtelijke structuur

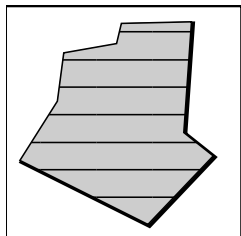
De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Land van Stabroek wordt weergegeven door middel van de structuurschets op kaart 2.

KAART 2 . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 1 : HAVEN EN POLDER

Ruimtelijke concepten

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Land van Stabroek is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschets. De nummering van gebieden per ruimtelijk concept verwijst naar de nummers op de structuurschets.

1. Behoud, versterking en aanleg van zeer waardevolle natuurcomplexen

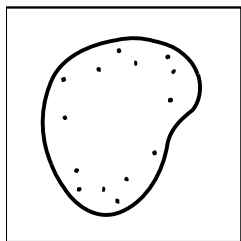

- Deze ecologisch waardevolle tot zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur belangrijke natuurcomplexen, worden behouden en verder uitgebouwd.
- Gezien de nabijheid van de haven en grotere infrastructuurwerken is een terugkeer naar de natuurlijke situatie niet haalbaar. Een voor de natuurwaarden zo gunstig mogelijke fysische toestand wordt nagestreefd. Een veelheid aan gradiënten wordt nagestreefd waarbij veelal de nadruk zal liggen op de natte natuur.
- Binnen de afbakening van de haven worden deze gebieden aangeduid als permanente ecologische infrastructuur. Buiten de haven maken ze deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).
- In het kader van het strategisch plan van de haven worden hierover uitspraken gedaan voor: de Plas Kuifeend, de Binnenweilanden, de Grote Kreek, het Binnenmoeras, de afritlus van A21 naar R2, de bermen van de Liefkenshoek-tunnel en het Opstalvalleigebied.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.

Gebieden:

- 1.1. Gronden ten noorden van de Schelde-Rijnverbinding
- 1.2. Opstalvalleigebied
- 1.3. Afritlus A12 naar R2 (zwartkopmeeuwbroedplaats)
- 1.4. Complex Kuifeend - Binnenweilanden
- 1.5. Bospolder – Ekers Moeras
- 1.6. Oude Landen

2. Ruimtelijk functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte

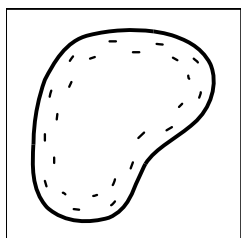

- Het goed gestructureerd agrarisch gebied wordt maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw.
- De sterk grondgebonden landbouw vormt een garantie voor het open houden van het agrarische cultuurlandschap. De grondgebonden landbouw functioneert hier als belangrijke ruimtelijke drager van het gebied. De niet-grondgebonden landbouw is in evenwicht met de ruimtelijke draagkracht.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het garanderen van ontwikkelingsmogelijkheden en rechtszekerheid voor de grondgebonden landbouw, waarbij het open landschap behouden en versterkt wordt.
- Het aaneengesloten, open en grootschalige karakter van het poldergebied, zijn aanduiding als Vogelrichtlijngebied, de natte gronden en het bestaande bouwvrije karakter worden als basis gebruikt voor het aanduiden van bouwvrije agrarische zones. Nieuwe agrarische bebouwing sluit maximaal aan bij de bestaande bebouwing. Binnen het landbouwgebied wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.
- De Ettenhovensse polder (deel van 2.2.) is aangeduid als Vogelrichtlijngebied en wordt in functie daarvan en de doelmatigheid van de maatregelen voor weidevogelgebieden aangeduid als bouwvrij agrarische gebied..

Gebieden:

- 2.1. Landbouwgebied Oud-Noordlandpolder
- 2.2. Landbouwgebied tussen Berendrecht en Ekeren
- 2.3. Landbouwgebied Leugenberg

3. Ruimtelijk functioneel minder samenhangende gebieden vrijwaren voor de landbouw met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte

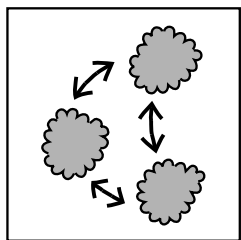

- Het ruimtelijk minder samenhangend landbouwgebied tussen de dorpskernen van Berendrecht en Zandvliet wordt voor de landbouw gevrijwaard. Het landbouwgebied functioneert als ruimtelijke drager en landbouw vormt er de hoofdfunctie.
- Het landbouwgebied vormt een belangrijke ruimtelijke buffer tegen de oprukkende verstedelijking. Het gebied heeft een belangrijke functie als open ruimte corridor en wordt gevrijwaard van verdere bebouwing en vertuining.
- Binnen deze landbouwkamer wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.

Gebieden:

- 3.1. Landbouwgebied tussen Zandvliet en Berendrecht

4. Behoud en versterking van bestaande, multifunctionele boscomplexen en plaatselijk verbinden

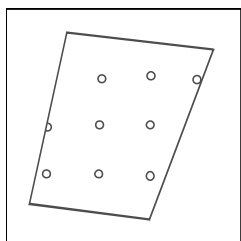

- Gebiedsgericht en in afweging met andere bosfuncties kunnen op bepaalde functies (natuur (heideherstel), landschap en cultuurhistorie (Ravenhof), bosbouw, recreatie, ...) accenten gelegd worden.
- Er wordt gestreefd naar een kwalitatieve versterking van de bosstructuur, gericht op een meer gevarieerde bosstructuur. Ecologisch waardevolle elementen (heiderelicten, microreliëf, voedselarme bodems, ...) worden behouden en versterkt.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.
- Het noord-noordoosten van deze deelruimte wordt begrensd door een boscomplex (gelegen op de voet van de Brabantse Wal) dat verder doorloopt in Nederland en dat in samenhang met de landschappelijke context behouden en versterkt moet

- worden. Deze bossen worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebieden.
- Binnen deze complexen is steeds ruimte voor open plekken en verweving met kleine landschapselementen en bosjes.
- Bosuitbreidingsdoelstellingen worden gerealiseerd door de bestaande of historische complexen en patronen te versterken of te herstellen rekening houdend met de landschapsecologische en cultuurhistorische context. De vorm van bosuitbreiding van het Elzenbos moet onderzocht worden in relatie tot landbouw. Versterking van de bestaande (zwakke) verbinding tussen het Ravenhof en het Elzenbos is gewenst.
- Het ecologisch waardevolle tot zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur belangrijke natuurcomplex (afwisseling bos en weiland) van het Rood en omgeving, wordt behouden en verder uitgebouwd.

Gebieden:

- 4.1. Complex Ruige Heide – Kraaienberg – Ravenhof – Elzenbos
- 4.2. Het Rood en omgeving

5. Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

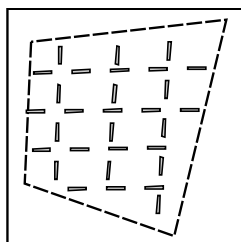
De gave landschappen in de deelruimte 'Haven en Polder' kenmerken zich door:

- De slikken en schorren als kleine enclaves van open en waterrijke met historische waarde tussen de opgespoten gronden en de industriële infrastructuur van de Antwerpse haven.
- De grote variatie in bodemstructuur, de rijkdom aan historische relictten in het poldergebied rond Stabroek en de historische landbouwpercelering op de overgang van de Scheldepolders naar de Kempen.
- De intacte, stervormige parkstructuur rond het kasteel 'Ravenhof', met een aantal opmerkelijke dreven, die zorgen voor een sterke binding met het open landbouwgebied en de Antitankgracht.
- De Antitankgracht, dat als belangrijk natuurwetenschappelijk en esthetisch waardevol lineair landschapselement, verschillende waardevolle landschappen ten noorden van Antwerpen met elkaar verbindt.

Het ruimtelijk beleid ondersteunt het behoud en herstel van deze waarden in hun onderlinge samenhang.

Gebieden:

- 5.1. Domein Ravenhof
- 5.2. Antitankgracht
- 5.3. Poldergebied van Stabroek met overgang naar de Kempen
- 5.4. Brakwaterschorren langs de Schelde ten noorden van Antwerpen (deels buiten deze deelruimte gelegen)

6. Behoud en versterken ecologische lijninfrastructuur (poldersloten) verweven met grondgebonden landbouw

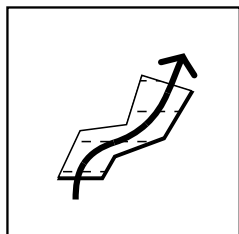
- Het goed gestructureerd agrarisch gebied wordt gevrijwaard voor beroepslandbouw.
- De sterk grondgebonden landbouw vormt een garantie voor het open houden van het agrarische cultuurlandschap. De grondgebonden landbouw functioneert hier als belangrijke ruimtelijke drager van het gebied, samen met de lineaire landschapselementen (poldersloten).
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het garanderen van de rechtszekerheid voor de grondgebonden landbouw, waarbij het open landschap behouden en versterkt wordt, samen met de lineaire landschapselementen (poldersloten) die behouden blijven.
- Het aaneengesloten en open karakter van het poldergebied wordt als basis gebruikt voor de aanduiding als bouwvrije agrarische zone.
- Binnen het landbouwgebied wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend

worden.

Gebieden:

6.1. Landbouwgebied ten noorden van Zandvliet en de A12 - Kabeljauwpolder

7. Behoud en versterking van gevarieerde valleilandschappen met ruimte voor waterberging

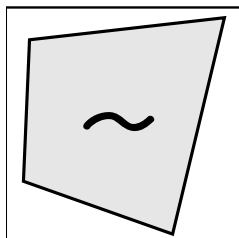

- De natuurlijke waterbergingsfunctie van de valleigebieden wordt bewaard en waar nodig hersteld en verder uitgebouwd. Dit is vooral van belang in functie van de bescherming van de stroomafwaarts gelegen gebieden.
- Hier wordt ruimte gelaten voor de uitbouw van een sporenbundel.
- De structuurkenmerken van de waterlopen worden waar nodig verbeterd door meer ruimte (hermeandering, natuurlijke oevers, ...) te voorzien voor de waterloop.
- Indien compatibel met de waterberging en de ontwikkeling van de sporenbundel is het ruimtelijk beleid gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor een duurzame instandhouding en verbetering van de kwaliteit van de valleigebonden natuurwaarden en van de kleine landschapselementen.
- De hoofdfunctie van deze gebieden is landbouw, natuur, bos en/of waterberging. (Delen van) deze gebieden kunnen gedifferentieerd worden als natuurverwevingsgebied.

Gebieden:

7.1. Spoorbundel Oude Landen

8. Behoud en versterking van natuurwaarden met behoud van recreatief medegebruik

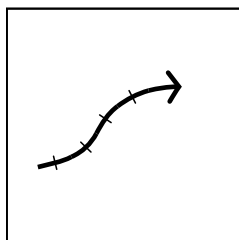
- Behoud en versterking van deze natuurwaarden zal in evenwicht zijn met het behoud van het recreatieve medegebruik in deze gebieden.
- Zowel het domein Muisbroek als het Noordkasteel hebben een zekere avifaunistische waarde omwille van de aanwezige waterpartijen (watervogels).
- Het huidige beleid in het domein Muisbroek wordt verder gezet (ontwikkeling van een groene long voor passieve recreatie).

Gebieden:

8.1. Domein Muisbroek

8.2. Noordkasteelvijver

9. Behoud en ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen als natuurverbinding (met recreatief medegebruik)

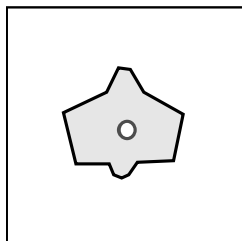

- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, natuur, recreatie,...) waarin ze gelegen is, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een hydrologische, landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- Het uitwerken van deze natuurverbindingen is een provinciale taak.
- De Antitankgracht en het Verlegd Schijn zijn hier belangrijke landschapselementen (structurerend karakter in open poldergebied) en hebben hiernaast nog een functie als natte natuurverbinding. Ze zijn van belang voor de migratie van fauna en flora.
- De Antitankgracht heeft een belangrijke historische waarde en kent een recreatief medegebruik.
- Binnen het strategisch plan van de haven wordt een nieuw tracé onderzocht voor het Verlegd Schijn.

Gebieden:

9.1. Antitankgracht

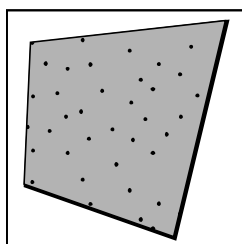
9.2. Verlegd Schijn

10 Forten en schansen

- Bij de Antitankgracht en in de fortengordels van Antwerpen horen ook de aanliggende fort en schansen die ten minste vanuit de erfgoedwaarde in samenhang met elkaar worden benaderd zijn ook aangeduid als Habitatrichtlijngebied (voor vleermuizen). Alle fort en schansen hebben hiernaast ook nog in meerdere of mindere mate andere ecologische functies. Veelal is ook de recreatieve functie van groot belang.
- Voor de fort en schansen die belangrijk zijn als overwinteringsplaatsen voor vleermuizen, dikwijls soorten die bedreigd zijn in hun voortbestaan op internationaal niveau, kan het beheer kan meestal beter afgestemd worden om deze rol te versterken (hoog vochtgehalte, toegankelijkheid voor de vleermuizen verbeteren, structuurrijke wanden en nissen). In de omgeving van de fort en schansen wordt de landschapsecologische kwaliteit verbeterd om ze geschikt te maken als foerageergebied voor de vleermuizen. Waterelementen en opgaande groenlijnen (en andere kleine landschapselementen zoals bijvoorbeeld ruigten) zijn hierbij de belangrijkste waarden.
- Bij verbouwing of aanpassing moet rekening gehouden worden met de erfgoedcomponent en de bouwfysische waarde.
- De Schans van Smoutakker en het Fort van Stabroek maken deel uit van de ankerplaats Antitankgracht.

Gebieden:

- 10.1. Fort van Stabroek
- 10.2. Schans van Smoutakker
- 10.3. Fort van Lillo

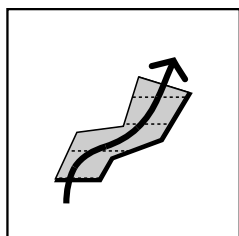
11. Behoud en versterking van waardevolle stedelijke groengebieden

- De meer ingesloten open ruimten in of aansluitend bij het stedelijk weefsel hebben een bijzonder belangrijke betekenis voor de leefbaarheid van de stad en een meervoudige betekenis voor het open ruimte netwerk. Ze maken als stedelijke groengebieden deel uit van de Groene Vingers en de Groene Ring waar ze doordringen in het dichtbebouwd stedelijk weefsel.
- In het sterk verstedelijkt gebied van het grootstedelijk gebied Antwerpen is er een belangrijk tekort aan, en vraag naar recreatief groengebied. Nieuwe of bestaande randstedelijke of recreatieve groenpolen worden ontwikkeld of uitgebreid. Zij verhogen in belangrijke mate de leefkwaliteit van het stedelijk milieu. Zij vervullen een belangrijke rol als open ruimte kamers in of nabij het stedelijk weefsel.
- Deze recreatieve open ruimten worden ontwikkeld uitgaande van het fysisch systeem, van de potenties voor natuurontwikkeling, van landschappelijke waarden, van bestaande agrarische waarden en van de recreatieve functies. Een goede recreatieve ontsluiting is belangrijk. De concrete invulling zal dan ook gebiedsspecifiek dienen te gebeuren.
- Een verdere aantasting en versnippering van de grotendeels onbebouwde gebieden door verspreide bebouwing en lintbebouw wordt vermeden en er is aandacht voor een goede landschappelijke integratie van aanwezige bebouwing en infrastructuur.
- De ingesloten open ruimten dienen als stapsteen naar de samenhangende open ruimte. Ze betekenen een belangrijke meerwaarde voor de nabijgelegen woonbuurt en vervullen een rol in de uitbouw van wandel- en fietswegen die de verbinding leggen met de achterliggende samenhangende open ruimte. Anderen worden ingericht in functie van stedelijke recreatie met sport- en speelterreinen of een golfterrein in een groene omgeving en anderen fungeren als parkgebied.
- Landbouw heeft in een aantal open ruimten een rol te vervullen. Door in het bijzonder het recreatief medegebruik te stimuleren is verbreding van de landbouwdoelstellingen mogelijk.

- Een deel van de groengebieden is bebouwd en kan verder bebouwd worden op voorwaarde dat de onbebouwde delen kunnen ingeschakeld worden in het recreatief netwerk.
- Het groengebied langs de ring van Antwerpen wordt momenteel reeds ingeschakeld in het fietsnetwerk, maar heeft, vb in het gebied van de Schijn meer potenties voor recreatieve en meer natuurlijke invulling.
- In de valleigebieden worden de karakteristieke structuurbepalende processen van de valleien in stand gehouden. Er wordt gestreefd naar het behoud en de versterking van de landschappelijke, ecologische, cultuurhistorische en esthetische waarde van deze gebieden. Het betreft hier het Verlegde Schijn en de Laarse Beek.
- Naast de uiterst belangrijke vervoersfunctie van de Groene Ring komen ook nog andere functies aan bod. Zo zal hij een rol spelen in de aaneenschakeling van verschillende groengebieden (bv. Oude Landen – Ekers Moeras).

Gebieden:

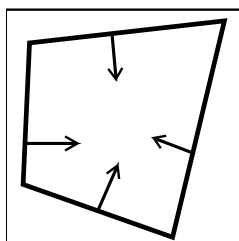
11.1. Groene Ring en A12

12. Behoud en versterking van uitgesproken natuurwaarden in valleien met ruimte voor natuurlijke waterberging

- Deze ecologisch waardevolle tot zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur belangrijke natuurcomplexen, worden behouden en verder uitgebreid.
- Gezien de nabijheid van de haven en grotere infrastructuurwerken is een volledige terugkeer naar de natuurlijke situatie niet haalbaar. Een voor de natuurwaarden zo gunstig mogelijke fysische toestand wordt nagestreefd. Een veelheid aan gradiënten wordt nagestreefd waarbij veelal de nadruk zal liggen op de natte natuur.
- In belangrijke delen van de vallei staat behoud en ontwikkeling van de natuur- en waterbergingsfunctie voorop. Het gaat om de ecologisch meest waardevolle valleigebieden. Deze samenhangende natuurcomplexen worden opgenomen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).
- De Schelde behoort tot de natuurlijke structuur op Vlaams niveau, maar is ook een hoofdwaterweg. Ter hoogte van de haven zijn de natuurwaarden beperkt tot het gebied aan de waterzijde van de dijk of op sommige plaatsen tot de waterloop zelf omdat de oevers ingericht zijn als kade of doorsneden zijn door sluizen.

Gebieden:

12.1. Schelde en slikken en schorren van de Rechterschelde-oever

13. Ruimtelijk begrensde stedelijke gebieden en Zeehaven

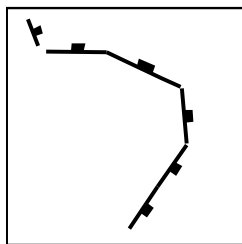
- De stedelijke gebieden worden afgebakend en begrenzen de stedelijke ontwikkelingen.
- De afbakening van het grootstedelijk gebied Antwerpen is een planningstaak van Vlaams niveau. Het planningsproces hiervoor is lopend. Er zijn grote, al dan niet ingesloten, open en groene ruimten binnen het voorontwerp van perimeter van het grootstedelijk gebied Antwerpen gesitueerd. Deze open en groene ruimten behoren tot de agrarische en natuurlijke structuur van Vlaams niveau. Binnen het proces van het grootstedelijk gebied werd niet over al deze gebieden een uitspraak gedaan. Waar er gebiedsgericht overlapping is, worden de visies op elkaar afgestemd.
- De afbakening van de Zeehaven, een poort van Vlaams niveau, is een planningstaak van Vlaams niveau. De ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos volgt de ruimtelijke visie die wordt opgebouwd binnen het strategisch plan en eraan gekoppelde plan-MER en is dus onderhevig aan wijzigingen die beslist worden in het kader daarvan.

Gebieden:

13.1. Zeehaven Antwerpen

13.2. Grootstedelijk gebied Antwerpen

14. Behoud en versterken van markante terreinovergangen

- Markante terreinovergangen vormen een overgang tussen twee duidelijk verschillende landschappen. Dikwijls gaat deze overgang gepaard met een verschil in bodemgebruik en/of percelering.
- Het vrijwaren van structurele reliëfelementen draagt bij tot de herkenbaarheid van belangrijke morfologische eenheden.
- Het beleid is gericht op het behoud van de zichtbaarheid en op de vrijwaring van bebouwing.
- De Brabantse Wal is de zandige (eolische zanden laatste ijstijd), zuid-noord gerichte rug die de scheiding vormt tussen de Scheldevallei en het zandgebied van de Kempen. De Brabantse Wal is visueel vooral herkenbaar als entiteit van naaldhoutbossen.

Gebieden:

14.1. Brabantse wal

4.2 Deelruimte 2. Verstedelijkt bosgebied ten NO van Antwerpen

Situering

De deelruimte 'Verstedelijkt bosgebied ten NO van Antwerpen' omvat grosso modo de gemeenten Kapellen, Brasschaat, Schoten, Schilde en deels Brecht, Zoersel en Zandhoven. Deze deelruimte wordt in het westen begrensd door de N11 (Putte – Kapellen), in het zuiden door het Albertkanaal en in het noorden en oosten door de begrenzing van de andere buitengebiedregio's Noorderkempen en Neteland, hetgeen grotendeels overeenkomt (zoals de naam van deze deelruimte doet vermoeden) met de bebossingsgordel ten NO van Antwerpen.

Visie

Deze deelruimte wordt getypeerd door de afwisseling van multifunctionele bossen, waardevolle tot zeer waardevolle natuurkernen en 'woonbossen'. Het is een belangrijke groene boszone met veel 'culturele' elementen waar binnen de groene zones een beleid rond openstelling voor zachte recreatie wordt gevoerd. De Antitankgracht wordt, evenals de verschillende parallel lopende valleien, als natte natuurverbinding verder uitgebouwd. Verdere verstedelijking in de groene zones moet tegengegaan worden. Lokale, kleine landbouwkernen zorgen voor een afwisselend landschappelijk beeld.

Gewenste ruimtelijke structuur

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Verstedelijkt bosgebied ten NO van Antwerpen wordt weergegeven door middel van een aantal structuurschetsen voor een aantal deelgebieden.

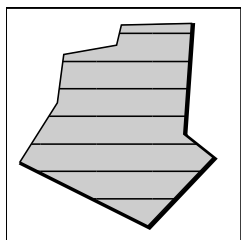
KAART 3 . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 2 : VERSTEDELIJKT BOSGEBIED TEN NO VAN ANTWERPEN – WESTELIJKE DEEL

KAART 4 . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 2 : VERSTEDELIJKT BOSGEBIED TEN NO VAN ANTWERPEN – OOSTELIJK DEEL

Ruimtelijke concepten

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Verstedelijkt bosgebied ten NO van Antwerpen is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschetsen. De nummering van gebieden per ruimtelijk concept verwijst naar de nummers op de structuurschetsen.

16. Behoud en versterking van zeer waardevolle natuurcomplexen

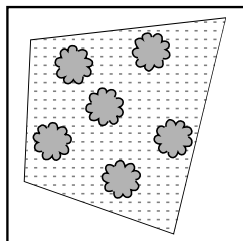

- De structuurbepalende natuurcomplexen (voornamelijk bossen) moeten in samenhang met de cultuurhistorische en landschappelijke context behouden en versterkt worden.
- Deze ecologisch waardevolle tot zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur belangrijke natuurcomplexen maken (zoveel mogelijk) deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). Voor deze complexen wordt gestreefd naar herstel van de natuurlijke waterhuishouding, de ontwikkeling van waardevolle gradiënten en graduele overgangen tussen verschillende vegetatietypen.
- De meest kwetsbare kernen van de zeer waardevolle natuurcomplexen worden ruimtelijk gebufferd binnen voldoende grote samenhangende complexen. De natuurcomplexen worden recreatief gezoned, gericht op het vrijwaren van de kwetsbare natuurkernen en het ontsluiten van deze gebieden voor zacht recreatief medegebruik.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.
- De Schietvelden behouden hun militaire hoofdfunctie maar deze wordt zo goed mogelijk afgestemd op de aanwezige natuurwaarden. Dit in functie van duurzame instandhouding en herstel van de soorten en habitats waarvoor deze domeinen werden aangemeld als Habitatrichtlijngebieden.

- In de valei van de Grote Schijn nabij het Vrieselhof kan een verdere differentiatie uitgewerkt worden van gebruik en functie. De Dobbelhoef is van groot cultuurhistorisch belang.

Gebieden:

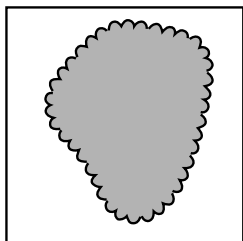
Kaart 3	Kaart 4
16.1. Klein Schietveld (militair domein) 16.2. Groot Schietveld (militair domein)	16.3. Zoerselbos en omgeving 16.4. Vallei Groot Schijn, Vrieselhof, Halse Hoek, omgeving Bevaardbrug, Hendriksvoort, Bergen en Driehoek

17. Woonbossen als verbinding tussen bos- en natuurcomplexen

- Deze gebieden worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van zowel de aanwezige natuur- en boswaarden als van de woonfunctie. Waar mogelijk wordt voldoende ruimte voorzien voor het realiseren van een ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het vrijwaren en kwalitatief versterken van de versnipperde natuur- en bosstructuren.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.
- In het sterk verstedelijkte gebied ten NO van Antwerpen zijn de natuur- en boswaarden in de woonparken verbindende elementen tussen de belangrijke bos- en natuurcomplexen van deze deelruimte. Door wonen, recreatie en infrastructuur zijn de ecologische en landschappelijke waarden aangetast.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
17.1. Franse Heide – Kapellenbos 17.2. Mishagen 17.3. Rommersheide – Tremelheide – Hoge Heide 17.4. Elshout – Grote Zeurt 17.5. List 17.6. Kattekesberg, Eikendaal en omgeving	17.7. Schotenhof 17.8. Zonnebos 17.9. Jagershoek – Bergen – Gouwberg – Fieltjes – Bellemont- Hertebos – Willekom 17.10. Driehoek – Schietboog – Steenhoeve – Heidemolen – Kotsbos 17.11. Zoerselhof en omgeving

18. Behoud en versterking van bestaande, multifunctionele boscomplexen

- Her en der in deze deelruimte komen multifunctionele boscomplexen voor die in samenhang met de landschappelijke context behouden en versterkt moeten worden. Deze bossen worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebieden.
- Gebiedsgericht en in afweging met andere bosfuncties kunnen op bepaalde functies (natuur, landschap, cultuurhistorie, landbouw, bosbouw, recreatie, ...) accenten gelegd worden.
- Er wordt gestreefd naar een kwalitatieve versterking van de bosstructuur, gericht op een meer gevarieerde bosstructuur. Ecologisch waardevolle elementen worden behouden en versterkt.
- Bosuitbreidingsdoelstellingen worden gerealiseerd door de bestaande of historische complexen en patronen te versterken of te herstellen rekening houdend met de landschapsecologische en cultuurhistorische context.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.
- De boscomplexen 18.1. Franse Heide - Mastenbos, 18.2. Wolfenbos en 18.3.

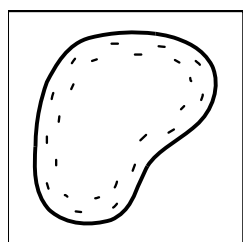
complex Fort van Kapellen, Oude Gracht en Uitlegger zijn belangrijk als aaneengesloten bosgordel ten zuiden van Kalmthout. Deze bossen vormen belangrijke schakels in de ecologische verbinding tussen de Kalmthoutse Heide en de heideterreinen van het Klein Schietveld (16.1.)

- Binnen gebied 18.13 Kasteel 's Gravenwezel en Kwikaard is veel landbouw aanwezig langs het antitankkanaal. Plaatselijk kan landbouw behouden blijven, onder meer in functie van behoud van de historische en landschappelijke waarde van openheid langs het antitankkanaal.
- Binnen het multifunctionele boscomplex rondom het Fort van Schoten (18.6.) zijn nog kernen aanwezig van beroepslandbouw en actieve recreatie.
- De boscomplexen 18.5., 18.6. en 18.7. zouden moeten kunnen functioneren als 1 groot functioneel geheel. Een belangrijke economische schakel hierin is de Laarse Beek die is aangeduid als Habitatrictlijngebied en als provinciale natuurverbinding.
- Het gebied van de Putse heide is een gebied met een sterk recreatieve functie waarin ook ruimte is voor ecologisch verantwoorde bosuitbreiding en bosvorming. Aan de raden van het gebied kan landbouw plaatselijk als hoofdfunctie behouden blijven, mede in functie van de historische landschappelijke context.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
18.1. Franse Heide – Mastenbos 18.2. Wolvenbos 18.3. Complex Fort van Kapellen, Oude Gracht en Uitlegger 18.4. Kleine Heide – Grote Heide 18.5. De Inslag en Hof ter Mik en omgeving 18.6. Omgeving Fort van Schoten 18.7. Park van Brasschaat – Elshout – Zeurt 18.8. Complex 't Asbroek – Kasteel van Amerlo – Vordenstein – Peerdsbos	18.9. Halfvenheide – Vraagheide – Het Kamp 18.10. Bossen St. Antonius 18.11. Kasteel Bleekhof – Putse heide 18.12. Hof ter Linden 18.13. Kasteel 's Gravenwezel en Kwikaard 18.14. La Garenne 18.15. Botermelk

19. Behoud van kleine, lokale, geïsoleerde landbouwkernen ter vrijwaring van lokale open ruimten

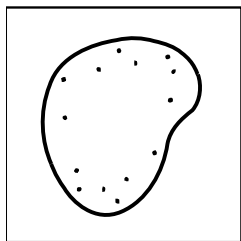

- Kleine, lokale, geïsoleerde landbouwkernen of minder samenhangende landbouwgebieden worden behouden ter vrijwaring van de lokale open ruimte waardoor plaatselijk het kleinschalige, halfopen landschap behouden blijft.
- Het ruimtelijk beleid biedt de nodige rechtszekerheid voor de (grondgebonden) landbouw.
- Binnen de landbouwgebiedjes wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor worden angewend.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.
- Het landbouwgebied Meerheide-Hulsten-Geleg (19.4.) wordt behouden als bouwvrij gebied.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
19.1. Landbouwgebied Putte	19.2. De Kwikaard (St. Job) 19.3. Kwikaard (St. Antonius) 19.4. Meerheide – Hulsten – Geleg (Zoersel) 19.5. Heuvelheide – Haverwaard

20. Ruimtelijk functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte

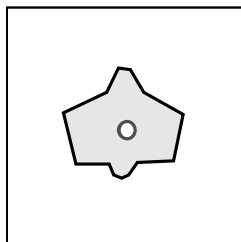

- Het goed gestructureerd agrarisch gebied wordt maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw.
- De sterk grondgebonden landbouw vormt een garantie voor het open houden van het agrarische cultuurlandschap. De grondgebonden landbouw functioneert hier als belangrijke ruimtelijke drager van het gebied. De niet-grondgebonden landbouw is in evenwicht met de ruimtelijke draagkracht.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het garanderen van ontwikkelingsmogelijkheden en rechtszekerheid voor de grondgebonden landbouw, waarbij het open landschap behouden en versterkt wordt.
- Binnen het landbouwgebied wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.
- Deze landbouwzones bevinden zich in de periferie van deze deelruimte aangezien zij meestal aansluiting vinden met sterke agrarische gebieden in aangrenzende deelruimten.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
20.1. Landbouwgebied Ertbrand	-

21 Forten en schansen

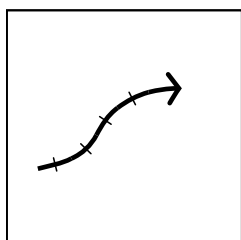

- Bij de Antitankgracht en in de eerste fortengordel van Antwerpen horen ook de aanliggende forten en schansen die ten minste vanuit de erfgoedwaarde in samenhang met elkaar worden benaderd. De forten van Ertbrand, Brasschaat, Kapellen, Schoten, Schilde en Oelegem zijn ook aangeduid als Habitatrictlijngebied (voor vleermuizen). Alle forten hebben hiernaast ook nog in meerdere of mindere mate andere ecologische functies. Veelal is ook de recreatieve functie van groot belang. De Schans van Schilde wordt bijvoorbeeld uitibaat als camping.
- Voor de forten en schansen die belangrijk zijn als overwinteringsplaatsen voor vleermuizen, dikwijls soorten die bedreigd zijn in hun voortbestaan op internationaal niveau, kan het beheer kan meestal beter afgestemd worden om deze rol te versterken (hoog vochtgehalte, toegankelijkheid voor de vleermuizen verbeteren, structuurrijke wanden en nissen). In de omgeving van de forten en de schansen wordt de landschapsecologische kwaliteit verbeterd om ze geschikt te maken als foerageergebied voor de vleermuizen. Waterelementen en opgaande groenlijnen (en andere kleine landschapselementen zoals bijvoorbeeld ruigten) zijn hierbij de belangrijkste waarden.
- De verschillende functies worden zo goed mogelijk op elkaar afgestemd rekening houdend met het wettelijke kader (o.a. Habitatrictlijn) zodanig dat duurzame instandhouding en herstel van de soorten en habitats waarvoor deze domeinen werden aangemeld als Habitatrictlijngebieden mogelijk is.
- Bij verbouwing of aanpassing moet rekening gehouden worden met de erfgoedcomponent en de bouwfysische waarde.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
21.1. Fort Ertbrand 21.2. Fort van Brasschaat 21.3. Fort van Kapellen 21.4. Fort van Schoten 21.5. Fort van Merksem	21.6. Fort van 's Gravenwezel 21.7. Schans van Schilde 21.8. Fort van Oelegem

22. Behoud en ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen als natuurverbinding

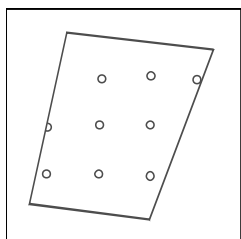

- Een aantal beken hebben een functie als natte natuurverbinding. Ze zijn van belang voor de migratie van fauna en flora. De verbindende functie wordt mede gerealiseerd door een netwerk van droge elementen zoals kleinere bosjes en kleine landschapselementen (houtkanten, hagen, ...) op de oevers en dijken.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, natuur, recreatie, industrie, ...) waarin ze gelegen zijn, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een hydrologische, landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- In de van nature overstroombare gebieden en risicogebieden voor overstroming worden de aanwezige landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden minstens gevrijwaard van bebouwing.
- Deze natte natuurverbindingen zijn van provinciaal niveau en belang. Het uitwerken van deze natuurverbindingen is een provinciale planningstaak. In de overstromingsgevoelige gebieden worden de bestaande functie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd.
- De Antitankgracht en het Kanaal Dessel – Schoten zijn hier een belangrijk landschapselement, ze hebben een belangrijke historische waarde en hebben hiernaast nog een functie als natte natuurverbinding. Ze zijn van belang voor de migratie van fauna en flora.
- De Laarse beek (Habitatrichtlijngebied) heeft een belangrijke rol in het versterken van de verbinding tussen Inslag en Peerdsbos.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
22.1. Antitankgracht 22.2. Kanaal Dessel - Schoten 22.3. Kaartse Beek 22.4. Laarse Beek	22.1. Antitankgracht 22.2. Kanaal Dessel - Schoten 22.5. Klein Schijn 22.6. Zwanebeek 22.7. Groot Schijn 22.8. Tappelbeek

23. Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

De gawe landschappen in het Verstedelijkt bosgebied ten NO van Antwerpen kenmerken zich door:

- De Antitankgracht, dat als belangrijk natuurwetenschappelijk en esthetisch waardevol lineair landschapselement, verschillende waardevolle landschappen ten noorden van Antwerpen met elkaar verbindt.
- De rijkdom aan kastelen en kasteelparken, met hun bouwkundig erfgoed en hun monumentale bosbestanden, imposante dreven, herkenbare parkstructuren en vaak indrukwekkende zichten.
- Het belang van medegebruik voor vormen van zachte recreatie van de verschillende bosgebieden en de kasteeldomeinen. Maar ook door 'recreatiedruk' die in sommige gebieden niet meer kan worden verhoogd.

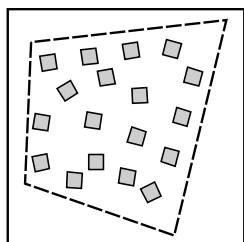
- Grote boscomplexen, zoals oa. het Zoerselbos en het Peerdsbos, met naast de aanzienlijke floristische, dendrologische en faunistische waarden, ook zeer hoge cultuurhistorische en esthetische waarden. In deze gebieden moet verdere versnippering (door bebouwing, wegen- of sportinfrastructuur) ten stelligste worden vermeden.
- De grote diversiteit die gekoppeld is aan de halfnatuurlijke landschappen van de Brechtse Heide en het Groot Schietveld op de overgang naar de Noorderkempen.
- De gaaf bewaarde vallei van het Groot Schijn met de drie mooie kasteelparken en de relatief ongeschonden vallei van de Tappelbeek.

Het ruimtelijk beleid ondersteunt het behoud en herstel van deze waarden in hun onderlinge samenhang.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
23.1. Antitankgracht 23.2. Domein Oude Gracht 23.3. Groot Schietveld 23.4. Domein ter Mik 23.5. Peerdsbos en Park van Brasschaat 23.6. Domein Vordenstein 23.7. Kasteel van Schoten	23.1. Antitankgracht 23.8. Brechtse Heide 23.9. Abdij van Westmalle (klein deel) 23.10. Zoerselbos en Hooionkse Beemden 23.11. Kasteeldomeinen in de vallei van de Tappelbeek 23.12. Vallei van het Schijn met kastelen Schilde, Bleekhof en Vrieselhof 23.13. Domein ter Linden 23.14. Domein Catershof en Kasteel van 's Gravenwezel

24. Behoud en versterken van ecologische en landschappelijke waarden in mozaïekpatroon verweven met grondgebonden landbouw

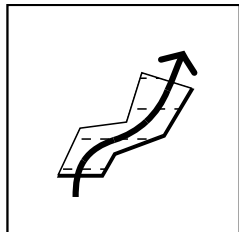
- De afwisseling van grondgebonden landbouw met kleine bos-, natuur- en landschapselementen en hun ruimtelijke samenhang wordt behouden en versterkt.
- Delen van dit mozaïeklandschap kunnen een hoofdfunctie natuur, bos of landbouw hebben of deze functies in verwevenheid met elkaar combineren. Het beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het behoud, de ecologische opwaardering en het landschappelijk herstel van de aanwezige natuur-, bos- en landschapselementen.
- Een differentiatie in bouwvrije zones is lokaal in dit concept uiteraard steeds mogelijk afhankelijk van de landschappelijke kenmerken van de gebieden.
- Via stimulerende maatregelen wordt in landbouwgebieden met natuurverweving het beheer van deze kleine elementen bevorderd en wordt de landbouw zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige waarden.
- Halse Hoek (24.6.) en Horst (deel van 24.2.) moeten gevrijwaard worden van bosuitbreiding.
- In Moerhoef en Omgeving (24.3) wordt openheid langs het antitankkanaal gegarandeerd door behoud van delen ervan als landbouwgebied.
- Het gebied Pulhof en Connixloo is een sterk gedifferentieerd gebied waarin deels geopteerd wordt voor hoofdfunctie natuur (oa natuurreservaat Wetschot, natuurken de Zetten), bos en bosuitbreiding en landbouw. De bestaande kasteeldomeinen kunnen een culturele of recreatieve rol krijgen.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
24.1. Gooreind 24.2. Rommersheide – Horst – De Merel	24.2. Rommersheide – Horst – De Merel 24.3. Moerhof en omgeving 24.4. Hooionkheide 24.5. Hooionk 24.6. Halse Hoek 24.7. Vallei Tappelbeek – Kasteel Montens – Begijnenbos – Hof ter Liere 24.8. Aanzet duwvaartkanaal – De

Bastiaan 24.9 Wetschot, Vallei Klein Schijn, Pulhof en Cornixloo
--

25. Behoud en versterking van gevarieerde valleilandschappen met ruimte voor waterberging

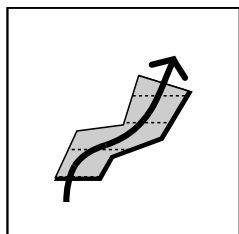

- Een aantal beekvalleien vormen een lint doorheen het landschap door de aaneenschakeling van kleinere natuurgebieden, bosjes en kleine landschapselementen die verweven voorkomen met de landbouwfunctie in de vallei.
- Deze valleigebieden worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor een duurzame instandhouding en verbetering van de kwaliteit van de valleigebonden natuurwaarden en van de kleine landschapselementen. Via stimulerende maatregelen wordt de landbouwfunctie zoveel mogelijk afgestemd op de natuurlijke en landschappelijke waarden.
- Natuurwaarden aanwezig in bos-, grasland- en andere natuurrelictten worden beschermd en opgewaardeerd.
- De natuurlijke waterbergingsfunctie van de valleigebieden wordt bewaard en waar nodig hersteld. Dit is vooral van belang in functie van de bescherming van de stroomafwaarts gelegen gebieden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de aanwezige functies afgestemd op de waterbeheerfunctie. Er wordt ruimte voorzien voor het verbeteren van de structuurkenmerken van de waterlopen (bv. hermeandering, herwaardenen winterbed, structuurvariatie in oevers en bedding...), de waterkwaliteit (bv. bufferen tegen vervuiling...) en de verbindingsfunctie (bv. opheffen barrières...). Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden minstens gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie van de valleigebieden bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.
- In de vallei van groot Schijn is een belangrijk landbouwgebied met interessante potenties voor de natuurlijke structuur, die via vrijwillige stimulerende maatregelen wordt opgewaardeerd. Een eenzijdige vernatting waardoor landbouw onmogelijk wordt, is niet voorzien.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
-	25.1. Vallei Klein Schijn 25.2. Vallei Groot Schijn (thv Vorselbeemden) 25.3. Vallei Tappelbeek (thv Hallevelde)

26. Behoud en versterking van uitgesproken natuurwaarden in valleien met ruimte voor natuurlijke waterberging

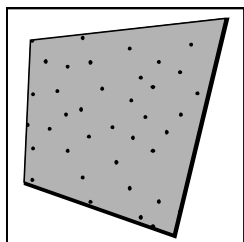

- Binnen deze natuurcomplexen wordt gestreefd naar beekherstel, het behoud en herstel van kleinschalige valleilandschappen met kwelgebonden natuurwaarden, halfnatuurlijke graslanden, een dicht netwerk van houtkanten en bomenrijen, waardevolle alluviale bostypen en onverstoorde overgangen naar de drogere valleiflanken.
- In belangrijke delen van deze valleien staat behoud en ontwikkeling van de natuur- en waterbergingsfunctie voorop. Het gaat om de ecologisch meest waardevolle valleigebieden. Deze samenhangende natuurcomplexen worden opgenomen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de natuurfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Er wordt ruimte voorzien voor het verbeteren van de structuurkenmerken van de waterlopen (bv. hermeandering, herwaardenen winterbed, structuurvariatie in oevers en bedding...), de waterkwaliteit (bv. bufferen tegen vervuiling...) en de verbindingsfunctie (bv. opheffen barrières...).

- In delen van de beekvalleien waar een hoge kwelintensiteit is, is natuurontwikkeling essentieel. Verder worden het herstel van de infiltratie-kwelrelatie, de natuurlijke waterhuishouding met hoge wintergrondwaterstanden en een goede waterkwaliteit vooropgesteld.
- De grondgebonden landbouw, gericht op permanent graslandgebruik, kan lokaal een natuurondersteunende en landschapsverzorgende taak opnemen.
- De vallei wordt gevrijwaard van verdere bebouwing.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
-	26.1. Vallei Tappelbeek (omgeving Bevaardbrug)

27. Behoud en versterking van waardevolle stedelijke groengebieden

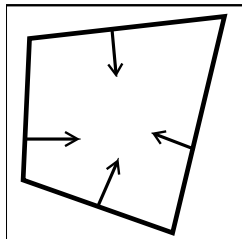
- De meer ingesloten open ruimten in of aansluitend bij het stedelijk weefsel hebben een bijzonder belangrijke betekenis voor de leefbaarheid van de stad en een meervoudige betekenis voor het open ruimte netwerk. Ze maken als stedelijke groengebieden deel uit van de Groene Vingers en de Groene Ring waar ze doordringen in het dichtbebouwd stedelijk weefsel.
- In het sterk verstedelijkt gebied van het grootstedelijk gebied Antwerpen is er een belangrijk tekort aan, en vraag naar recreatief groengebied. Nieuwe of bestaande randstedelijke of recreatieve groenpolen worden ontwikkeld of uitgebreid. Zij verhogen in belangrijke mate de leefkwaliteit van het stedelijk milieu. Zij vervullen een belangrijke rol als open ruimte kamers in of nabij het stedelijk weefsel.
- Deze recreatieve open ruimten worden ontwikkeld uitgaande van het fysisch systeem, van de potenties voor natuurontwikkeling, van landschappelijke waarden, van bestaande agrarische waarden en van de recreatieve functies. Een goede recreatieve ontsluiting is belangrijk. De concrete invulling zal dan ook gebiedsspecifiek dienen te gebeuren.
- Een verdere aantasting en versnippering van de grotendeels onbebouwde gebieden door verspreide bebouwing en lintbebouw wordt vermeden en er is aandacht voor een goede landschappelijke integratie van aanwezige bebouwing en infrastructuur.
- De ingesloten open ruimten dienen als stapsteen naar de samenhangende open ruimte. Ze betekenen een belangrijke meerwaarde voor de nabijgelegen woonbuurt en vervullen een rol in de uitbouw van wandel- en fietswegen die de verbinding leggen met de achterliggende samenhangende open ruimte. Anderen worden ingericht in functie van stedelijke recreatie met sport- en speelterreinen of een golfterrein in een groene omgeving en anderen fungeren als parkgebied.
- Een deel van de groengebieden is bebouwd en kan verder bebouwd worden op voorwaarde dat de onbebouwde delen kunnen ingeschakeld worden in het recreatief netwerk.
- In de valleigebieden worden de karakteristieke structuurbepalende processen van de valleien in stand gehouden. Er wordt gestreefd naar het behoud en de versterking van de landschappelijke, ecologische, cultuurhistorische en esthetische waarde van deze gebieden.
- Landbouw heeft in een aantal open ruimten een rol te vervullen. Door in het bijzonder het recreatief medegebruik te stimuleren is verbreding van de landbouwdoelstellingen mogelijk.
- De Open ruimten tussen het Fort van Merksem en het Kasteel van Schoten is een aaneenschakeling van diverse open ruimten, waaronder ook deze die gereserveerd worden voor infrastructuurwerken. Er wordt rekening gehouden met de gezamenlijke aanleg van enerzijds een dubbelsporige goederenlijn tussen het vormingsstation Antwerpen Noord en de aansluiting met lijn 16 (in Lier) en anderzijds de autoweg A102 tussen Merksem en Wijnegem. Tussen Merksem en Wommelgem wordt de spoorlijn gebundeld met de mogelijk toekomstige A102 (binnen de voorziene reservatiestrook voor de A102) en met de reeds aanwezige leidingenstrook.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
27.1. Open ruimte aan Fort van	-

Merksem tot Calesberg 27.2. Kasteel Calesberg – Kasteel van Schoten	
--	--

28. Ruimtelijk begrensd stedelijke gebieden en Zeehaven

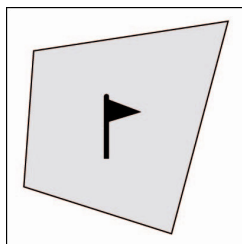

- De stedelijke gebieden worden afgebakend en begrenzen de stedelijke ontwikkelingen.
- De afbakening van het grootstedelijk gebied Antwerpen is een planningstaak van Vlaams niveau. Het planningsproces hiervoor is lopend. Er zijn grote, al dan niet ingesloten, open en groene ruimten binnen het voorontwerp van perimeter van het grootstedelijk gebied Antwerpen gesitueerd. Deze open en groene ruimten behoren tot de agrarische en natuurlijke structuur van Vlaams niveau. Binnen het proces van het grootstedelijk gebied werd niet over al deze gebieden een uitspraak gedaan. Waar er gebiedsgericht overlapping is, worden de visies op elkaar afgestemd.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
28.1. Grootstedelijk gebied Antwerpen	28.1. Grootstedelijk gebied Antwerpen

29. Behouden en versterken van de natuurfunctie op golfterreinen

- Bij het beheer en de ontwikkeling van recreatieve terreinen wordt rekening gehouden met de aanwezige natuurwaarden binnen het recreatiegebied. Delen van deze gebieden kunnen gedifferentieerd worden als natuurverwevingsgebied.
- Bij het beheer of de ontwikkeling van recreatieve terreinen (zoals golfterreinen of grote open waters) kan maximaal aangesloten worden bij de potenties en kenmerken van het landschap. Afhankelijk van de specifieke omgevingskenmerken kunnen ecologische processen en kenmerken zoals infiltratie-kwel, fauna-migratie, verlanding en zelfs biotoopcreatie mee in overweging genomen worden.
- De bestaande 18-holes golfterreinen blijven behouden en er wordt een Golfterrein in Schilde voorzien.

Gebieden:

Kaart 3	Kaart 4
29.1. Golfterrein Kapellen 29.2. Golf van Brasschaat	29.3. Golfterrein Ringven 29.4. Golfterrein Schilde

Deelruimte 3. Land van Kontich en Ranst

Situering

De deelruimte 'Land van Kontich en Ranst' wordt begrensd door de Nete-, Schelde- en Rupelvallei (Boomse cuesta) en het Albertkanaal.

Visie

Een drietal 'groene vingers' (sterk gedifferentieerde stedelijke groengebieden) dringen diep het verstedelijkte weefsel binnen tot aan de 'groene ring' rond Antwerpen. Het te ontwikkelen stadsrandbos brengt een versterking van de lokale bosstructuren mee, echter wel in evenwicht met de aanwezige landbouw en bevordert de zachte, 'groene' recreatie in de streek. Een drietal te ontwikkelen en te versterken natuurclusters zijn tevens van groot ruimtelijk belang. Het betreft het boscomplex de 'Bossen van Ranst' (te versterken), het 'Bos van Moretus' en nabijgelegen bossen (te versterken) en de vallei van de Boven- en Benedenvliet (verder te ontwikkelen). De valleien van het Groot Schijn, de Molenbeek, de Edegemse beek en de Benedenvliet lopen als groene linten door het landschap.

Een op provinciaal niveau belangrijke verder geconcentreerd te ontwikkelen glastuinbouwconcentratie vinden we ten noordwesten van Duffel en in de regio Vremde – Ranst – Broechem.

De Antwerpse fortengordel is een markant landschappelijk gegeven en heeft een belangrijke erfgoedwaarde.

Gewenste ruimtelijke structuur

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Land van Kontich en Ranst wordt weergegeven door middel van een aantal structuurschetsen voor een aantal deelgebieden.

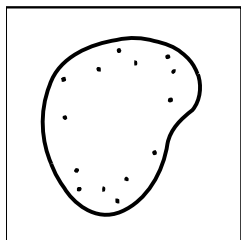
KAART 5 . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 3 : LAND VAN KONTICH EN RANST – OOSTELIJK DEEL

KAART 6 . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 3 : LAND VAN KONTICH EN RANST – WESTELIJK DEEL

Ruimtelijke concepten

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Land van Kontich en Ranst is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschetsen. De nummering van gebieden per ruimtelijk concept verwijst naar de nummers op de structuurschetsen.

32. Ruimtelijk functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw als drager van de open ruimte

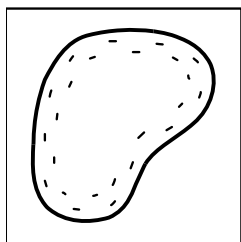

- Het goed gestructureerd agrarisch gebied wordt maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw.
- De sterk grondgebonden landbouw vormt een garantie voor het open houden van het agrarische cultuurlandschap. De grondgebonden landbouw functioneert hier als belangrijke ruimtelijke drager van het gebied. De niet-grondgebonden landbouw is in evenwicht met de ruimtelijke draagkracht.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het garanderen van ontwikkelingsmogelijkheden en rechtszekerheid voor de beroepslandbouw, waarbij het open landschap behouden en versterkt wordt.
- Binnen het landbouwgebied wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden. Op gemeentelijk niveau kunnen nog lokale natuurverbindingen uitgewerkt worden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.
- In en nabij Ranst bevindt zich een glastuinbouwconcentratie van provinciaal belang. In dit landbouwgebied van Vremde – Boechout (32.3.) en het westelijk deel van het landbouwgebied Lier-Hagenbroek (32.5.) kan op verschillende (nog nader te bepalen) locaties glastuinbouw geconcentreerd verder ontwikkelen, onder de vorm van clustreing van de glastuinbouw en de ontwikkeling van agrarische bedrijventerreinen voor glastuinbouw. Het oostelijk deel van het gebied 32.5. blijft gereserveerd voor grondgebonden landbouw.
- De glastuinbouw in de landbouwgebieden. Lier – Zevenbergen/Lachenen (32.8), Duffel – Waarloos (32.9) en Reet – Waarloos – Aartselaar – Edegem (32.10) worden beschouwd als glastuinbouw in een concentratie die van belang is op Vlaams niveau. Het oostelijk deelgebied sluit aan bij het concentratiegebied rond Sint-Katelijne-Waver. In het westelijk gebied Beurs-Terbeek-Lage Vosberg is ruimte voor het versterken van het concentratiegebied..
- In het kader van de ontwikkeling van het Economisch Netwerk Albertkanaal is de impact op en mogelijke remediëring voor de landbouw voorwerp van een landbouweconomische studie (o.a. landbouwgebied Guddegem – Keer).
- Het landbouwgebied van Reet – Waarloos – Aartselaar – Edegem wordt doorsneden door o.a. de Edegemse en de Mandoerse Beek. De Babbelkroonbeek ligt op de grens van het landbouwgebied Duffel – Waarloos en het verstedelijkt weefsel. Ook de Hessepoelbeek behoort tot de ecologische infrastructuur binnen het landbouwgebied.

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
32.1. Landbouwgebied Guddegem 32.2. Landbouwgebied Schawijk 32.3. Landbouwgebied Vremde - Broechem 32.4. Landbouwgebied Emblem – Molderveld 32.5. Landbouwgebied Lier – Hagenbroek 32.6. Landbouwgebied Boechout – Boshoeke (Melkkuip) 32.7. Landbouwgebied Hove – Beekhoek 32.8. Landbouwgebied Lier – Zevenbergen/Lachenen 32.9. Landbouwgebied Duffel – Waarloos	32.10. Landbouwgebied Reet – Waarloos – Aartselaar - Edegem

33. Ruimtelijk functioneel minder samenhangende gebieden vrijwaren voor de landbouw met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte

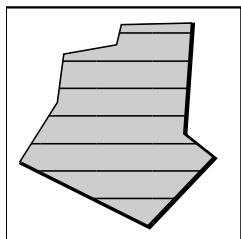

- Kleine, lokale, geïsoleerde landbouwkernen worden behouden ter vrijwaring van de lokale open ruimte waardoor plaatselijk het kleinschalige, halfopen landschap behouden blijft. Het landbouwgebied functioneert als ruimtelijke drager en landbouw vormt er de hoofdfunctie.
- Het ruimtelijk beleid biedt de nodige rechtszekerheid voor de (grondgebonden) landbouw.
- Het landbouwgebied vormt een belangrijke ruimtelijke buffer tegen de oprukkende verstedelijking en wordt bijgevolg aangeduid als bouwvrij agrarisch gebied.
- Binnen de landbouwgebiedjes wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor worden aangewend.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
	33.1. Landbouwgebied Kleidaal 33.2. Landbouwgebied Schelle, Stuivenberg

34. Behoud en versterking van zeer waardevolle natuurcomplexen

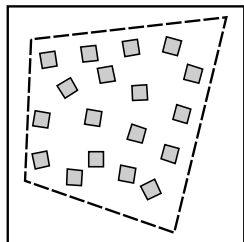

- De structuurbepalende natuurcomplexen (voornamelijk bossen) moeten in samenhang met de cultuurhistorische en landschappelijke context behouden en versterkt worden.
- Deze ecologisch waardevolle tot zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur belangrijke natuurcomplexen maken (zoveel mogelijk) deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). Voor deze complexen wordt gestreefd naar herstel van de natuurlijke waterhuishouding, de ontwikkeling van waardevolle gradiënten en graduele overgangen tussen verschillende vegetatietypen.
- De meest kwetsbare kernen van de zeer waardevolle natuurcomplexen worden ruimtelijk gebufferd binnen voldoende grote samenhangende complexen. De natuurcomplexen worden recreatief gezoned, gericht op het vrijwaren van de kwetsbare natuurkernen en het ontsluiten van deze gebieden voor zacht recreatief medegebruik.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
34.1. Bossen van Ranst 34.2. Bos van Moretus (Boechout) 34.3. Zevenbergenbos (Lier) 34.4. Boshoeck (Boechout) 34.5. Kapellekensbos – Luitersheide (Lint) 34.6. Lachenbos (Lier)	34.7. Kleiputten Niel/Schelle

35. Behoud en versterken van ecologische en landschappelijke waarden in mozaïekpatroon verweven met grondgebonden landbouw

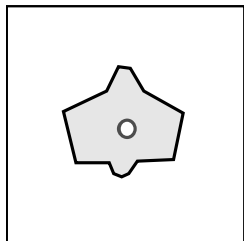

- De afwisseling van grondgebonden landbouw met kleine bos-, natuur- en landschapselementen en hun ruimtelijke samenhang wordt behouden en versterkt.
- Delen van dit, soms kleinschalig, mozaïeklandschap (uitgesproken landbouwpercelen, graslandjes, bosjes en KLE's) kunnen een hoofdfunctie natuur, bos of landbouw hebben of deze functies in verwevenheid met elkaar combineren.
- Een differentiatie in bouwvrije zones is lokaal in dit concept uiteraard steeds mogelijk afhankelijk van de landschappelijke kenmerken van de gebieden.
- Via stimulerende maatregelen wordt in landbouwgebieden met natuurverweving het beheer van deze kleine elementen bevorderd en wordt de landbouw zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige waarden.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.
- In gebied 35.1. Bossenstein – Bergse Hoeven (Ranst) is het Ecogolfterrein Bossenstein Ranst gelegen.
- In het gebied 35.2. wordt gezocht naar bosuitbreiding van het 'Bos van Moretus' (34.2.) en een verbinding met de bossen in de Boshoeck en het Zevenbergenbos (34.3. – 34.5.). Dit kan eventueel via dreven. De aanwezige tuinbouwbedrijven in het gebied kunnen behouden blijven in een mozaïek met grondgebonden landbouw en natuurelementen.
- Een natuurverbinding tussen de 'Bossen van Ranst' (34.1.) en de vallei van de Tappelbeek (40.1.) wordt nagestreefd.
- Het golfterrein Bossenstein vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een hydrologische, landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
35.1. Bossenstein – Bergse Hoeven (Ranst)	35.3. Landbouwgebied Schelle, Kwade Hoek
35.2. Hof van Boechout – Melkkuip – Boshoeck (Boechout) – Zevenbergen (Lier)	

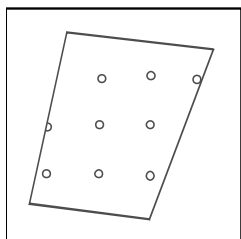
36. Forten en schansen

- De eerste en tweede fortengordel van Antwerpen worden ten minste vanuit de erfgoedwaarde in samenhang met elkaar benaderd. De forten 2, 3, 5 en 7 zijn ook aangeduid als Habitatrichtlijngebied (voor vleermuizen). Alle forten hebben hiernaast ook nog in meerdere of mindere mate andere ecologische functies. Veelal is ook de recreatieve functie van groot belang.
- Voor de forten en schansen die belangrijk zijn als overwinteringsplaatsen voor vleermuizen, dikwijls soorten die bedreigd zijn in hun voortbestaan op internationaal niveau, kan het beheer kan meestal beter afgestemd worden om deze rol te versterken (hoog vochtgehalte, toegankelijkheid voor de vleermuizen verbeteren, structuurrijke wanden en nissen). In de omgeving van de forten en de schansen wordt de landschapsecologische kwaliteit verbeterd om ze geschikt te maken als foerageergebied voor de vleermuizen. Waterelementen en opgaande groenlijnen (en andere kleine landschapselementen zoals bijvoorbeeld ruigten) zijn hierbij de belangrijkste waarden.
- De verschillende functies worden zo goed mogelijk op elkaar afgestemd rekening houdend met het wettelijke kader (o.a. Habitatrichtlijn) zodanig dat duurzame instandhouding en herstel van de soorten en habitats waarvoor deze domeinen werden aangemeld als Habitatrichtlijngebieden mogelijk is.
- Bij verbouwing of aanpassing moet rekening gehouden worden met de erfgoedcomponent en de bouw fysische waarde.

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
36.1. Fort 2 (Wommelgem) 36.2. Fort 3 (Borsbeek) 36.3. Fort 4 (Mortsel) 36.4. Fort van Broechem	36.5. Fort 5 (Edegem) 36.6. Fort 6 (Wilrijk) 36.7. Fort 7 (Wilrijk) 36.8. Fort 8 (Hoboken)

37. Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

De gave landschappen in het Land van Kontich en Ranst kenmerken zich door:

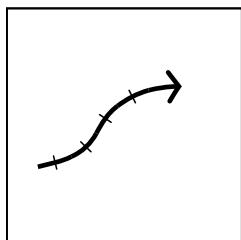
- Het parklandschap van het Rivierenhof dat volledig is ingesloten tussen bebouwing en wegeninfrastructuur en beschouwd wordt als groene vinger die de stedelijke zone binnendringt;
- Muizenbos en Zevenbergenbos en bos van Moretus als belangrijke boscomplexen rond Antwerpen;
- Het domein van kasteel Zevenbergen en de kasteeldreef -een oude kastanjedreef- die een lijnrechte verbinding vormt tussen het kasteel en de St. Pancratiuskerk;
- De afwisseling van oude gesloten bossen en kasteeldomeinen met open landbouwgebieden en daarbijhorende historische hoeves, wegen, dreven en bomenrijen;
- Het ongeschonden karakter van het kasteel van Boeichout en omgeving;
- De kastelen van Middelheim en Den Brandt met bijbehorend drevenpatroon als belangrijk ruimtelijk structurerende elementen binnen de dicht bebouwde omgeving van de stedelijke Antwerpse rand;
- De groene en historisch waardevolle enclave die gevormd wordt door het Hof ter Linden en Fort 5 en gelegen is binnen de dichte bebouwing van de gemeente Edegem;
- Het domein Groeningenhof en Solhof met omgeving als een relict van de oorspronkelijk veel uitgestrektere landelijke omgeving tussen Kontich en Aartselaar;
- De open, landelijke omgeving rond de domeinen Klaverblad, Cleydael en het kasteel van Hemiksem in samenhang met de riviervallei van de Vliet;
- De kasteelparken van Klaverblad, Cleydael en het kasteel van Hemiksem met de aansluitende drevenstructuur die een belangrijke ruimtelijk-structurerende invloed hebben;

Het ruimtelijk beleid ondersteunt het behoud en herstel van deze waarden in hun onderlinge samenhang.

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
37.1. Rivierenhof 37.2. Bos van Ranst 37.3. Kasteel van Boeichout en omgeving	37.4. Domein Middelheim - Vogelzang 37.5. Hof Ter Linden en Fort 5 37.6. Domein Groeningenhof en Solhof met omgeving 37.7. Domeinen Klaverblad en Cleydael en kasteel van Hemiksem

38. Behoud en ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen als natuurverbinding

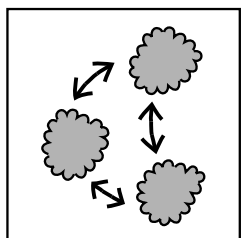

- Deze beken en rivieren hebben een functie als natte natuurverbinding. Ze zijn van belang voor de migratie van fauna en flora. De verbindende functie wordt mede gerealiseerd door een netwerk van droge elementen zoals kleinere bosjes en kleine landschapselementen (houtkanten, hagen, ...) op de oevers en dijken.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, natuur, recreatie, industrie, ...) waarin ze gelegen is, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een hydrologische, landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- In de van nature overstroombare gebieden en risicogebieden voor overstroming worden de aanwezige landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden minstens gevrijwaard van bebouwing.
- Het uitwerken van deze natuurverbindingen is een provinciale taak.
- De laatste open ruimte te Borsbeek rondom de Koude Beek (38.1.) wordt bij voorkeur bewaard (bouwvrij houden).

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
38.1. Koude Beek 38.2. Tappelbeek 38.3. Boutersebeek - Lauwerijkbeek - Lachenbeek	38.4. Benedenvliet – Bovenvliet – Edegemse beek 38.5. Nete

39. Behoud en versterking van bestaande, multifunctionele boscomplexen en plaatselijk verbinden

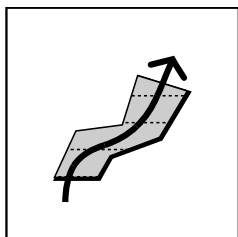

- Het betreft hier de ruimtelijke beleidsinvulling van de ontwikkeling van het stadsrandbos Antwerpen. Deze bossen worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebieden.
- Gebiedsgericht en in afweging met andere bosfuncties kunnen op bepaalde functies (natuur, landschap en cultuurhistorie, landbouw en bosbouw, recreatie, ...) accenten gelegd worden.
- Er wordt gestreefd naar een kwalitatieve versterking van de bosstructuur, gericht op een meer gevarieerde bosstructuur. Ecologisch waardevolle elementen worden behouden en versterkt.
- Bosuitbreidingsdoelstellingen worden gerealiseerd door de bestaande of historische complexen en patronen te versterken of te herstellen rekening houdend met de landschapsecologische en cultuurhistorische context.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.
- Het te ontwikkelen stadsrandbos zou o.a. volgende al dan niet beboste, multifunctionele natuurkernen met elkaar kunnen verbinden : Vuile Plas, Groeningenhof, Pannenbossen en Solhof.
- Een eventuele latere bosuitbreiding Reukens, mede in functie van de buffering van de N171, behoort niet tot het project Stadsrandbos, maar staat er wel best mee in verbinding.
- De Mandoerse beek kan als structurerend element aangehaald worden.

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
-	39.1. Stadsrandbos Antwerpen 39.2. Reukens

40. Behoud en versterking van uitgesproken natuurwaarden in valleien met ruimte voor natuurlijke waterberging

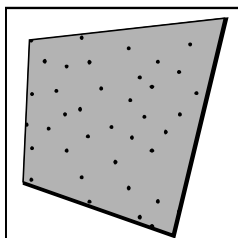

- Binnen deze natuurcomplexen wordt gestreefd naar beekherstel, het behoud en herstel van kleinschalige valleilandschappen met kwelgebonden natuurwaarden, halfnatuurlijke graslanden, een dicht netwerk van houtkanten en bomenrijen, waardevolle alluviale bostypen en onverstoorde overgangen naar de drogere valleiflanken.
- In belangrijke delen van deze valleien staat behoud en ontwikkeling van de natuur- en waterbergingsfunctie voorop. Het gaat om de ecologisch meest waardevolle valleigebieden. Deze samenhangende natuurcomplexen worden opgenomen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de natuurfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Er wordt ruimte voorzien voor het verbeteren van de structuurkenmerken van de waterlopen (bv. hermeandering, herwaardenen winterbed, structuurvariatie in oevers en bedding...), de waterkwaliteit (bv. bufferen tegen vervuiling...) en de verbindingsfunctie (bv. opheffen barrières...).
- In delen van de beekvalleien waar een hoge kwelintensiteit is, is natuurontwikkeling essentieel. Verder worden het herstel van de infiltratie-kwelrelatie, de natuurlijke waterhuishouding met hoge wintergrondwaterstanden en een goede waterkwaliteit vooropgesteld.
- De grondgebonden landbouw, gericht op permanent graslandgebruik, kan lokaal een natuurondersteunende en landschapsverzorgende taak opnemen.
- De vallei wordt gevrijwaard van verdere bebouwing.

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
40.1. Tappelbeekvallei 40.2. Molenbeekvallei	40.3. Vallei Bovenvliet (Kleidaal - Kerkeneinde)

41. Behoud en versterking van waardevolle stedelijke groengebieden

- De meer ingesloten open ruimten in of aansluitend bij het stedelijk weefsel hebben een bijzonder belangrijke betekenis voor de leefbaarheid van de stad en een meervoudige betekenis voor het open ruimte netwerk. Ze maken als stedelijke groengebieden deel uit van de Groene Vingers en de Groene Ring waar ze doordringen in het dichtbebouwd stedelijk weefsel.
- In het sterk verstedelijkt gebied van het grootstedelijk gebied Antwerpen is er een belangrijk tekort aan, en vraag naar recreatief groengebied. Nieuwe of bestaande randstedelijke of recreatieve groenpolen worden ontwikkeld of uitgebreid. Zij verhogen in belangrijke mate de leefkwaliteit van het stedelijk milieu. Zij vervullen een belangrijke rol als open ruimte kamers in of nabij het stedelijk weefsel.
- Deze recreatieve open ruimten worden ontwikkeld uitgaande van het fysisch systeem, van de potenties voor natuurontwikkeling, van landschappelijke waarden, van bestaande agrarische waarden en van de recreatieve functies. Een goede recreatieve ontsluiting is belangrijk. De concrete invulling zal dan ook gebiedsspecifiek dienen te gebeuren.
- Een verdere aantasting en versnippering van de grotendeels onbebouwde gebieden door verspreide bebouwing en lintbebouw wordt vermeden en er is aandacht voor een goede landschappelijke integratie van aanwezige bebouwing en infrastructuur.
- In de valleigebieden worden de karakteristieke structuurbepalende processen van de valleien in stand gehouden. Er wordt gestreefd naar het behoud en de versterking van de landschappelijke, ecologische, cultuurhistorische en esthetische waarde van deze gebieden.
- Landbouw heeft in een aantal open ruimten een rol te vervullen. Door in het bijzonder het recreatief medegebruik te stimuleren is verbreding van de landbouwdoelstellingen mogelijk.
- De ingesloten open ruimten dienen als stapsteen naar de samenhangende open ruimte. Ze betekenen een belangrijke meerwaarde voor de nabijgelegen woonbuurt en vervullen een rol in de uitbouw van wandel- en fietswegen die de verbinding leggen met de achterliggende samenhangende open ruimte. Anderen

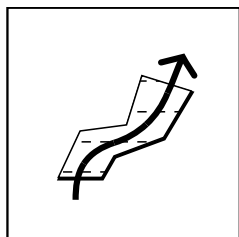
worden ingericht in functie van stedelijke recreatie met sport- en speelterreinen of een golfterrein in een groene omgeving en anderen fungeren als parkgebied.

- Een deel van de groengebieden is bebouwd en kan verder bebouwd worden op voorwaarde dat de onbebouwde delen kunnen ingeschakeld worden in het recreatief netwerk (bv. UA-campus en omgeving).
- Het groengebied langs de ring van Antwerpen wordt momenteel reeds ingeschakeld in het fietsnetwerk, maar heeft, vb in het gebied van de Schijn meer potenties voor recreatieve en meer natuurlijke invulling.
- Er wordt rekening gehouden met de gezamenlijke aanleg van enerzijds een dubbelsporige goederenlijn tussen het vormingsstation Antwerpen Noord en de aansluiting met lijn 16 (in Lier) en anderzijds de autoweg A102 tussen Merksem en Wijnegem. Tussen Merksem en Wommelgem wordt de spoorlijn gebundeld met de mogelijk toekomstige A102 (binnen de voorziene reservatiestrook voor de A102) en met de reeds aanwezige leidingenstrook.
- In de omgeving Ertbrugge (41.2.) is bosuitbreiding mogelijk indien rekening wordt gehouden met de landschappelijke kwaliteit. Hier is ook een rol weggelegd voor een recreatieve- en parkfunctie.
- Voor de omgeving van de Schijnvallei (41.3, 41.4) primeeren de natuur en waterberging. Aansluitend bij de kernen en stoomafwaarts in de richting van de stad wordt de recreatieve functie belangrijker met het golfterrein en het provinciaal Domein Ter Rivierenhof
- Behoud en uitbouw van functioneel volwaardige domeinen (vb Nachtegaal Park / Middelheim Beeldenpark) in een (ruimtelijk verweven) park- bos- en of agrarische structuur staat voorop. Een parkbeheer gebaseerd op cultuurhistoriek en gericht naar de mens en de natuur is prioritair en heeft ook tot doel het verhogen van de ecologische waarde.
- Ook het golfterrein Cleydael (41.14.) kan een belangrijke rol als stedelijk groengebied vervullen.
- Naast de uiterst belangrijke vervoersfunctie van de Groene Ring komen ook nog andere functies aan bod. Zo kan hij een rol spelen in de aaneenschakeling van verschillende groengebieden (bv. Brilschans en Wolvenberg) en van recreatieve polen (fietsverbindingen langs de ring).
- In het randstedelijk groengebied rond het Fort van Wommelgem wordt gestreefd naar behoud van landbouw (Cfr Open Schootsveld
- De omgeving 'Kontich Broekbos – Boutersem – Verbrande Hoeve - Molenbos ' is gemengd van invulling. Behoud van het onbebouwde karakter in functie van waterbeheer is van belang in de valleien van de Edegemse beek en de vallei van de Lauwerijbeek . Een afwisseling van gebieden met een natuurfunctie en gebieden met een landbouwfunctie garandeert het behoud van de open ruimte in dit verstedelijkt gebied.
- Fort 7 en Fort 8 zijn ingebed in een sterk verstedelijkt weefsel en zijn van belang voor natuur en recreatie. De begraafplaats Schoonselhof maakt deel uit van de groenstructuur en wordt verder ontwikkeld als park. Er wordt gestreefd naar verbindingen tussen beiden.
- In het stedelijk groengebied 41.11 is het wetenschapspark Steytelinckpark, campus UA en het golfterrein Drie Eycken gelegen ontwikkeling van deze gebieden dient steeds gepaard te gaan met het behoud van verbindingen tussen het stadsrandbos en de stad. .

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
41.1. Groene Ring	41.1. Groene Ring
41.2. Omgeving Ertbrugge	41.9. Middelheimpark -
41.3. Schijnvallei (Rivierenhof – Ruggeveld)	Nachtegalenpark - park Den Brandt
41.4. Schijnvallei (tussen R11 en Albertkanaal)	41.10. Fort 5 en Kasteel Ter Linden
41.5. Open ruimtegebied Fort 2 (RUP open Schootsveld)	41.11. Steytelinckpark – Fort 6 - UA-campus – Drie Eycken
41.6. Open ruimtegebied Fort 3 (Mortsel)	41.12. Neerland
41.7. Omgeving Fruithout - Molenveld	41.13. Klaverblad, Schoonselhof en Nachtegalenpark (Fort 8)
41.8. Kontich Broekbos – Boutersem – Verbrande Hoeve – Molenbos	41.14. Kleidaal
	41.15. Notelaar

42. Behoud en versterking van gevarieerde valleilandschappen met ruimte voor waterberging

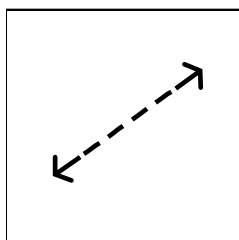

- Een aantal beekvalleien vormen een lint doorheen het landschap door de aaneenschakeling van kleinere natuurgebieden, bosjes en kleine landschapselementen die verweven voorkomen met de landbouwfunctie in de vallei.
- Deze valleigebieden worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor een duurzame instandhouding en verbetering van de kwaliteit van de valleigebonden natuurwaarden en van de kleine landschapselementen. Via stimulerende maatregelen wordt de landbouwfunctie zoveel mogelijk afgestemd op de natuurlijke en landschappelijke waarden.
- Natuurwaarden aanwezig in bos-, grasland- en andere natuurrelicten worden beschermd en opgewaardeerd.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de aanwezige functies afgestemd op de waterbeheerfunctie. Er wordt ruimte voorzien voor het verbeteren van de structuurkenmerken van de waterlopen (bv. hermeandering, herwaardenen winterbed, structuurvariatie in oevers en bedding...), de waterkwaliteit (bv. bufferen tegen vervuiling...) en de verbindingsfunctie (bv. opheffen barrières...). Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden minstens gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie van de valleigebieden bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.
- In de Babbelbeekse beemden vindt geen bosuitbreiding plaats en wordt de natuurverweving uitsluitend voorzien in de lager gelegen delen.

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
42.1. Molenbeekvallei - Oost 42.2. Babbelbeekse beemden (Duffel/Lier)	-

43. Droge ecologische verbinding

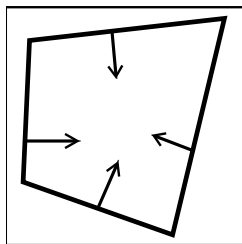

- Lijnvormige structuren vormen een lint doorheen het landschap door de aaneenschakeling van kleinere natuurgebieden, bosjes en kleine landschapselementen die verweven voorkomen met de landbouwfunctie in de vallei.
- Deze gebieden worden gedifferentieerd als droge natuurverbinding. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor een duurzame instandhouding en verbetering van de kwaliteit van de natuurwaarden en van de kleine landschapselementen. Via stimulerende maatregelen wordt de landbouwfunctie zoveel mogelijk afgestemd op de natuurlijke en landschappelijke waarden.
- Natuurwaarden aanwezig in bos-, grasland- en andere natuurrelicten worden beschermd en opgewaardeerd.
- Door het landbouwgebied Duffel – Waarloos (32.9) en hoger door het stedelijke weefsel loopt de Oude Spoorwegberm Kontich-Duffel als droge natuurverbinding. De aanwezige natuurwaarden (struweel, bos, poelen, ...) worden verder versterkt en uitgebreid, eventueel via bosuitbreiding. Het uitwerken van deze natuurverbinding is een provinciale planningstaak.

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
43.1. Oude spoorwegberm Kontich – Duffel	-

44. Ruimtelijk begrensde stedelijke gebieden en Zeehaven

- De stedelijke gebieden worden afgebakend en begrenzen de stedelijke ontwikkelingen.
- De afbakening van het grootstedelijk gebied Antwerpen is een planningstaak van Vlaams niveau. Het planningsproces hiervoor is lopend. Er zijn grote, al dan niet ingesloten, open en groene ruimten binnen het voorontwerp van perimeter van het grootstedelijk gebied Antwerpen gesitueerd. Deze open en groene ruimten behoren tot de agrarische en natuurlijke structuur van Vlaams niveau. Binnen het proces van het grootstedelijk gebied werd niet over al deze gebieden een uitspraak gedaan. Waar er gebiedsgericht overlapping is, worden de visies op elkaar afgestemd.

Gebieden:

Kaart 5	Kaart 6
44.1. Grootstedelijk gebied Antwerpen 44.2. Kleinstedelijk gebied Lier	44.1. Grootstedelijk gebied Antwerpen

4.3 Deelruimte 4. Schelde en Rupel

Situering

De deelruimte 'Schelde en Rupel' omvat de Boomse cuesta, de valleien van de Rupel en de vallei (rechteroever) van de Schelde (tot aan de Antwerpse ring).

Visie

De Schelde en Rupel met hun belangrijke natuurwaarden domineren deze deelruimte.

Het betreft de oude, landschappelijk zeer aantrekkelijke polderlandschappen, de oude kleigroeven op de Boomse cuesta (die worden behouden en in de toekomst, na afloop van de klei-ontginning in de actieve groeven, verder uitgebreid), alsook 'nieuwe' natuur (Hobokense polder, Noordelijk en Zuidelijk Eiland). De stuifzandrug van Bornem en het cuestafront van de klei van Boom zijn markante terreinovergangen.

De Schelde is mogelijk ook als één van de groene vingers die het stedelijke weefsel binnendringen te beschouwen.

Een deel van deze deelruimte wordt ingenomen door bebouwingskernen en industriële zones.

Gewenste ruimtelijke structuur

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Schelde en Rupel wordt weergegeven door middel van de structuurschetsen op kaarten 7 en 8.

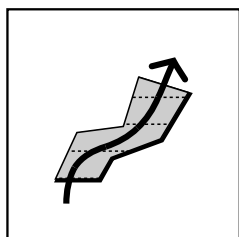
KAART 7 . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 4 : SCHELDE EN RUPEL – NOORDELIJK DEEL

KAART 8 . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 4 : SCHELDE EN RUPEL – ZUIDELIJK DEEL

Ruimtelijke concepten

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Schelde en Rupel is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschetsen. De nummering van gebieden per ruimtelijk concept verwijst naar de nummers op de structuurschetsen.

49. Behoud en versterking van uitgesproken natuurwaarden in valleien met ruimte voor natuurlijke waterberging

- Binnen deze natuurcomplexen wordt gestreefd naar beekherstel, het behoud en herstel van kleinschalige valleilandschappen met kwelgebonden natuurwaarden, halfnatuurlijke graslanden, een dicht netwerk van houtkanten en bomenrijen, waardevolle alluviale bostypen en onverstoorde overgangen naar de drogere valleiflanken.
- In belangrijke delen van deze valleien staat behoud en ontwikkeling van de natuur- en waterbergingsfunctie voorop. Het gaat om de ecologisch meest waardevolle valleigebieden. Deze samenhangende natuurcomplexen worden opgenomen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de natuurfunctie en de waterbeheersfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Er wordt ruimte voorzien voor het verbeteren van de structuurkenmerken van de waterlopen (bv. hermeandering, herwaardenen winterbed, structuurvariatie in oevers en bedding...), de waterkwaliteit (bv. bufferen tegen vervuiling...) en de verbindingsfunctie (bv. opheffen barrières...).
- In delen van de beekvalleien waar een hoge kwelintensiteit is, is natuurontwikkeling essentieel. Verder worden het herstel van de infiltratie-kwelrelatie, de natuurlijke waterhuishouding met hoge wintergrondwaterstanden en een goede waterkwaliteit vooropgesteld.
- De grondgebonden landbouw, gericht op permanent graslandgebruik, kan lokaal een natuurondersteunende en landschapsverzorgende taak opnemen.
- De vallei wordt gevrijwaard van verdere bebouwing.
- Deze ecologisch waardevolle tot zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur belangrijke natuurcomplexen, worden behouden en verder uitgebouwd.
- De Schelde en de Rupel behoren tot de natuurlijke structuur op Vlaams niveau, maar zijn ook een hoofdwaterweg en hebben aldus een belangrijke

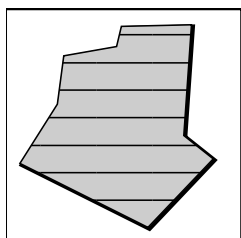
vervoersfunctie. Ter hoogte van de industriezones zijn de natuurwaarden beperkt tot het gebied aan de waterzijde van de dijk of op sommige plaatsen tot de waterloop zelf omdat de oevers ingericht zijn als kade of doorsneden zijn door sluizen.

- De landschappelijk zeer waardevolle polders van Hingene en Bornem (met de Oude Schelde en diverse wielen) vormen veruit het grootste natuurcomplex in deze deelruimte dat sterk structuurbepalend is. Het behoud van de openheid van de Oude Schelde als structurerend element wordt (conform BPA en GRS) gegarandeerd door beheerslandbouw.
- Gezien de aard van de 'nieuwe' natuurcomplexen (Hobokense polder, Noordelijk en Zuidelijk Eiland) is een terugkeer naar de natuurlijke situatie niet haalbaar. Een voor de natuurwaarden zo gunstig mogelijke fysische toestand wordt nagestreefd.
- Aanpalende, bestaande natuurgebieden (Oude Nete-arm (incl weilanden), Lazernij en het Niels Broek) of te ontwikkelen natuurgebieden (zoals Bovenzanden, cf. waterberging Sigma) worden tevens tot gebied 49.1. gerekend.
- In de Benedenvlietvallei (49.3.) gaat de nodige aandacht uit naar het recreatief medegebruik ingevolge de nabijheid van de St-Bernardusabdij.
- Binnen het complex Broek Denaeyer – Blaasveldbroek is de Zwarte Beek een waardevolle natuurelement.

Gebieden:

Kaart 7	Kaart 8
49.1. Schelde en Rupel 49.2. Hobokense Polder 49.3. Benedenvlietvallei (Schelle)	49.1. Schelde en Rupel 49.4. Vlietvallei (Ruisbroek) 49.5. Polders van St. Amands 49.6. Polders van Bornem en Hingene 49.7. Noordelijk en Zuidelijk Eiland 49.8. Complex Broek Denaeyer – Blaasveldbroek

50. Behoud en versterking van zeer waardevolle natuurcomplexen

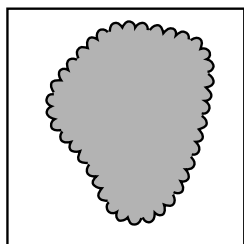

- Deze ecologisch waardevolle tot zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur belangrijke natuurcomplexen maken (zoveel mogelijk) deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). Voor deze complexen wordt gestreefd naar de ontwikkeling van waardevolle gradiënten en graduele overgangen tussen verschillende vegetatietypen.
- De meest kwetsbare kernen van de zeer waardevolle natuurcomplexen worden ruimtelijk gebufferd binnen voldoende grote samenhangende complexen. De natuurcomplexen worden recreatief gezoned, gericht op het vrijwaren van de kwetsbare natuurkernen en het ontsluiten van deze gebieden voor zacht recreatief medegebruik.
- De kleigroeven als structuurbepalende natuurcomplexen moeten in samenhang met de cultuurhistorische en landschappelijke context behouden en versterkt worden. Deze versterking bestaat onder andere uit de verdere uitbreiding met de nu actief geëxploiteerde groeven die in een latere fase aan natuurontwikkeling onderhevig zullen zijn.
- In het gebied van de kleiputten van Terhagen wordt de aanleg van een golfterrein onderzocht in het kader van het golfmemorandum.

Gebieden:

Kaart 7	Kaart 8
-	50.1. Kleiputten Terhagen 50.2. Walenhoek

51. Behoud en versterking van bestaande, multifunctionele boscomplexen

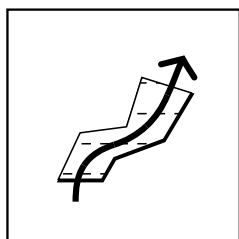

- Gebiedsgericht en in afweging met andere bosfuncties kunnen op bepaalde functies (natuur, landschap, cultuurhistorie, bosbouw, recreatie, ...) accenten gelegd worden.
- Er wordt gestreefd naar een kwalitatieve versterking van de bosstructuur, gericht op een meer gevarieerde bosstructuur. Ecologisch waardevolle elementen worden behouden en versterkt.
- Bosuitbreidingsdoelstellingen worden gerealiseerd door de bestaande of historische complexen en patronen te versterken of te herstellen rekening houdend met de landschapsecologische en cultuurhistorische context.
- In de Rupelvallei nabij Ruisbroek komen enkele grotere boscomplexen voor (Gebuispolder en Sauvegarde). Verder komen er verspreid in deze deelruimte nog kleinere, multifunctionele boscomplexen voor die in samenhang met de landschappelijke context behouden en versterkt moeten worden. Deze bossen worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebieden.
- Voor het multifunctionele complex Walenhoek wordt de visie zoals uitgewerkt in het BPA overgenomen.
- Het boscomplex Plantenhoek (51.2) kan doorsneden worden door een ontsluitingsweg mits er de nodige aandacht wordt gegeven aan behoud van het geheel
- Het natuur- of bosgebied aan Walenhoek (51.1) vormt een bufferbos tussen Niel en het regionaal bedrijf en de ontsluitingsweg. Het wordt gekenmerkt door interessante natuurwaarden.
- Het versterken van de bosstructuur in de gebieden 51.3 Sauvegarde en 51.4 Gebuispolder wordt in hoofdzaak intern voorzien.

Gebieden:

Kaart 7	Kaart 8
	51.1. Walenhoek 51.2. Plantenhoek 51.3. Sauvegarde 51.4. Gebuispolder 51.5. Eikenbroek

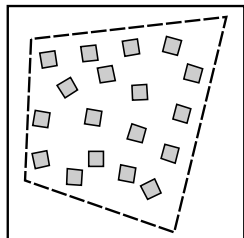
52. Behoud en versterking van gevarieerde valleilandschappen met ruimte voor waterberging

- Natuurwaarden aanwezig in bos-, grasland- en andere natuurrelicten worden beschermd en opgewaardeerd. De natuurlijke waterbergingsfunctie van de valleigebieden wordt bewaard en waar nodig hersteld. Dit is vooral van belang in functie van de bescherming van de stroomafwaarts gelegen gebieden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de aanwezige functies afgestemd op de waterbeheerfunctie. Er wordt ruimte voorzien voor het verbeteren van de structuurkenmerken van de waterlopen (bv. hermeandering, herwaardenen winterbed, structuurvariatie in oevers en bedding...), de waterkwaliteit (bv. bufferen tegen vervuiling...) en de verbindingsfunctie (bv. opheffen barrières...). Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden minstens gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie van de valleigebieden bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.
- In de valleien van de Zwarte Beek en Grootbroekloop liggen een aantal kleinere stukken die kunnen gedifferentieerd worden als natuurverwevingsgebied. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor een duurzame instandhouding en verbetering van de kwaliteit van de valleigebonden natuurwaarden en van de kleine landschapselementen. Via stimulerende maatregelen wordt de landbouwfunctie zoveel mogelijk afgestemd op de natuurlijke en landschappelijke waarden.
- De vallei van de Zwarte Beek heeft een belangrijke rol voor het behoud van de open ruimte. Het gedeelte in landbouwgebied wordt via stimulerende maatregelen afgestemd op versterken van de plaatselijke natuurwaarden en wordt in ieder geval bouwvrij gehouden.

Gebieden:

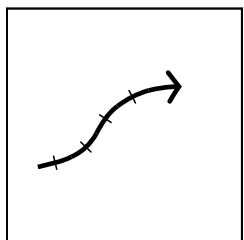
Kaart 7	Kaart 8
	52.1. Vallei van de Zwarte Beek

53. Behoud en versterken van ecologische en landschappelijke waarden in mozaïekpatroon verweven met grondgebonden landbouw

- De afwisseling van grondgebonden landbouw met kleine bos-, natuur- en landschapselementen en hun ruimtelijke samenhang wordt behouden en versterkt.
- Delen van dit mozaïeklandschap kunnen een hoofdfunctie natuur, bos of landbouw hebben of deze functies in verwevenheid met elkaar combineren.
- Deze gebieden worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied. Het beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het behoud, de ecologische opwaardering en het landschappelijk herstel van de aanwezige natuur-, bos- en landschapselementen.
- In geen enkele van deze gebiedjes wordt bosuitbreiding als doel gesteld.
- Een differentiatie in bouwvrije zones is lokaal in dit concept uiteraard steeds mogelijk afhankelijk van de landschappelijke kenmerken van de gebieden.
- Via stimulerende maatregelen wordt in landbouwgebieden met natuurverweving het beheer van deze kleine elementen bevorderd en wordt de landbouw zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige waarden.
- Tussen Ruisbroek en het Zeekanaal wordt een groene buffer behouden (53.3.).
- Zolang de Spierbroekpolder niet ingezet wordt als Gecontroleerd overstromingsgebied binnen kan het landbouwgebruik in dit gebied behouden blijven. De te bewaren natuurelementen zijn de poldersloten en gekoppelde natuurwaarden en de weilanden. Het gebied behoudt zijn bouwvrij karakter. het Sigmaplan is de Spierbroekpolder (onderdeel van gebied 53.1) aangeduid als reservegebied (maatregel: GOG 2030).

Gebieden:

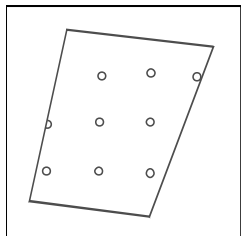
Kaart 7	Kaart 8
-	53.1. Landbouwgebied St. Rochuskapel, Spierbroekpolder 53.2. Landbouwgebied Onder Oudbroek / Paddebroek / Kasteel van Hingene 53.3. Landbouwgebied Engelse Hoek 53.4. Landbouwgebied Heindonk

54. Behoud en ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen als natuurverbinding

- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, natuur, recreatie, industrie, ...) waarin ze gelegen zijn, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een hydrologische, landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- In de van nature overstroombare gebieden en risicogebieden voor overstroming worden de aanwezige landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden minstens gevrijwaard van bebouwing.
- Deze natte natuurverbindingen zijn van provinciaal niveau en belang. Het uitwerken van deze natuurverbindingen is een provinciale planningstaak.
- De Wullebeek, de Vliet en de Zwarte Beek hebben een functie als natte natuurverbinding. Ze zijn van belang voor de migratie van fauna en flora. De verbindende functie wordt mede gerealiseerd door een netwerk van droge en natte elementen zoals kleinere bosjes en kleine landschapselementen (houtkanten, hagen, ...), vijvers op en langs de oevers en dijken.

Gebieden:

Kaart 7	Kaart 8
54.1. Wullebeek	54.2. De Vliet 54.3. Zwarte Beek

55. Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

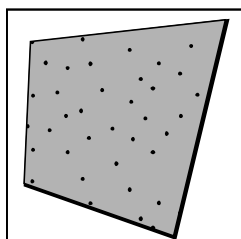
De gave landschappen in de deelruimte 'Schelde en Rupel' kenmerken zich door:

- Het kasteeldomein Tibur en de oude dijken, die bijdragen tot een schilderachtig geheel;
- De Nete als dominerend element in het landschap;
- De relictwaarde van het open gebied, direct palend aan een sterk verstedelijkte zone;
- De oude Schelde als belangrijkste ruimtelijk structurerend element binnen een redelijk intact polderlandschap;
- Waterrijke zones in de alluviale vlaktes van de Rupel en de Schelde;
- Complexen van winter- en zomerdijken, wielen, repelvormige perceleringen en dreven als ruimtelijk structurerende elementen;
- De bossen van het kasteeldomein die het gesloten karakter van het compartimentenlandschap in de vallei bepalen;

Het ruimtelijk beleid ondersteunt het behoud en herstel van deze waarden in hun onderlinge samenhang.

Gebieden:

Kaart 7	Kaart 8
-	55.1. Polder van St. Amands (grootste deel buiten deze deelruimte gelegen) 55.2. Monding van de Durme in de Schelde (grootste deel buiten deze deelruimte gelegen) 55.3. Landschap van de Oude Schelde tussen Bornem en Weert 55.4. Polder en Kasteel van Hingene 55.5. Kasteel van Hingene 55.6. Blaasveldbroek met omgeving (klein deel buiten deze deelruimte gelegen) 55.7. Zennegat en Battenbroek (klein deel binnen deze deelruimte)

56. Behoud en versterking van waardevolle stedelijke groengebieden

- De meer ingesloten open ruimten in of aansluitend bij het stedelijk weefsel hebben een bijzonder belangrijke betekenis voor de leefbaarheid van de stad en een meervoudige betekenis voor het open ruimte netwerk. Ze maken als stedelijke groengebieden deel uit van de Groene Vingers en de Groene Ring waar ze doordringen in het dichtbebouwd stedelijk weefsel.
- In het sterk verstedelijkt gebied van het grootstedelijk gebied Antwerpen is er een belangrijk tekort aan, en vraag naar recreatief groengebied. Nieuwe of bestaande randstedelijke of recreatieve groenpolen worden ontwikkeld of uitgebreid. Zij verhogen in belangrijke mate de leefkwaliteit van het stedelijk milieu. Zij vervullen een belangrijke rol als open ruimte kamers in of nabij het stedelijk weefsel.
- Deze recreatieve open ruimten worden ontwikkeld uitgaande van het fysisch systeem, van de potenties voor natuurontwikkeling, van landschappelijke waarden, van bestaande agrarische waarden en van de recreatieve functies. Een goede recreatieve ontsluiting is belangrijk. De concrete invulling zal dan ook gebiedsspecifiek dienen te gebeuren.
- Een verdere aantasting en versnippering van de grotendeels onbebouwde gebieden door verspreide bebouwing en lintbebouw wordt vermeden en er is

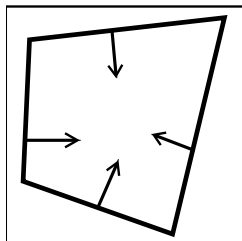
aandacht voor een goede landschappelijke integratie van aanwezige bebouwing en infrastructuur.

- De ingesloten open ruimten dienen als stapsteen naar de samenhangende open ruimte. Ze betekenen een belangrijke meerwaarde voor de nabijgelegen woonbuurt en vervullen een rol in de uitbouw van wandel- en fietswegen die de verbinding leggen met de achterliggende samenhangende open ruimte. Anderen worden ingericht in functie van stedelijke recreatie met sport- en speelterreinen of een golfterrein in een groene omgeving en anderen fungeren als parkgebied.
- Een deel van de groengebieden is bebouwd en kan verder bebouwd worden op voorwaarde dat de onbebouwde delen kunnen ingeschakeld worden in het recreatief netwerk.
- In de valleigebieden worden de karakteristieke structuurbepalende processen van de valleien in stand gehouden. Er wordt gestreefd naar het behoud en de versterking van de landschappelijke, ecologische, cultuurhistorische en esthetische waarde van deze gebieden.
- Landbouw heeft in een aantal open ruimten een rol te vervullen. Door in het bijzonder het recreatief medegebruik te stimuleren is verbreding van de landbouwdoelstellingen mogelijk.
- De gebiedjes Kallebeek Noord en Zuid zitten hebben, naast hun functie als recreatieve groenpool, vooral een ecologische functie.
- Het stedelijk groengebied ten zuidoosten van kleinstedelijk gebied Boom is opgebouwd uit verschillende onderdelen: het provinciaal domein De Schorre, sterk gericht op recreatie en het gebied van de Oude Kleiputten dat gereserveerd is voor een golfterrein. De actuele natuurwaarde is er hoog. Er wordt bij voorkeur voorzien in een invulling die de toegankelijkheid van het gebied verhoogt en waar mogelijk de natuurwaarden respecteert.

Gebieden:

Kaart 7	Kaart 8
56.1. Kallebeek Noord 56.2. Kallebeek Zuid	56.3 Park van Boom 56.4 De Schorre en Golf Kleiputten Terhagen

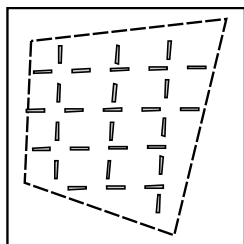
57. Ruimtelijk begrensde stedelijke gebieden en Zeehaven

- De stedelijke gebieden worden afgebakend en begrenzen de stedelijke ontwikkelingen.
- De afbakening van het grootstedelijk gebied Antwerpen is een planningstaak van Vlaams niveau. Het planningsproces hiervoor is lopend. Er zijn grote, al dan niet ingesloten, open en groene ruimten binnen het voorontwerp van perimeter van het grootstedelijk gebied Antwerpen gesitueerd. Deze open en groene ruimten behoren tot de agrarische en natuurlijke structuur van Vlaams niveau. Binnen het proces van het grootstedelijk gebied werd niet over al deze gebieden een uitspraak gedaan. Waar er gebiedsgericht overlapping is, worden de visies op elkaar afgestemd.
- De afbakening van het kleinstedelijk gebied Boom is een planningstaak van provinciaal niveau.

Gebieden:

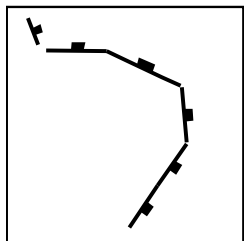
Kaart 7	Kaart 8
57.1. Grootstedelijk gebied Antwerpen	57.1. Grootstedelijk gebied Antwerpen 57.2. Kleinstedelijk gebied Boom

58. Behoud en versterken ecologische lijninfrastructuur (sloten) verweven met grondgebonden landbouw

- Het goed gestructureerd agrarisch gebied wordt gevrijwaard voor beroepslandbouw.
- De sterk grondgebonden landbouw vormt een garantie voor het open houden van het agrarische cultuurlandschap. De grondgebonden landbouw functioneert hier als belangrijke ruimtelijke drager van het gebied, samen met de lineaire landschapselementen (sloten).
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het garanderen van de rechtszekerheid voor de grondgebonden landbouw, waarbij het open landschap behouden en versterkt wordt, samen met de lineaire landschapselementen (poldersloten) die behouden blijven.
- Het open karakter van het gebied wordt als basis gebruikt voor de aanduiding als bouwvrije agrarische zone.
- Binnen het landbouwgebied wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.
- In de Rupelvallei liggen een aantal kleinere stukken die kunnen gedifferentieerd worden als natuurverwevingsgebied. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor een duurzame instandhouding en verbetering van de kwaliteit van de kleine landschapselementen (slotenstelsel). Via stimulerende maatregelen wordt de landbouwfunctie zoveel mogelijk afgestemd op de natuurlijke en landschappelijke waarden.

Gebieden:

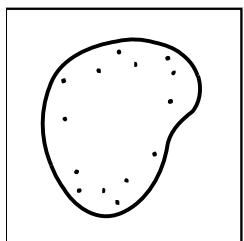
Kaart 7	Kaart 8
58.1. Polder van Schelle en Niel	

59. Behoud en versterken van markante terreinovergangen

- Markante terreinovergangen vormen een overgang tussen twee duidelijk verschillende landschappen. Dikwijls gaat deze overgang gepaard met een verschil in bodemgebruik en/of percelering.
- Het vrijwaren van structurele reliëfelementen draagt bij tot de herkenbaarheid van belangrijke morfologische eenheden.
- Het beleid is gericht op het behoud van de zichtbaarheid en op de vrijwaring van bebouwing.
- Op de kaart werd de oorspronkelijke voet van het cuestafront aangeduid.

Gebieden:

Kaart 7	Kaart 8
59.1. Cuestafront van de klei van Boom	59.1. Cuestafront van de klei van Boom 59.2. Stui fzandrug van Bornem

60. Ruimtelijk functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw als drager van de open ruimte

- Het goed gestructureerd agrarisch gebied wordt maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw.
- De sterk grondgebonden landbouw vormt een garantie voor het open houden van het agrarische cultuurlandschap. De grondgebonden landbouw functioneert hier als belangrijke ruimtelijke drager van het gebied. De niet-grondgebonden landbouw is in evenwicht met de ruimtelijke draagkracht.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het garanderen van ontwikkelingsmogelijkheden en rechtszekerheid voor de beroepslandbouw, waarbij het open landschap behouden en versterkt wordt.
- Binnen het landbouwgebied wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden. Op gemeentelijk niveau kunnen nog lokale natuurverbindingen uitgewerkt worden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de

waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.

- Het gebied 60.1 is/wordt onteigend in het kader van het Sigmaplan met ook op behoud van de landbouw en behoudt als bouwvrij gebied.

Gebieden:

Kaart 7	Kaart 8
	60.1. Landbouwgebied Heindonk

4.4 Deelruimte 5. Klein-Brabant

Situering

De deelruimte Klein-Brabant strekt zich uit vanaf de valleirand van de Rupel en Schelde tot aan de provinciegrens.

Visie

Klein-Brabant is een uitgesproken landbouwgebied met een sterke, grondgebonden landbouw (o.a. vollegrondsgroententeelt). Naast het mozaïeklandschap (landbouw-bos-natuur) dat ontstond op de drogere stuifzandrug (met een markante steilrand als terreinovergang m.n. de stuifzandrug van Bornem (zie deelruimte 4)), vinden we de natuurwaarden hier vooral in de natte sfeer (valleien en depressies). Tussen de N16 en de Rupelvallei is de landbouw ruimtelijk functioneel minder samenhangend, hier vinden we de natuurkernen de 'Moeren' en de Vlietvallei. De valleien van de Molenbeken worden gedifferentieerd als natte natuurgebieden. Lippelobos strekt zich over de provinciegrens uit.

Gewenste ruimtelijke structuur

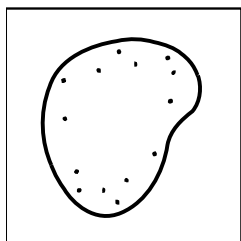
De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Klein-Brabant wordt weergegeven door middel van de structuurschets op kaart 9.

KAART 9 . GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE 6 : KLEIN-BRABANT

Ruimtelijke concepten

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Klein-Brabant is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschetsen. De nummering van gebieden per ruimtelijk concept verwijst naar de nummers op de structuurschetsen.

61. Ruimtelijk functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte

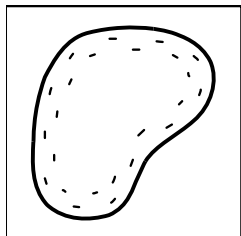
- Het goed gestructureerd agrarisch gebied wordt maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw.
- De sterk grondgebonden landbouw vormt een garantie voor het open houden van het agrarische cultuurlandschap. De grondgebonden landbouw functioneert hier als belangrijke ruimtelijke drager van het gebied. De niet-grondgebonden landbouw is in evenwicht met de ruimtelijke draagkracht.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het garanderen van ontwikkelingsmogelijkheden en rechtszekerheid voor de grondgebonden landbouw, waarbij het open landschap behouden en versterkt wordt.
- Binnen het landbouwgebied wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.
- Het zuidelijke deel van het landbouwgebied Liezele-Breendonk (61.3.) betreft een zone non-aedificandum.
- De vlasrootputten die her en der verspreid voorkomen zijn markante, cultuurhistorische en ecologisch belangrijke landschapselementen.
- Een groot deel van landbouwgebied Breendonk – Tisselt werd door de provincie aangeduid als zoekzone voor regionale bedrijventerreinen. Ergens binnen deze zoekzone zal een 70-tal hectaren worden afgebakend als regionaal bedrijventerrein. Het gebied is belangrijk als gebied met intensieve vollegrondstuinbouw, dat door het bedrijventerrein niet in zijn functie en samenhang mag geschaad worden.

Gebieden:

- 61.1. Landbouwgebied St. Amands – Oppuurs – Bornem - Puurs
- 61.2. Landbouwgebied Wipheide

- 61.3. Landbouwgebied Liezele - Breendonk
- 61.4. Landbouwgebied Breendonk - Tisselt
- 61.5. Landbouwgebied Tisselt - Leest
- 61.6. Landbouwgebied Heihoek – Kleine Heide

62. Ruimtelijk functioneel minder samenhangende gebieden vrijwaren voor de landbouw met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte

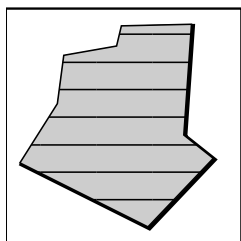

- Het ruimtelijk functioneel minder samenhangend landbouwgebied tussen de dorpskernen van Oppuurs, Liezele en Lippelo wordt voor de landbouw gevrijwaard. Het landbouwgebeuren functioneert als ruimtelijke drager en landbouw vormt er de hoofdfunctie.
- Deze landbouwgebieden vormen een belangrijke ruimtelijke buffer tegen de oprukkende verstedelijking. Het gebied heeft een belangrijke functie als open ruimte corridor en wordt gevrijwaard van verdere bebouwing en vertuining.
- Binnen deze landbouwkamers wordt een landschapsecologische basiskwaliteit gegagrandeerd. Vrijwillige stimulerende maatregelen kunnen hiervoor aangewend worden.
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden gevrijwaard van verdere bebouwing, zodanig dat de waterbergingsfunctie bewaard blijft en waar nodig hersteld kan worden.
- Ook tussen de N16 en de Rupelvallei bevinden zich enkele ruimtelijk functioneel minder samenhangende landbouwgebiedjes.
- In die gebieden met belangrijke erfgoedwaarden wordt het behoud van de open ruimte gegarandeerd door grondgebonden landbouw.
- De vlasrootputten die her en der verspreid voorkomen zijn markante, cultuurhistorische en ecologisch belangrijke landschapselementen.

Gebieden:

- 62.1. Landbouwgebied Oppuurs - Liezele
- 62.2. Landbouwgebied Grote Kouter, Moortelbos en Eikse kouter
- 62.3. Landbouwgebied Kleine Amer

63. Behoud en versterking van zeer waardevolle natuurcomplexen

- Deze structuurbepalende natuurcomplexen zijn allen gelegen in natuurlijke depressies en hun waarde situeert zich dan ook voornamelijk in de natte sfeer. Ze moeten in samenhang met de cultuurhistorische en landschappelijke context behouden en versterkt worden.
- Deze ecologisch waardevolle tot zeer waardevolle en voor de natuurlijke structuur belangrijke natuurcomplexen maken (zoveel mogelijk) deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). Voor deze complexen wordt gestreefd naar de ontwikkeling van waardevolle gradiënten en graduele overgangen tussen verschillende vegetatietypen.
- De meest kwetsbare kernen van de zeer waardevolle natuurcomplexen worden ruimtelijk gebufferd binnen voldoende grote samenhangende complexen. De natuurcomplexen worden recreatief gezoneerd, gericht op het vrijwaren van de kwetsbare natuurkernen en het ontsluiten van deze gebieden voor zacht recreatief medegebruik.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.
- In gebied 63.1 Hoge Heide is beperkte bosuitbreiding mogelijk.

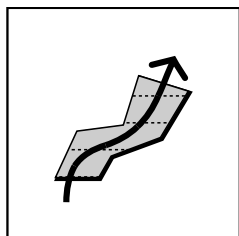
Gebieden:

- 63.1. Hoge Heide
- 63.2. Complex Orchis - Breeven

63.3. Het Moer van Bornem

63.4. Het Moer van Puurs

64. Behoud en versterking van uitgesproken natuurwaarden in valleien met ruimte voor natuurlijke waterberging

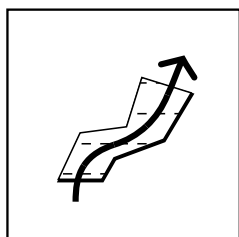

- Binnen dit natuurcomplex wordt gestreefd naar beekherstel, het behoud en herstel van kleinschalige valleilandschappen met kwelgebonden natuurwaarden, halfnatuurlijke graslanden, een dicht netwerk van houtkanten en bomenrijen, waardevolle alluviale bostypen en onverstoorde overgangen naar de drogere valleiflanken.
- In belangrijke delen van deze valleien staat behoud en ontwikkeling van de natuur- en waterbergingsfunctie voorop. Het gaat om de ecologisch meest waardevolle valleigebieden. Deze samenhangende natuurcomplexen worden opgenomen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).
- In de overstromingsgevoelige gebieden worden de natuurfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Er wordt ruimte voorzien voor het verbeteren van de structuurkenmerken van de waterlopen (bv. hermeandering, herwaarderen winterbed, structuurvariatie in oevers en bedding...), de waterkwaliteit (bv. bufferen tegen vervuiling...) en de verbindingsfunctie (bv. opheffen barrières...).
- In delen van de beekvalleien waar een hoge kwelintensiteit is, is natuurontwikkeling essentieel. Verder worden het herstel van de infiltratie-kwelrelatie, de natuurlijke waterhuishouding met hoge wintergrondwaterstanden en een goede waterkwaliteit vooropgesteld. De grondgebonden landbouw, gericht op permanent graslandgebruik, kan lokaal een natuurondersteunende en landschapsverzorgende taak opnemen.
- De vallei wordt gevrijwaard van verdere bebouwing.
- In de Vlietvallei tussen Keulenhoek en Klein-Mechelen zijn er mogelijkheden tot bosuitbreiding.
- De vlasrootputten die her en der verspreid voorkomen zijn markante, cultuurhistorische en ecologisch belangrijke landschapselementen.

Gebieden:

- 64.1. Vallei Vliet / Grote Molenbeek en Klaverbeek
- 64.2. Vallei Molenbeek (Liezele Fort – Lanenbeemd)

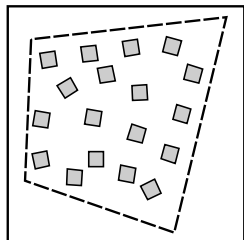
65. Behoud en versterking van gevarieerde valleilandschappen met ruimte voor waterberging

- Deze valleien vormen een lint doorheen het landschap door de aaneenschakeling van kleinere natuurgebieden, bosjes en kleine landschapselementen die verweven voorkomen met de landbouwfunctie in de vallei.
- Dit deel van de vallei wordt gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor een duurzame instandhouding en verbetering van de kwaliteit van de valleigebonden natuurwaarden en van de kleine landschapselementen. Via stimulerende maatregelen wordt de landbouwfunctie zoveel mogelijk afgestemd op de natuurlijke en landschappelijke waarden.
- Natuurwaarden aanwezig in bos-, grasland- en andere natuurrelicten worden beschermd en opgewaardeerd. De natuurlijke waterbergingsfunctie van de valleigebieden wordt bewaard en waar nodig hersteld. Dit is vooral van belang in functie van de bescherming van de stroomafwaarts gelegen gebieden.
- De structuurkenmerken van de waterloop worden waar nodig verbeterd door meer ruimte (hermeandering, natuurlijke oevers, ...) te voorzien voor de waterloop. Dit mag echter geen hypotheek leggen op het landbouwgebruik in de aangrenzende percelen. Anderzijds worden mogelijke negatieve invloeden (inspoeling van nutriënten, ...) op de waterloop tegengegaan.

Gebieden:

65.1. Vallei van de Klaverbeek (stroomop vanaf Schulbosheideloop)

66. Behoud en versterken van ecologische en landschappelijke waarden in mozaïekpatroon verweven met grondgebonden landbouw

- De afwisseling van grondgebonden landbouw met kleine bos-, natuur- en landschapselementen en hun ruimtelijke samenhang wordt behouden en versterkt.
- Delen van dit mozaïeklandschap kunnen een hoofdfunctie natuur, bos of landbouw hebben of deze functies in verwevenheid met elkaar combineren.
- Deze gebieden worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied. Het beleid is gericht op het behoud van de grondgebonden landbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het behoud, de ecologische opwaardering en het landschappelijk herstel van de aanwezige natuur-, bos- en landschapselementen.
- Een differentiatie in bouwvrije zones is lokaal in dit concept uiteraard steeds mogelijk afhankelijk van de landschappelijke kenmerken van de gebieden.
- Via stimulerende maatregelen wordt in landbouwgebieden met natuurverweving het beheer van deze kleine elementen bevorderd en wordt de landbouw zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige waarden.
- Verspreid in het gebied kunnen belangrijke bestaande kastelen en/of kasteelparken liggen. De specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken zijn belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische te behouden elementen. Waar nodig wordt gestreefd naar een betere integratie van de parken met de omliggende bosbestanden.
- In landbouwgebied Polder van Pullaar vormt De Zielbeek één van de elementen van de natuurlijke structuur. Ontwikkeling ervan wordt uitgewerkt in samenhang met de rest van de waterloop die geselecteerd is als natte natuurverbinding van provinciaal niveau en belang. Gebied 66.1 (Landbouwgebied Eikevliet) is een gebied met afwisseling van gebieden in landbouwgebruik en gebieden met natuurwaarden. Het gebied dient zijn openheid te behouden en is van belang als buffering van negatieve invloeden in het gebied het Moer
- Het mozaïekgebied 66.5 Lippelobos en omgeving vormt een belangrijke schakel in de verbinding van het Lippelobos met Kluwerbeek (Bouwbeek). De bestaande bossen vormen te behouden en versterken stapstenen binnen een gebied. Landbouw blijft behouden als drager van het landschap

Gebieden:

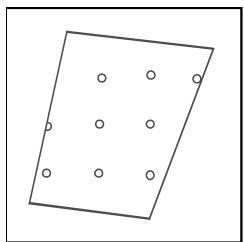
66.1. Landbouwgebied Eikevliet

66.2. Landbouwgebied Hof van Coolhem – Geren – Polder van Pullaar

66.3. Kraaijenbroek

66.4. Luipegem

66.5. Lippelobos en omgeving

67. Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

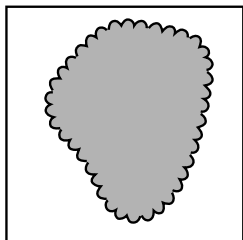
De gave landschappen in Klein-Brabant kenmerken zich door:

- De zeer herkenbare steilranden als overgang naar de vallei van de Schelde en de Rupel;
- Het boscomplex Lippelobos als ruimtelijk contrasterend element binnen een open landbouwlandschap;
- De vallei van de Molenbeek als ruimtelijk structurerend en zeer karakteristiek valleigebied;
- De moerassige laagten, die in stand blijven door historisch stabiel grondgebruik en vaak, zoals Het Moer, relictten zijn van oude fluviale stelsels;

Het ruimtelijk beleid ondersteunt het behoud en herstel van deze waarden in hun onderlinge samenhang.

Gebieden:

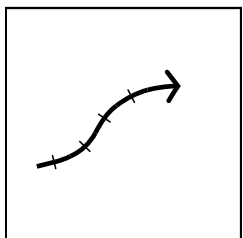
- 67.1. Sint-Bernardusabdij
- 67.2. Het Moer te Eikevliet
- 67.3. Kasteel van Kolem en De Moeren
- 67.4. Blaasveldbroek met omgeving (grotendeels buiten deze deelruimte gelegen)
- 67.5. Vallei van de Molenbeek te Puurs
- 67.6. Domein Hof te Melis met omgeving (deels buiten deze deelruimte gelegen)

68. Behoud en versterking van bestaande, multifunctionele boscomplexen

- Dit boscomplex dat zich uitstrekt over de provinciegrens kan in samenhang met de landschappelijke context behouden blijven en versterkt worden. Dit bos wordt gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied.
- Gebiedsgericht en in afweging met andere bosfuncties kunnen op bepaalde functies (natuur, landschap, cultuurhistorie, bosbouw, recreatie, ...) accenten gelegd worden.
- Er wordt gestreefd naar een kwalitatieve versterking van de bosstructuur, gericht op een meer gevarieerde bosstructuur. Ecologisch waardevolle elementen worden behouden en versterkt.
- Bosuitbreidingsdoelstellingen worden gerealiseerd door de bestaande of historische complexen en patronen te versterken of te herstellen rekening houdend met de landschapsecologische en cultuurhistorische context.

Gebieden:

- 68.1. Lippelobos en omgeving

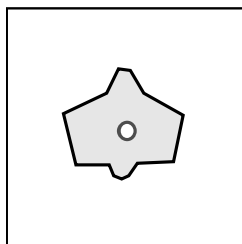
69. Behoud en ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen als natuurverbinding

- Deze beken hebben een functie als natte natuurverbinding. Ze zijn van belang voor de migratie van fauna en flora. De verbindende functie wordt mede gerealiseerd door een netwerk van droge en natte elementen zoals kleinere bosjes en kleine landschapselementen (houtkanten, hagen, ...), vijvers op en langs de oevers en dijken.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, natuur, recreatie, industrie, ...) waarin ze gelegen is, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een hydrologische, landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende functie mee ondersteunt.
- In de van nature overstroombare gebieden en risicogebieden voor overstroming worden de aanwezige landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Vanuit het ruimtelijk beleid worden deze gebieden minstens gevrijwaard van bebouwing.
- Deze beken zijn een natte natuurverbinding van provinciaal niveau en belang. Het uitwerken van deze natuurverbindingen is een provinciale planningstaak.

Gebieden:

- 69.1. Zielbeek - Bosbeek

70. Forten en schansen

- De eerste en tweede fortengordel van Antwerpen worden ten minste vanuit de erfgoedwaarde in samenhang met elkaar benaderd. De forten van Bornem en Liezele zijn ook aangeduid als Habitatrichtlijngebied (voor vleermuizen). De schans van St-Pietersburcht is eveneens van belang voor Vleermuizen. Alle forten hebben hiernaast ook nog in meerdere of mindere mate andere ecologische functies. Veelal is ook de culturele en recreatieve functie van groot belang, zoals bij het Fort van Liesele en het Fort van Breendonk.
- Voor de forten en schansen die belangrijk zijn als overwinteringsplaatsen voor vleermuizen, dikwijls soorten die bedreigd zijn in hun voortbestaan op internationaal niveau, kan het beheer kan meestal beter afgestemd worden om deze rol te versterken (hoog vochtgehalte, toegankelijkheid voor de vleermuizen verbeteren, structuurrijke wanden en nissen). In de omgeving van de forten en de schansen wordt de landschapsecologische kwaliteit verbeterd om ze geschikt te maken als foerageergebied voor de vleermuizen. Watelementen en opgaande groenlijnen (en andere kleine landschapselementen zoals bijvoorbeeld ruigten) zijn hierbij de belangrijkste waarden.
- De verschillende functies worden zo goed mogelijk op elkaar afgestemd rekening houdend met het wettelijke kader (o.a. Habitatrichtlijn) zodanig dat duurzame instandhouding en herstel van de soorten en habitats waarvoor deze domeinen werden aangemeld als Habitatrichtlijngebieden mogelijk is.
- Bij verbouwing of aanpassing moet rekening gehouden worden met de erfgoedcomponent en de bouwfysische waarde.

Het Fort van Bornem sluit aan bij het natuurcomplex Orchis-Breeven.

Gebieden:

- 70.1. Fort van Bornem
- 70.2. Schans St.-Pietersburcht
- 70.3. Fort van Liezele
- 70.4. Fort van Breendonk

KAARTEN

KAART 1. Situering Buitengebiedregio 'Antwerpse Gordel en Klein-Brabant'

KAART 2. Gewenste ruimtelijke structuur Deelruimte 1 : Haven en Polder

KAART 3. Gewenste ruimtelijke structuur Deelruimte 2 : Verstedelijkt bosgebied ten NO van Antwerpen – Westelijke deel

KAART 4. Gewenste ruimtelijke structuur Deelruimte 2 : Verstedelijkt bosgebied ten NO van Antwerpen – Oostelijk deel

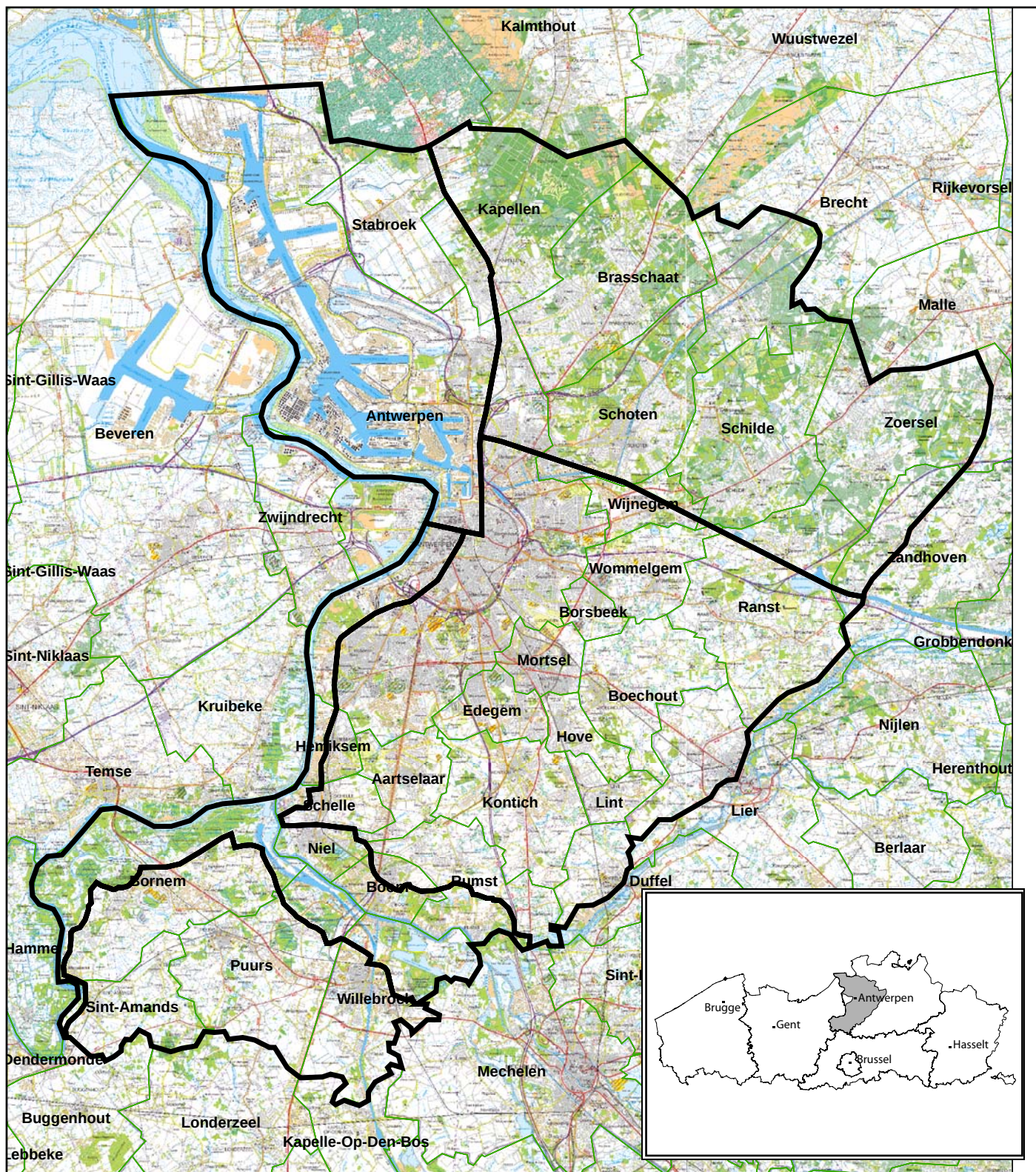
KAART 5. Gewenste ruimtelijke structuur Deelruimte 3 : Land van Kontich en Ranst – Oostelijk deel

KAART 6. Gewenste ruimtelijke structuur Deelruimte 3 : Land van Kontich en Ranst – Westelijk deel

KAART 7. Gewenste ruimtelijke structuur Deelruimte 4 : Schelde en Rupel – Noordelijk deel

KAART 8. Gewenste ruimtelijke structuur Deelruimte 4 : Schelde en Rupel – Zuidelijk deel

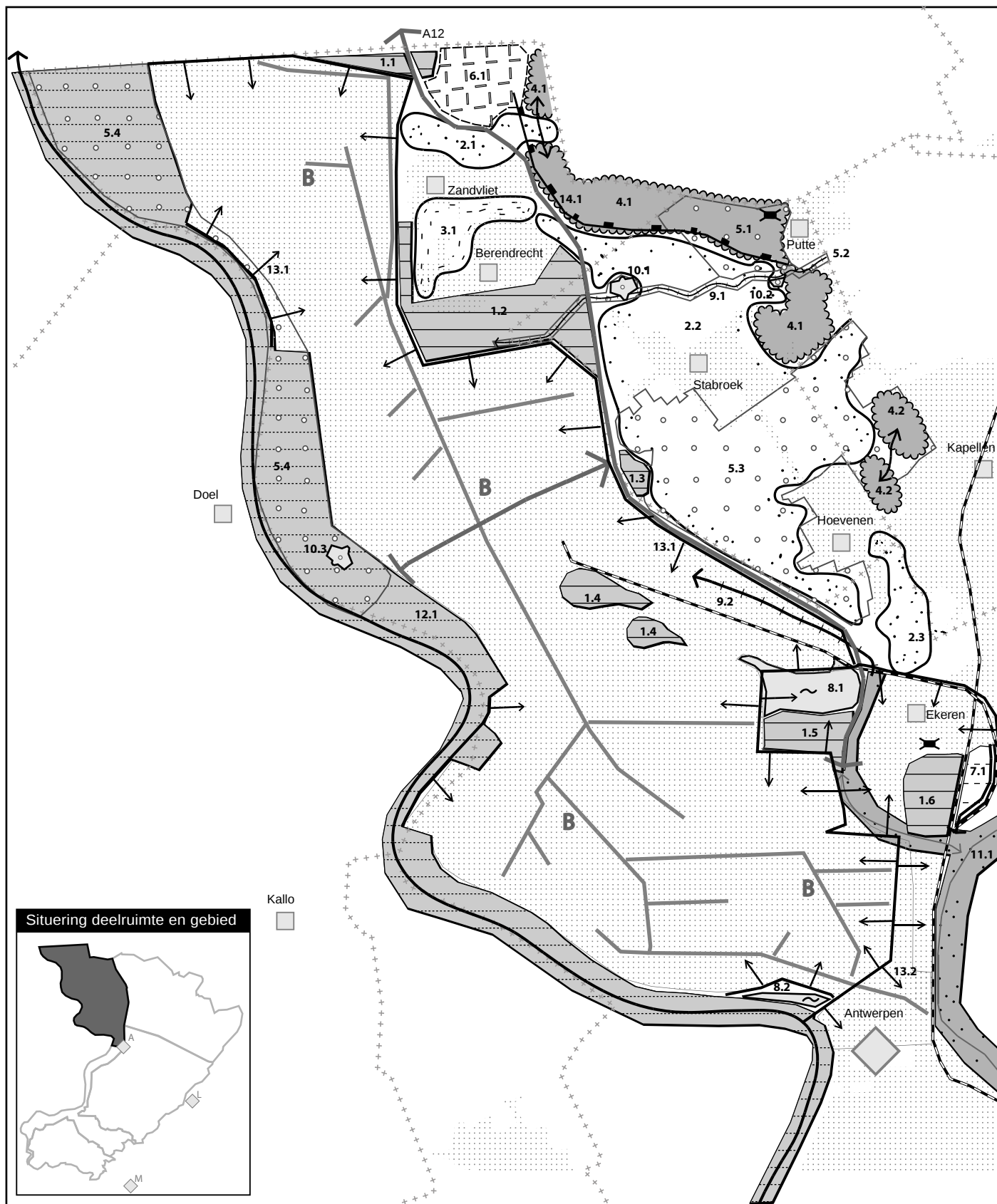
KAART 9. Gewenste ruimtelijke structuur Deelruimte 6 : Klein-Brabant

Kaart 1: Situering

Legende

- perimeter Antwerpse Gordel en Klein-Brabant
- gemeentegrenzen

Kaart 2: Gewenste ruimtelijke structuur
Deelruimte 1
Haven en Polder

Kaart 3: Gewenste ruimtelijke structuur
Deelruimte 2
Verstedelijkt bosgebied ten NO van
Antwerpen - Westelijk deel

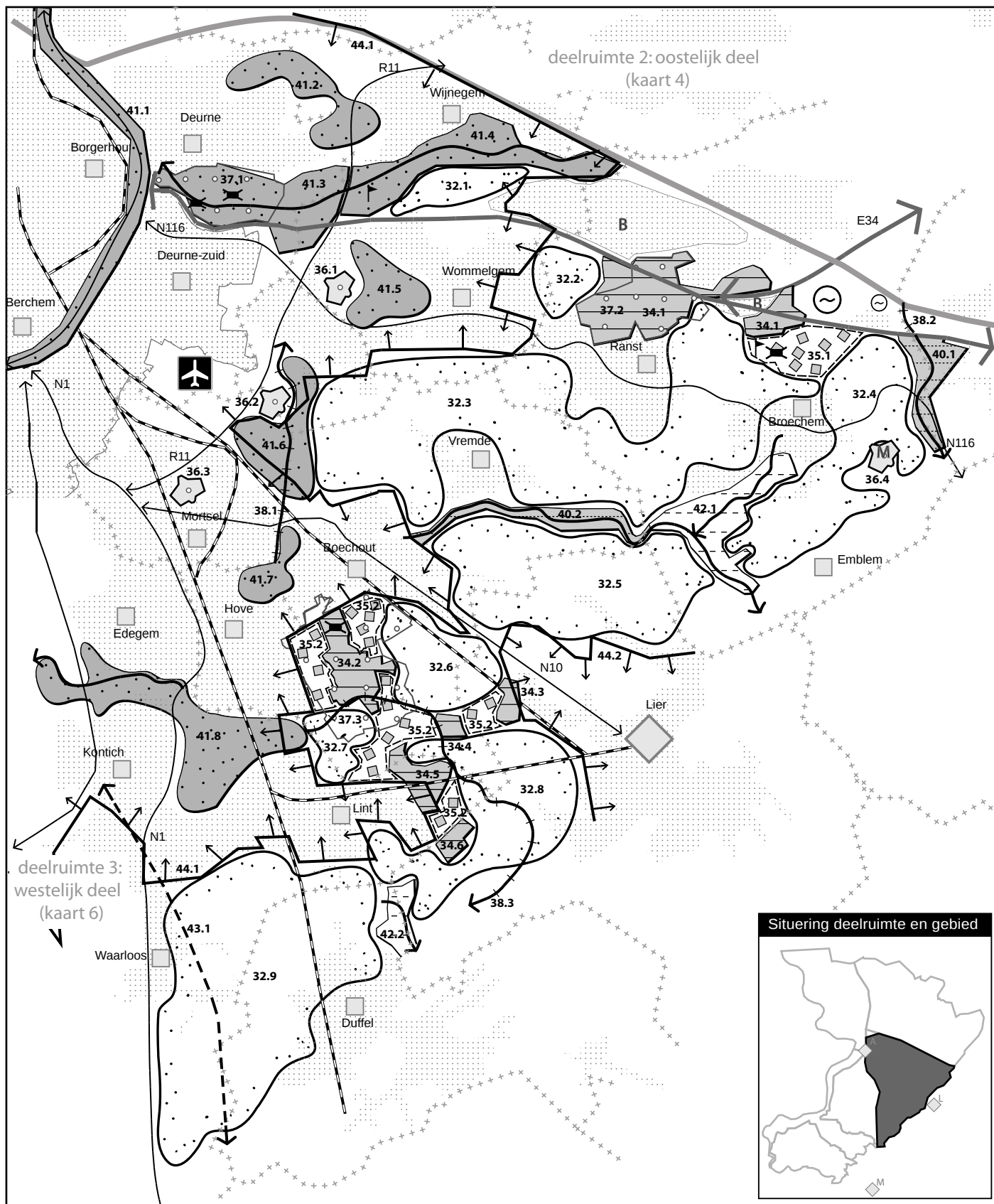
Legende

- ***** gemeentegrens
- verstedelijkt gebied
- B bedrijventerrein
- nederzetting
- autosnelweg
- weg

- kanaal
- M militair domein

0 1 2 kilometer

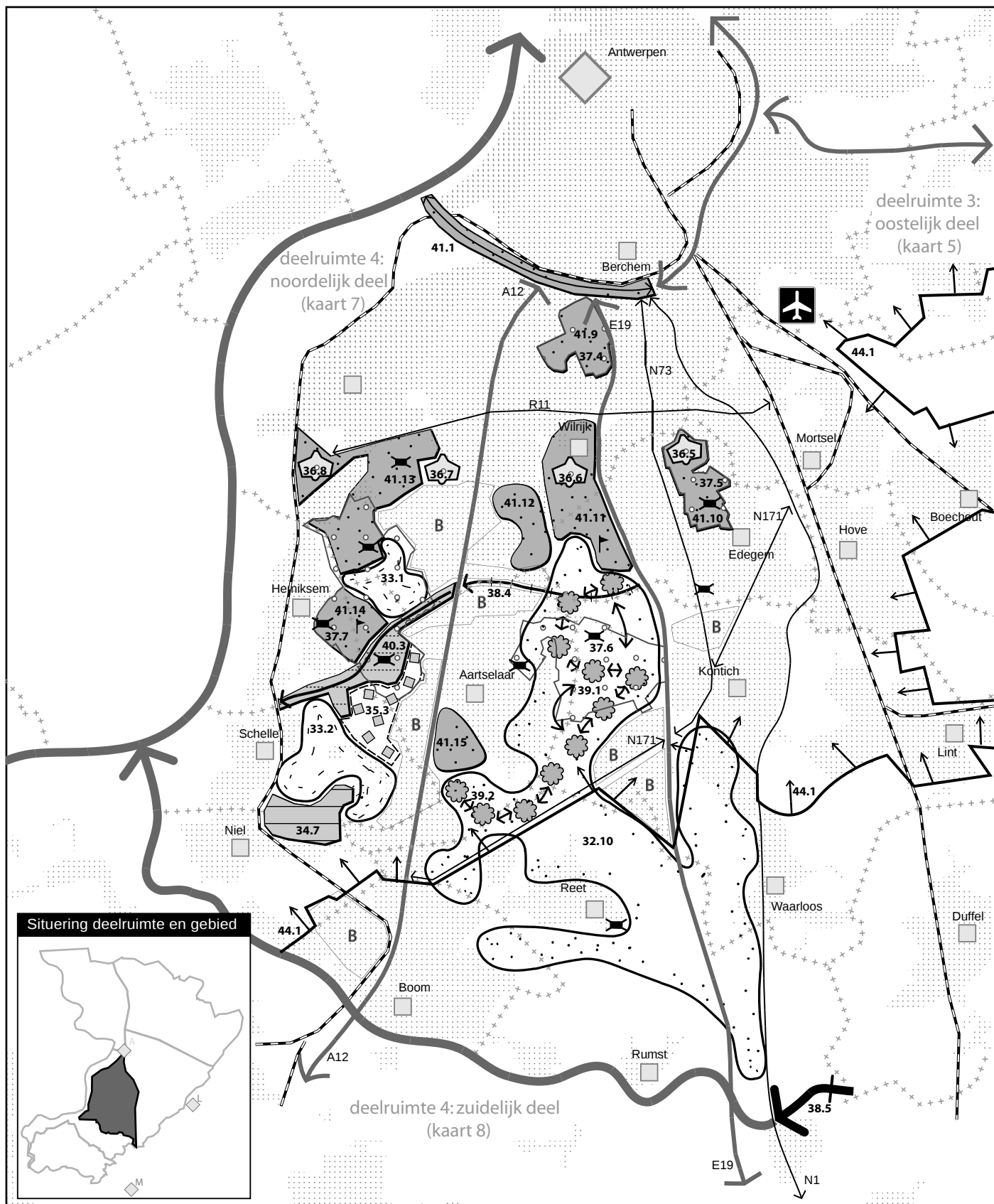

Kaart 5: Gewenste ruimtelijke structuur
Deelruimte 3
Land van Kontich en Ranst - Oostelijk
deel

Legende

- ***** gemeentegrens
- verstedelijkt gebied
- B bedrijventerrein
- nederzetting
- autosnelweg
- weg
- spoorweg
- Kanaal
- golfterrein
- waterplas
- luchthaven Deurne
- M militair domein
- kasteeldomein

0 1 2 kilometer

Situering deelruimte en gebied

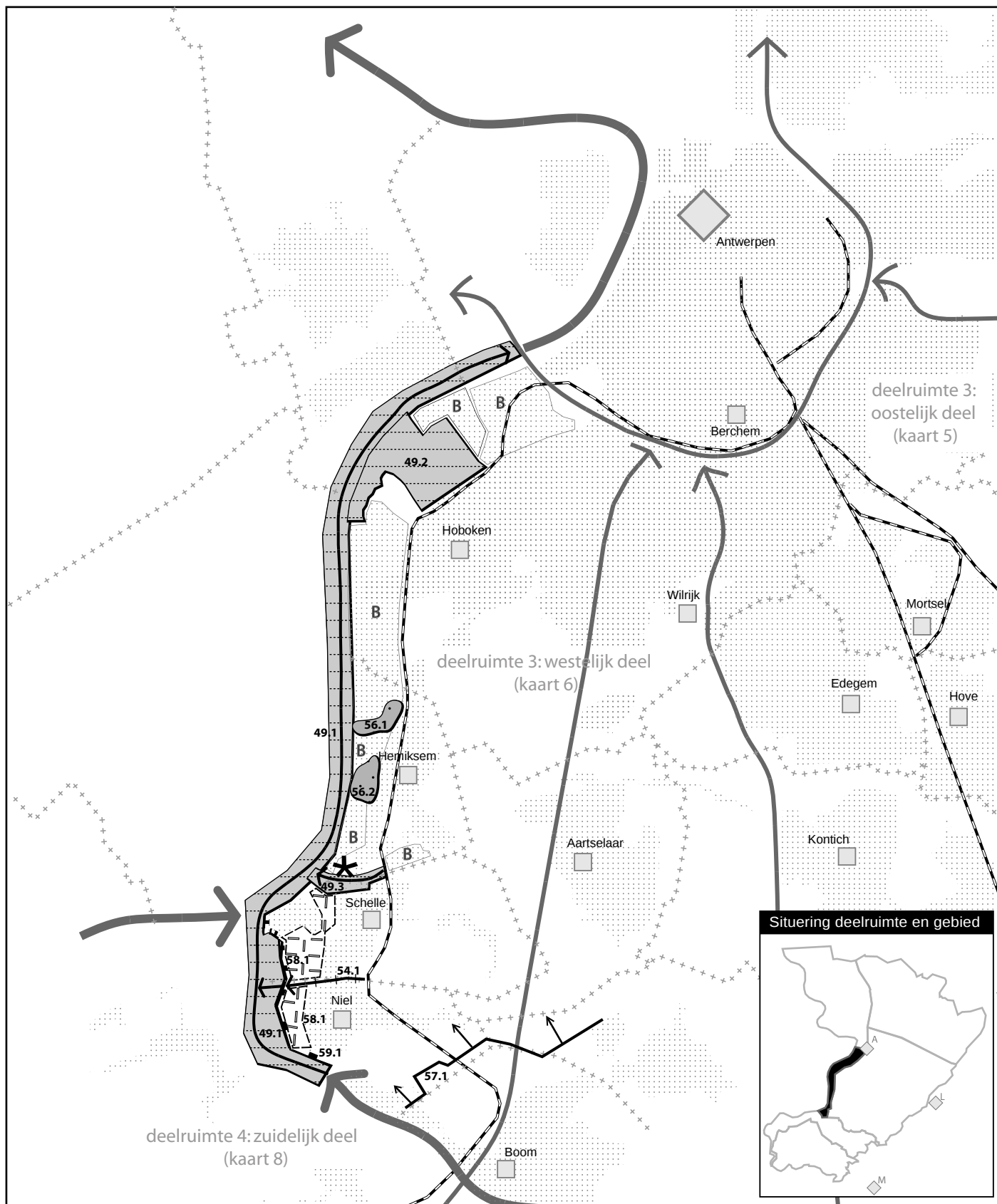
Kaart 6: Gewenste ruimtelijke structuur
Deelruimte 3
Land van Kontich en Ranst - Westelijk
deel

Legende

- ***** gemeentegrens
- verstedelijkt gebied
- B bedrijventerrein
- nederzetting
- autosnelweg
- weg

- spoorweg
- golfterrein
- kasteeldomein

0 1 2 kilometer

Kaart 7: Gewenste ruimtelijke structuur
Deelruimte 4
Schelde en Rupel - Noordelijk deel

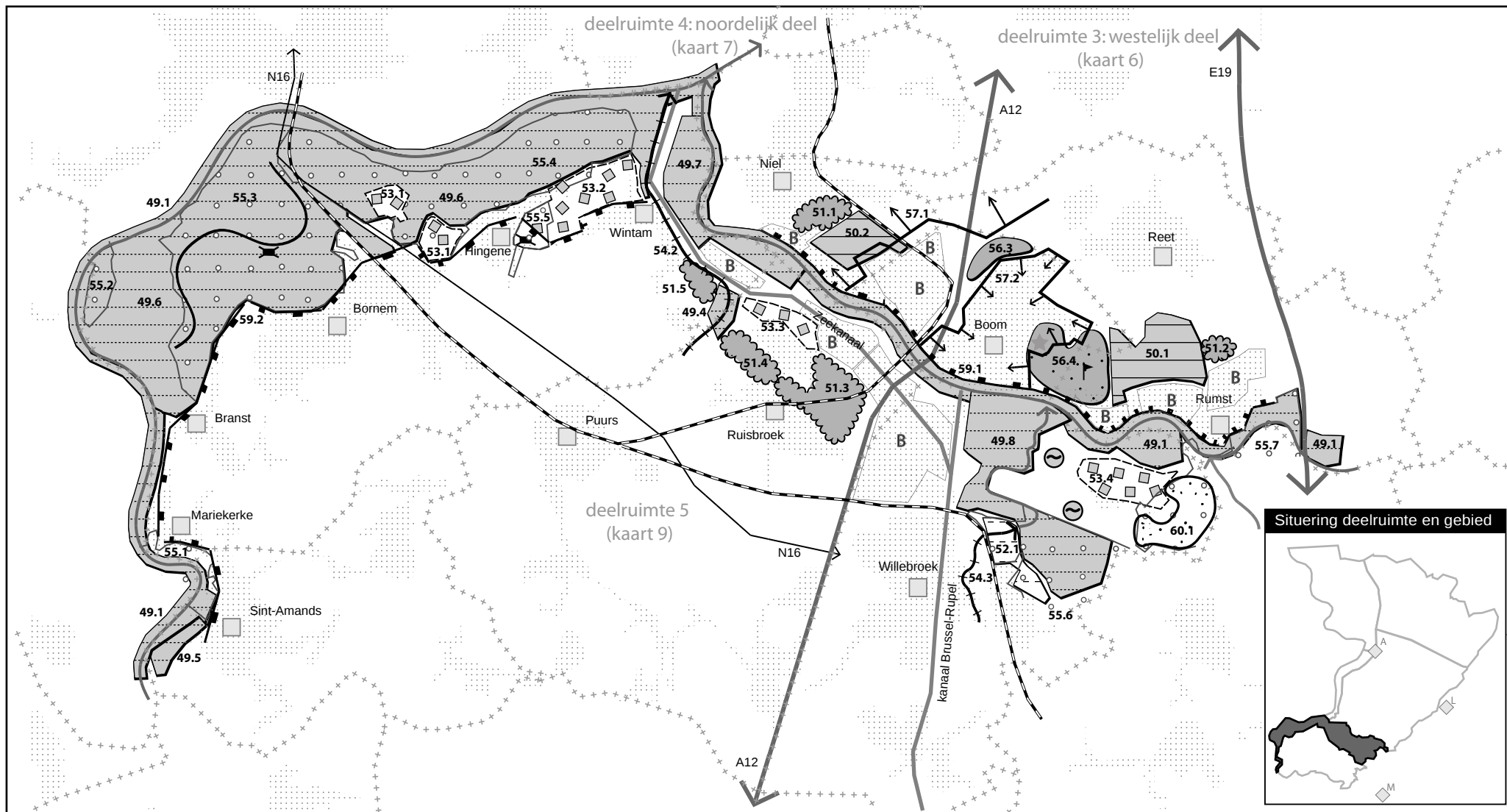
Legende

- gemeentegrens
- verstedelijkt gebied
- B** bedrijventerrein
- nederzetting
- autosnelweg
- spoorweg

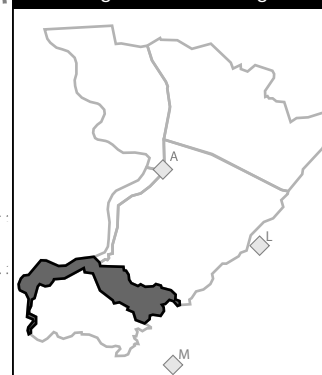
★ St. Bernardusabdij

0 1 2 kilometer

Situering deelruimte en gebied

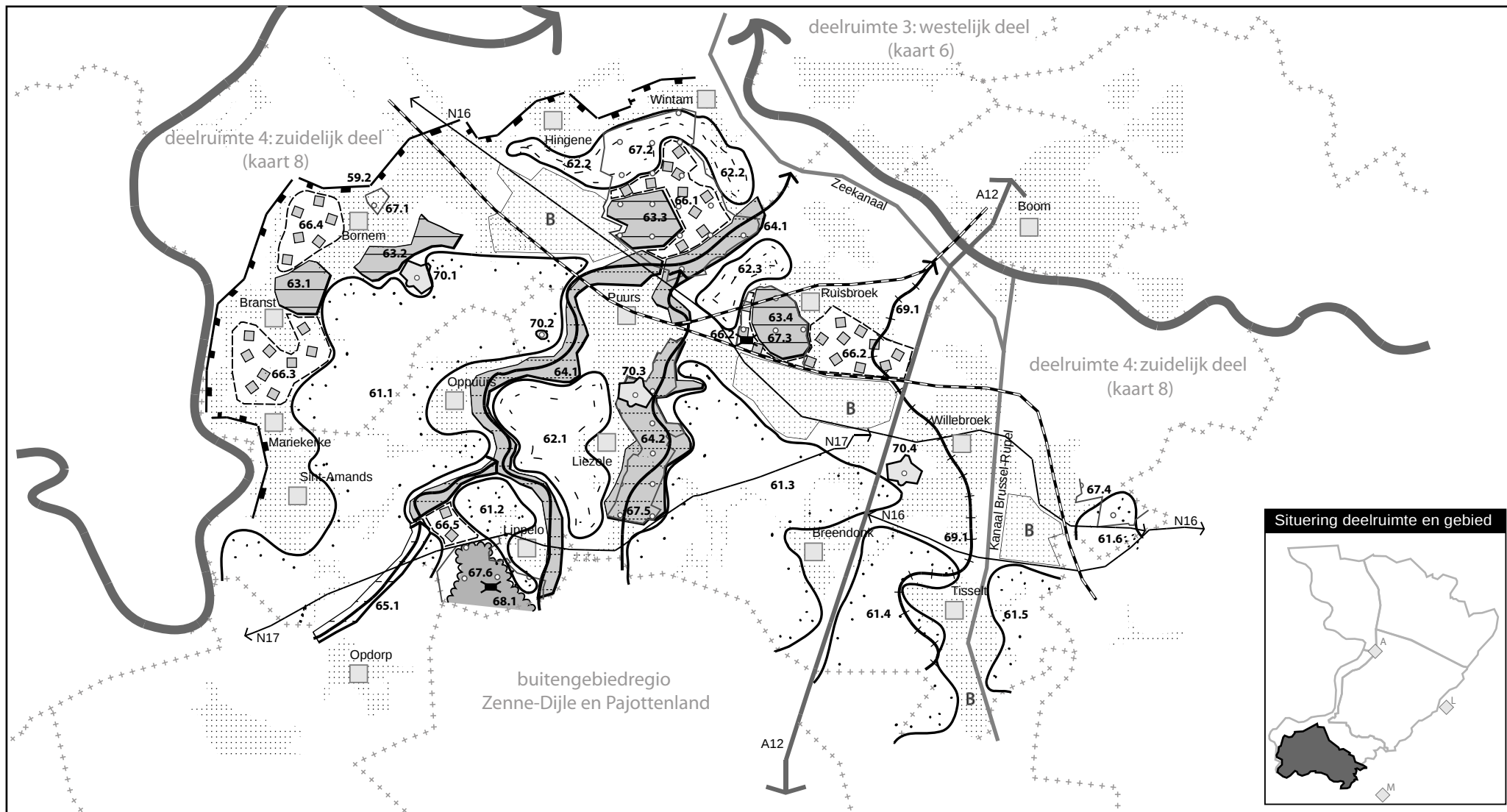
Kaart 8: Gewenste ruimtelijke structuur
Deelruimte 4
Schelde en Rupel - Zuidelijk deel

Legende

- ***** gemeentegrens
- verstedelijkt gebied
- B** Bedrijventerrein
- nederzetting
- ↗ autosnelweg
- ↘ weg
- +—+— spoorweg
- ~ oude Scheldearm
- ⊙ waterplas
- ★ recreatief knooppunt
- ⚡ golf
- ✂ kasteeldomein

0 1 2 kilometer

Situering deelruimte en gebied

Kaart 9: Gewenste ruimtelijke structuur
Deelruimte 5
Klein-Brabant

Legende

- ***** gemeentegrens
- verstedelijkt gebied
- B** Bedrijventerrein
- nederzetting
- autosnelweg
- weg

- spoorweg
- kasteeldomein

0 1 2 kilometer

ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos

regio Antwerpse Gordel – Klein-Brabant

bijlage: verwerking resultaten overleg

september 2008

Vlaamse overheid

1 Inleiding

In deze bijlage wordt een synthese op hoofdlijnen gegeven van de aanpassingen aan het voorstel van gewenste ruimtelijke structuur uit de verkenningnota op basis van de vragen vanuit het overleg met gemeenten, provincies en belangengroepen.

Per deelruimte worden de belangrijkste conclusies of vragen op niveau van de ruimtelijke visie vanuit het overleg met actoren opgelijst en wordt aangegeven op welke wijze dit al dan niet tot een verfijning of aanpassing van de ruimtelijke visie of het voorstel van de te herbevestigen agrarische gebieden heeft geleid.

In de linkerkolom wordt de nummering en naamgeving van de gebieden van de verkenningnota (oktober 2007), het programma voor overleg (maart 2008) en het verslagbundel van de overlegronde (juni 2008) gehanteerd. In de rechterkolom wordt verwezen naar het bundel gewenste ruimtelijke structuur waarvan dit de bijlage is (september 2008).

2 Verwerking resultaten overlegronde april-juni 2008

2.1 Deelruimte 1. Haven en Polder

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
1.	Landbouwgebied ten noorden van Zandvliet en de A12 (gebied 6.1) Nagaan of de herbevestiging kan worden uitgebreid aangezien het gewestplan voldoende garanties biedt (bouwvrij en ecologisch waardevol agrarisch gebied). Binnen de klankbordgroep bestond een akkoord om het gebied Kabeljauwpolder te herbevestigen.	Aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam aanvaardt de suggestie van de klankbordgroep.
2.	Landbouwgebied tussen Berendrecht en Ekeren (gebied 2.2) - Discussie omtrent het al dan niet beperken van herbevestiging ter hoogte van de Schans. - Vraag om het herbevestigde gebied in te krimpen ter hoogte van het Hazepad en woonlint Heuvels. Er is geen draagvlak gevonden in de klankbordgroep omtrent de herbevestiging ter hoogte van de Schans. Binnen de klankbordgroep bestond een akkoord om de herbevestiging ter hoogte van het Hazepad en woonlint Heuvels in te krimpen (grens is woonlint).	Aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam beslist om het gebied ten westen van de Schans mee te nemen in het voorstel voor herbevestiging, het deel ten oosten niet. Het projectteam aanvaardt de suggestie van de klankbordgroep om ter hoogte van het Hazepad en woonlint Heuvels het herbevestigde gebied in te krimpen. De grens van de herbevestiging wordt niet gelegd op het woonlint, daar het woonlint gelegen is in een BPA met als bestemming 'verweingsgebied met residentieel karakter'. De grens van het BPA wordt dan gevolgd. Aanpassing van de grens van herbevestiging aan de kern van Hoevenen omwille van gemeentelijke initiatieven.
3.	Brabantse Wal (concept 14.1) Vraag om deze door te trekken naar het oosten. Akkoord in de klankbordgroep.	Aanpassing van de visie. Het projectteam aanvaardt de suggestie van de klankbordgroep om de Brabantse Wal (concept 14.1) door te trekken tot tegen de woonkern van Putte.
4.	Landbouwgebied Leugenberg (gebied 2.3) Vraag bijkomend herbevestigen ten oosten van Leugenberg.	Geen aanpassing van de herbevestiging. Het gebied ten oosten van Leugenberg is woonuitbreidingsgebied op het gewestplan. Het kan niet opgenomen worden in het voorstel voor herbevestiging, het gebied kan voorlopig wel zijn landbouwfunctie behouden.
5.	Fort van Lillo Vraag om het Fort van Lillo toe te voegen.	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het fort van Lillo op te nemen als concept 10.3 Forten en schansen.
6.	Landbouwgebied Oud-Noordlandpolder - Bijkomend herbevestigen ten oosten van de A12. - Er is geen consensus over het voorzien van een bosverbinding (pijl als onderdeel van 4.1).	Aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam beslist om ten oosten nog bijkomend gebied te herbevestigen, maar met behoud van marge voor een bosverbinding.
7.	Landbouwgebied tussen Berendrecht en Ekeren De uitstulping van herbevestigd gebied ter hoogte van	Aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. De fout wordt aangepast.

Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
het domein Starrenhof is een vergissing.	

2.2 Deelruimte 2. Verstedelijkt bosgebied ten NO van Antwerpen

Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
8. Landbouwgebiedje tussen Mariaburg en Kaart (19.2) Vraag van de gemeenten Brasschaat en Kapellen om het zuiver landbouwgebied 19.2 te onderzoeken. De provincie plant in dit gebied een retentiezone (PRUP retentiezone Kaartsebeek, de gemeente Brasschaat denkt aan bosuitbreiding rond Kattekesberg ten zuiden van de Kaartse Beek + uitbreiding begraafplaats .	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het concept 19.2 te schrappen daar de landbouw op die plaats achterhaald is. Het zuidelijk deel wordt opgenomen binnen het concept 17.6 (Eikendaal en omgeving).
9. Witte vlek tussen Kleine Heide – Grote Heide (18.5) en Groot Schietveld (16.2) Vraag om voor dit gebied een visie te ontwikkelen.	Het gebied Kleine Heide – Grote Heide wordt gebied 18.4. Aanpassing van de visie. Het gebied Gooreind wordt toegevoegd als mozaïekgebied (24.1) en is afgestemd op het gebied Gooreind uit de afbakening van het buitengebied Noorderkempen om daarmee de consensus te bestendigen.
10. De Merel – Halvenheide – Vraagheide – Het Kamp (18.11) en Rommersheide – Horst – De Merel (24.1) - Het gebied gekend onder de naam De merel situeert zich volledig ten noorden van het kanaal. - Vraag of concept 24.1 westelijk kan uitbreiden en het concept 18.11 ten noorden van het kanaal Dessel-Schoten kan vervangen.	Het gebied wordt gebied 18.9 en krijgt een nieuwe naam: Halvenheide – Vraagheide – Het Kamp. Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het gebied ten noorden van het kanaal Dessel – Schoten, voordien gelegen in bosconcept op te nemen in het mozaïekgebied 24.2.
11. Golf van Brasschaat (18.7); golfterrein van Kapellen (18.3); Golfterrein Ringven (18.16) Vraag van de provincie om golfterreinen niet onder te brengen in een bosconcept, maar hiervoor een apart concept te ontwikkelen. Provincie vraagt om geen uitspraken te doen over nieuwe golfterreinen waarover er nog geen uitspraak is gedaan.	Aanpassing van de visie. Voor de golfterreinen, gelegen in bosconcept volgens de visie in de verkenningnota, wordt een apart concept 'golfterrein' ontwikkeld. Hierin worden alleen terreinen opgenomen die gekend zijn in één van de golfmemoranda.
12. Grootstedelijk gebied Antwerpen (28.1) Vraag om de grens van het Grootstedelijk gebied Antwerpen (28.1) tussen Ekeren en Brasschaat te laten samenvallen met gemeentegrens (cfr. voorstel met afbakeningslijn).	Er wordt gebruik gemaakt van de versie van de afbakeningslijn van grootstedelijk gebied Antwerpen uit het ontwerp gewestelijk RUP (BVR 05/09/2008).
13. Park van Brasschaat – Elshout – Zeurt (18.9) Vraag om de begrenzing van het Park van Brasschaat – Elshout – Zeurt (18.9) aan te passen aan reële contouren van het Park van Brasschaat.	Het gebied Park van Brasschaat – Elshout – Zeurt wordt gebied 18.7. Aanpassing van de visie. Een deel van het complex 't Asbroek – Kasteel van Amerlo – Vordenstein – Peerdsbos behoort tot het Park van Brasschaat en wordt opgenomen onder concept 18.7.
14. Complex 't Asbroek – Kasteel van Amerlo – Vordenstein – Peerdsbos (18.10) Discussie omtrent het al dan niet weglaten van de gebieden waar harde recreatie voorkomt aan de randen van het bosconcept. Geen akkoord klankbordgroep.	Het gebied Complex 't Asbroek – Kasteel van Amerlo – Vordenstein – Peerdsbos wordt gebied 18.8. Geen aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om de harde recreatie aan de randen in het bosconcept te behouden.
15. Open ruimte aan Fort van Merksem (gebied 27.1) Voorstel om de open ruimte ten zuidoosten (Keizershoek tot Calesberg) en ten noordwesten (vallei Laarse Beek) van het Fort van Merksem (21.5) mee op te nemen in stedelijk groengebied (27.1).	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het stedelijk groengebied 27.1 door te tekenen over de N1 in zuidoostelijke richting en ook de open ruimte ten noordwesten van het fort van Merksem wordt in dit concept opgenomen.
16. Kasteel 's Gravenwezel en Kwikaard (18.15)	Het gebied Kasteel 's Gravenwezel en Kwikaard wordt gebied 18.13. Aanpassing van de visie. Het projectteam

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
	Vraag voor aandacht voor de landbouw langs de Antitankgracht. Akkoord in de klankbordgroep om tekstueel het behoud van de landbouwbedrijfsvoering langs de Antitankgracht toe te voegen in de gewenste ruimtelijke structuur.	aanvaardt de suggestie van de klankbordgroep. Het concept 18.13 blijft behouden en tekstueel wordt het belang van de landbouw langs de Antitankgracht benadrukt.
17.	De Kwikaard (St.-Job) (concept 19.3) Discussie in de klankbordgroep over al dan niet herbevestigen van het gebied omwille van mogelijke aanleg golfschool. Er is geen draagvlak gevonden in de klankbordgroep om de herbevestiging in te krimpen.	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het concept De Kwikaard (19.2) in het oosten in te krimpen omwille van de principiële beslissing van de VR(18/07/08) om een golfterrein van 18-holes in te richten in Schilde. Het oostelijk deel krijgt het golfconcept 29.4.
18.	Vallei Klein Schijn (25.1) Discussie omtrent het al dan niet aanduiden van de vallei Klein Schijn als natuur- of natuurverwevingsconcept. De gemeenten zijn eerder voorstander van een natuurconcept. In de klankbordgroep werd eerder gedacht aan een verwevingsconcept.	Geen aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het valleiverwevingsconcept te behouden voor de vallei. De actuele natuurwaarden in de vallei kunnen geen opname in het VEN verantwoorden.
19.	Landbouwgebied Pulhof (19.7), het meest zuidelijke deel van de Vallei van het Klein Schijn (25.1) en Pulhof en Cornixloo (16.5) Vraag om deze concepten samen te brengen onder 1 concept. Akkoord binnen de klankbordgroep om een mozaïekconcept te gebruiken om het recreatief medegebruik te kunnen garanderen. Binnen de gemeenten was er eerder eensgezindheid voor een concept in de richting van een 'genuanceerd natuurconcept'.	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het zuidelijk deel van de vallei van het Klein Schijn samen met het landbouwgebied Pulhof en het natuurcomplex op te nemen in het mozaïekconcept (24.9). Deze mozaïek wordt verder uitgewerkt in een RUP. Het is van belang dat delen van het gebied ook hoofdfunctie natuur kunnen worden/blijven.
20.	Meerheide – Hulsten – Geleg (Zoersel) (gebied 19.5) De provincie maakt een provinciaal RUP op voor de aanleg van een retentiebekken rond de Risschotse loop. Dit RUP wordt in augustus voorlopig vastgesteld. De klankbordgroep is het in consensus eens met het voorstel tot herbevestiging en de aanpassing van de grenzen aan het voorlopig vastgesteld provinciaal RUP.	Aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. De grenzen van het herbevestigde gebied worden aangepast aan de contouren van het voorlopig vastgesteld provinciaal RUP.
21.	Zoerselbos en omgeving (16.3); vallei Groot Schijn (25.2); vallei Tappelbeek (25.3) - Bezorgdheid omtrent de waterberging ten aanzien van de leefbaarheid van de landbouwbedrijfsvoering. Akkoord in de klankbordgroep. - Vraag om het gebied Zoerselbos en omgeving te onderzoeken n.a.v. bosuitbreiding.	Aanpassing van de visie. Het projectteam aanvaardt de suggestie van de klankbordgroep om tekstueel het concept 25.2 aan te vullen dat voorzichtig moet omgesprongen worden met de waterberging ten aanzien van de leefbaarheid van de landbouwbedrijfsvoering. Geen aanpassing van de visie betreffende Zoerselbos en omgeving n.a.v. de bosuitbreiding. Vermelding in het actieprogramma.
22.	Vallei Groot Schijn, Halse Hoek, omgeving Bevaardbrug (16.4); Halse Hoek (24.5) Vraag om het mozaïekconcept Halse Hoek (24.5) door te trekken tot tegen de Antitankgracht. Geen consensus binnen de klankbordgroep.	Geen aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het concept 24.5 te behouden en niet uit te breiden.
23.	Vallei Tappelbeek – Kasteel Montens – Begijnenbos – Hof ter Liere (24.6) Nagaan of opsplitsen en uitbreiden van het mozaïekconcept 24.6 opportuun is vanaf omgeving aanzet duwvaartkanaal over E34 en Albertkanaal	Aanpassing van de visie. Het projectteam aanvaardt de suggestie van de klankbordgroep om het concept 24.6 uit te breiden, zowel voor het deel ten zuiden van het centrum van Oelegem als verder over de E 34 en het Albertkanaal. Dit gebied krijgt een apart conceptnummer 24.8.

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
	(witte vlek op visiekaart) en voor het gebied ten zuiden van de kern van Oelegem. Akkoord klankbordgroep om concept 24.6 uit te breiden met landbouwgebied ten zuiden van het centrum van Oelegem en over de E34 en Albertkanaal.	
24.	Vallei Tappelbeek (omgeving Bevaardbrug) (26.1) Vraag om de vallei van de Tappelbeek (26.1) oostelijk uit te breiden tot op de lijn van het bosgebied op het gewestplan. Akkoord in de klankbordgroep om het concept 26.1 oostelijk uit te breiden. Het gebied waarin het Begijnenbos, Bogaarde, Hof van Lierde gelegen zijn, moet binnen het mozaïekconcept blijven.	Aanpassing van de visie. Het projectteam aanvaardt de suggestie van de klankbordgroep.
25.	Kasteel Bleekhof – Putse heide (concept 18.13) - Discussie omtrent het concept 18.13 en de grens van het gebied 18.13 met 16.4. - Vraag naar omzetting van het noordelijke deel van concept 18.13 naar een mozaïekconcept.	Kasteel Bleekhof – Putse heide wordt gebied 18.11. Geen aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het concept 18.11 te behouden. De Dobbelhoeve wordt vermeld in de tekst.

2.3 Deelruimte 3. Land van Kontich en Ranst

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
26.	Landbouwgebied Guddegem (32.1) Vraag om het gebied 32.1 te onderzoeken omdat er vragen zijn bij de reële invulling van het landbouwconcept. Geen consensus in de klankbordgroep.	Geen aanpassing van de visie. Het concept 32.1 blijft behouden.
27.	Open ruimtegebied Fort 2 (RUP Open Schootsveld) (41.5) Vraag naar opname van gebied 41.5 in het voorstel voor herbevestiging (ten noordwesten van Doornboom en ten oosten van Fort 2). Consensus in de klankbordgroep.	Aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam aanvaardt de suggestie van de klankbordgroep. Het gebied 41.5 wordt opgenomen in het voorstel voor herbevestiging (Moffenhoven).
28.	Landbouwgebied Schawijk (Concept 32.2), Landbouwgebied Vremde – Broechem (Concept 32.3) en Bossen van Ranst (Concept 34.1) Vraag om uitbreiding van bossen van veeleer westelijk te zien ten nadele van het landbouwconcept 32.2 en in het oosten de grens op het bestaande bosgebied/SBZ-H te voordele van het landbouwconcept 32.3 te voorzien (ook herbevestiging aanpassen) Voorstel van gemeente, consensus in klankbordgroep	Aanpassing van visie en voorstel voor herbevestiging. Het projectteam aanvaardt de suggestie van de klankbordgroep. Het gebied 34.1 wordt aangepast.
29.	Bossensteen – Bergse Hoeven (Ranst) (Concept 35.1) en Landbouwgebied Emblem – Molderveld (32.4) Vraag schrappen deel concepten ten noorden van de E313 (ENA).	Aanpassing van de visie. Deze concepten worden beperkt tot aan de E 313. Het deel ten noorden van de E313 wordt ingetekend als bebouwing. Ter hoogte van het ENA-bedrijventerrein Wommelgem-Ranst wordt het volledige studiegebied van het ENA wordt uit de actiekaart verwijderd. Voor dit gebied wordt binnen de actie van het ENA onderzocht wat de rol van landbouw en natuur is.
30.	Landbouwgebied Vremde – Broechem (32.3) en Landbouwgebied Emblem – Molderveld (32.4) Vraag uitbreiding te herbevestigen gebieden ter	Aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam beslist om het landbouwgebied Emblem-Molderveld uit te breiden in westelijke richting tot tegen het

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
	hoogte van Bossenstein/de Biest. Vraag om de beide landbouwgebieden als één groot ruimtelijk landbouwgebied te beschouwen en zo ook in te tekenen. - Herbevestiging van gebied 32.4 aanpassen aan de paarse bestemmingen op het gewestplan. - Vraag of het te herbevestigen gebied uitgebreid kan worden in oostelijke richting waarbij ten zuiden van de N116 eventueel de habitatgrenzen als grens kunnen genomen worden. Consensus in de klankbordgroep over de verbinding van de concepten en het verbinden van de 2 landbouwgebieden.	landbouwgebied Vremde-Broechem ter hoogte van Bossenstein/de Biest. De twee landbouwgebieden worden op de visiekaart van elkaar gescheiden omwille van inhoudelijke verschillen. Ruimtelijk is dit wel een aaneengesloten landbouwgebied (grenzen zijn dicht naar elkaar toegebracht). Ze worden wel met elkaar verbonden, maar het blijven twee afzonderlijke gebieden. De grenzen van het gebied werden ter hoogte van de N14 aangepast aan de paarse bestemmingen op het gewestplan. In het oosten werd de grens van het te herbevestigen gebied Emblem-Molderveld niet aangepast aan de grenzen van het habitatgebied.
31.	Landbouwgebied Vremde – Broechem (Concept 32.3) en omgeving Fort 3 (Concept 36.2) - Rond de Koude Beek staan heel wat initiatieven op stapel, oa. bebossingsproject door ANB (als compensatie voor de ontbossing in de aanvliegroute van de luchthaven). Discussie omtrent het landbouwconcept in de omgeving van de Koude Beek en het fort van Borsbeek. - Discussie omtrent de grens van het herbevestigde gebied. In de klankbordgroep is geen consensus over de westelijke grens van de herbevestiging.	Aanpassing van de visie en het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam beslist om het meest westelijke deel van het landbouwgebied in te tekenen als een stedelijk groengebied 41.6 om de verschillende geplande initiatieven in dit gebied mogelijk te maken. De grens van het voorstel voor herbevestiging wordt aangepast. Er wordt ruime marge voorzien voor initiatieven in het kader van de boscompensatie.
32.	Molenbeekvallei-west (Concept 40.2) - Vraag om het concept 40.2 (Molenbeek) over het geheel te versmallen. - Vraag voor bijkomende herbevestiging in het westen van dit concept. Geen consensus in de klankbordgroep.	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het VEN-concept 40.2 smaller te tekenen ter hoogte van de Ranstsesteenweg (aanpassing aan voorstel herbevestiging). Er wordt geen bijkomende herbevestiging ingetekend aan de westkant van dit concept.
33.	Molenbeekvallei - oost (Concept 42.1) - Discussie over de breedte van intekening van de vallei van de Molenbeek (verweving) (42.1) en over het valleiverwevingsconcept. - De vraag om ter hoogte van de Molenbeek en de Emblemse Heide te zoeken naar grenzen voor een bijkomende herbevestiging. Geen consensus in de klankbordgroep over het hertekenen van concept 24.1. Consensus in de klankbordgroep over bijkomende HAG.	De vallei van de Molenbeek is een beek waar gestreefd wordt naar functionele verweving, waar landbouw met beheerslandbouw mogelijk is. Bedoeling is het gebied zo veel mogelijk bouwvrij te houden. Aanpassing van de visie om duidelijker aan te tonen welke elementen van belang zijn. Het projectteam beslist om het concept 42.1 (Molenbeekvallei oost) te verfijnen, waardoor de vallei van de Heidebeek zichtbaar wordt. Aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Ter hoogte van de Molenbeek en de Emblemse Heide wordt extra gebied op te nemen in het voorstel van herbevestiging, waardoor het belangrijkste deel van de landbouwnederzetting erin opgenomen wordt. Dit behoort tot het landbouwgebied van Emblem-Molderveld.
34.	Hof van Boechout – Melkkuip – Boshoeke (Boechout) – Zevenbergen (Lier) (Concept 35.2), Kontich Broekbos – Boutersem – Verbrande Hoeve – Molenbos (Concept 41.7), Landbouwgebied Hove – Beekhoeke (Concept 32.7) en Landbouwgebied Lier – Zevenbergen – Lachenen (Concept 32.8). Op het bilateraal overleg en de klankbordgroep werden in consensus een aantal voorstellen gedaan om de concepten 35.2, 41.7, 32.7, 32.8 beperkt aan te passen.	Aanpassing van de visie. Het projectteam gaat in op de suggesties uit het bilateraal overleg en de klankbordgroep. Tussen concept 34.5 en 34.6 wordt een deel van het landbouwgebied Lier – Zevenbergen/Lachenen (32.8) omgezet naar een mozaïekverweving (32.5) om een verbinding te kunnen creëren. De noordelijke lob van 32.7 (ten noorden van de Lauwerijckbeek) wordt omgezet naar een mozaïekconcept (35.2). De westelijke lob van landbouwgebied 32.7 wordt opgenomen in stedelijk groengebied 41.8. De uitbreiding van 41.8 beperkt zich tot het grondgebied van de gemeente Lint. Daartegenover staat dat het landbouwgebied 32.7 naar het

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
		zuidoosten een beetje wordt uitgebreid (35.2 wordt ingekrompen).
35.	Landbouwgebied Boechout – Boshoeck (Melkkuip) (32.6) en Landbouwgebied Lier – Zevenbergen – Lachenen (Concept 32.8) - Vraag naar uitbreiding/inkrimping van de herbevestiging van de landbouwgebieden 32.6 en 32.8. - Vraag van de gemeente Boechout om het landbouwgebied Boechout-Boshoeck (32.6) aan te duiden als een bouwvrij gebied. Geen consensus binnen de klankbordgroep.	Geen aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Een uitspraak over het bouwvrij karakter van gebied 32.6 wordt uitgesteld tot er meer duidelijkheid is over de visie op glastuinbouw (provinciaal en Vlaams).
36.	Landbouwgebied Lier-Hagenbroek (32.5) Discussie omtrent het bouwvrij aanduiden van het gebied Hagenbroek. Geen draagvlak binnen de klankbordgroep; wel een draagvlak binnen de gemeenten.	Geen aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam behoudt de visie om het oostelijk deel van gebied Hagenbroek aan te duiden als bouwvrij gebied. Dit gebied vormt, samen met de Molenbeek één van de weinige open ruimtegebieden tussen kleinstedelijk gebied Lier en grootstedelijk gebied Antwerpen.
37.	Gebied voor herbevestiging 28 - Discussie omtrent de grootte van het te herbevestigen gebied met overdruk natuurverweving. - Vraag van de gemeente Lint om het voorstel voor herbevestiging te schrappen op hun grondgebied. - Vraag van de stad Lier om tekstueel te vermelden dat de beleidsmarge natuurverweving enkel geldt voor de 'lagere' gebieden van de vallei. In consensus stelt de klankbordgroep voor de herbevestiging met overdruk natuurverweving te versmallen en de grens te leggen op de Senthout-Missenstraat-Kinderstraat. Er is geen consensus over het aantal hectaren natuurverweving. Er is geen consensus over het schrappen van de herbevestiging op grondgebied van Lint.	Aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam gaat akkoord om volgende zaken aan te passen: - Het gebied voor herbevestiging met overdruk verweving wordt versmald. - In het actieprogramma wordt tekstueel aangegeven dat de beleidsmarge natuurverweving enkel geldt voor de 'lager' gelegen gebieden van de vallei. - Op het grondgebied van Lint wordt het voorstel voor herbevestiging niet geschrapt.
38.	Landbouwgebied Neerland (Concept 33.1) Discussie betreffende de actuele invulling van het gebied.	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het gebied 33.1 om te zetten naar stedelijk groengebied 41.12, samen met het van woonuitbreidingsgebied in het noorden dat via een stedelijk initiatief is voorbehouden voor groen. Binnen dit gebied is geen actieve landbouw aanwezig.
39.	Klaverblad Schoonselhof (41.11) Vraag voor uitbreiding van het stedelijk groengebied 41.11 met de zone rond het Fort van Hoboken (36.8) met behoud van de fortconcepten. Consensus binnen de klankbordgroep over uitbreiding.	Het gebied 41.11 wordt gebied 41.13. Aanpassing van de visie. Het projectteam aanvaardt de suggestie van de klankbordgroep.
40.	Landbouwgebied Schelle (Concept 33.3) en Landbouwgebied Schelle Kwade Hoek (Concept 35.3) Nagaan of het landbouwgebied 33.3 noordelijk kan uitgebreid worden tot aan de grens met Schelle/Hemiksem. Beide gebieden (33.3 en 35.3) aanpassen aan de actuele situatie.	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het westelijk deel van concept 33.2 naar het noorden uit te breiden, het zuidoostelijk deel van concept 35.3 wordt naar het zuiden uitgebreid, hier is ruimte voor 25ha bosuitbreiding.
41.	Vallei Benedenvliet (Kleidaal – Kerkeneinde) (40.3) Vraag van de gemeente Schelle om de termen Boven- en Benedenvliet correct toe te passen.	Aanpassing van de visie. De tekst in de gewenste ruimtelijke structuur wordt aangepast met de correcte termen.
42.	Landbouwgebied Reet – Waarloos – Aartselaar – Edegem	Gezien de ligging buiten het stedelijk gebied wordt

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
	(Concept 32.10) Het landbouwgebied 32.10 thv kern van Kontich ten oosten van de E 19 is woonuitbreidingsgebied op het gewestplan.	verondersteld dat dit woonuitbreidingsgebied ten minste op korte termijn kan behouden blijven voor landbouw.
43.	Landbouwgebied Reet – Waarloos – Aartselaar – Edegem (Concept 32.10) - Vraag om het Laarhof te herbevestigen. - Vraag om bijkomend te herbevestigen ter hoogte van de Kleine Steylen, centrum van Reet en ter hoogte van de E19. Klankbordgroep pleit voor een agrarische ontwikkeling van het ontginningsgebied zowel voor als na de ontginning. Klankbordgroep meldt een uitdrukkelijke vraag naar oppervlakteelststoffenplan en het bieden van een duidelijk tijdtraject aan alle betrokkenen.	Aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam beslist om: - het Laarhof mee te nemen in het voorstel voor herbevestiging. - het reserve-ontginningsgebied niet op te nemen in het voorstel voor herbevestiging. - ter hoogte van Reet centrum het voorstel voor herbevestiging uit te breiden.
44.	Landbouwgebied Duffel-Waarloos (32.9) Aftoetsen draagvlak oprichten bedrijventerzone glastuinbouw t.h.v. Lage Vosberg en Keizershoek. Voorstel van de gemeenten Kontich en Rumst om ter hoogte van Terbeek te zoeken naar een glastuinbouwconcentratie i.p.v. Keizershoek. Mechelse Veilingen benadrukt het afbakenen van macrozones. Boerenbond vraagt onderscheid tussen bedrijventerrein of concentratiegebied.	De suggesties worden meegenomen door het projectteam. De opmaak van een gewestelijk RUP voor het aanduiden van een macrozone, waar een verspoepeld vergunningenbeleid geldt, is juridisch niet mogelijk. Er is bereidheid tot verder onderzoek van de mogelijkheden voor glastuinbouw in dit gebied. Het onderzoek wordt ingeschreven in het actieprogramma.

2.4 Deelruimte 4. Schelde en Rupel

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
45.	Petroleum Zuid (56.1) Dit stedelijk groengebied is foutief ingetekend.	Aanpassing van de visie. Het gebied wordt opgenomen als bedrijventerrein.
46.	Landbouwgebieden Laar en Broek (Schelle en Niel) (58.1) Nagaan of het concept 58.1 noordelijk kan uitgebreid worden en de Maaibek als westelijke grens van het concept kan genomen worden. Akkoord in de klankbordgroep.	Aanpassing van de visie. Het projectteam aanvaardt de suggestie van de klankbordgroep om het concept noordelijk uit te breiden tot aan de vallei van de Benedenvliet (49.3). De Maaibek is de westelijke grens.
47.	De Schorre (51.2) en Kleiputten van Terhagen (50.1) Voorstel om het recreatiegebied de Schorre samen met het golfgebied (op het gewestplan) te betitelen als stedelijk groengebied. Geen consensus over invulling van het golfgebied (deel van Kleiputten van Terhagen, 50.1).	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om de Schorre en de westelijke helft van de kleiputten van Terhagen (golfgebied op gewestplan) op te nemen als stedelijk groengebied 56.4. De golf wordt aangeduid met een vlagje. Het projectteam volgt de beslissing van de Vlaamse regering over het eerste golfmemorandum waarin ontwikkeling van het golfterrein is voorzien..
48.	Park van Boom - Vraag om dit gebied mee op te nemen in de visie. - Vraag om het gemeentepark, het bos 'N', de Schorre en Kleine Stijlen te verbinden. De klankbordgroep geeft de suggestie door aan de provincie om het gemeentepark, het bos 'N', de Schorre en Kleine Stijlen te verbinden.	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het Park van Boom toe te voegen aan de visie en in te kleuren als een stedelijk groengebied 56.3. Boom is een kleinstedelijk gebied. Er wordt daarom voor dit gebied geen actie genomen op Vlaams niveau.

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
49.	Plantenhoek 51.3 Discussie omtrent het al dan niet intekenen van het bosconcept omwille van de geplande weg en de beperkte natuurwaarden.	Geen aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het concept 51.3 te behouden en tekstueel in de gewenste ruimtelijke structuur op te nemen dat er in dat gebied een weg gepland wordt.
50.	Walenhoek (51.1) Vraag concept 51.1 aan te passen conform het BPA Walenhoek. Consensus in de klankbordgroep over een opdeling in een stuk VEN-gebied (zuidelijk deel) en een multifunctioneel bosconcept (noordelijk deel).	Aanpassing van de visie. Het projectteam gaat akkoord. Het gebied 51.1 wordt opgedeeld in twee aparte delen. Het meest noordelijk blijft concept 51.1, multifunctioneel boscomplex (al is een bosbestemming mogelijk niet gewenst). Het zuidelijke deel wordt concept zeer waardevol natuurcomplex 50.2 (VEN-gebied).
51.	Schelde en Rupel (Concept 49.1) ten noorden van concept 53.4: Bovenzanden Vraag om het gebied Bovenzanden samen te voegen met het westelijke deel van mozaïekconcept 53.4. Hierover is geen consensus in de klankbordgroep.	Geen aanpassing van de visie. Het projectteam motiveert de beslissing om de visie niet aan te passen daar het gebied Bovenzanden (deel van 49.1) opgenomen is in het Sigmaphan (timing 2015) en er dan geen landbouw meer mogelijk is. Het concept 49.1 blijft behouden.
52.	Landbouwgebied Heindonk (53.4) Discussie mozaïekverwevingsconcept omwille van het grote aandeel landbouw in het oostelijk deel van het Landbouwgebied Heindonk (53.4). Geen consensus in de klankbordgroep.	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het landbouwgebied Heindonk op te delen in een oostelijk en een westelijk deel. Het westelijk deel behoudt het mozaïekconcept 53.4. Het oostelijk deel wordt ruimtelijk functioneel samenhangend landbouwgebied 60.1. Voorlopig is dit gebied in het Sigmaphan aangeduid als bouwvrij gebied om toekomstige opties niet te hypothekeren.
53.	Cuestafront van de klei van Boom (59.1) Er is onduidelijkheid over de ligging van het cuestafront van Boom. Aanduiding op de visiekaart is niet correct.	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het concept niet te wijzigen. In de gewenste ruimtelijke structuur zal de ligging van het cuestafront beter omschreven worden.
54.	Vallei van de Zwarte Beek (52.1) Discussie omtrent het vallei-verwevingsconcept voor het gehele gebied omwille van de aanwezige bedrijfsvoering in het zuiden. Akkoord in de klankbordgroep om de visie niet te wijzigen maar om tekstueel in de gewenste ruimtelijke structuur aan te geven dat de landbouw ter hoogte van Veertienbunders gegarandeerd moet zijn.	Aanpassing van de visie. Het projectteam gaat akkoord met de suggestie van de klankbordgroep om tekstueel het concept aan te vullen. Het gehanteerde verwevingsconcept houdt immers in dat landbouw behouden blijft.
55.	Landbouwgebied Engelse Hoek (53.3) Vraag of het concept 53.3 kan uitbreiden naar het oosten als buffer tegen verdere industriële ontwikkeling. Consensus binnen de klankbordgroep.	Aanpassing van de visie. Het projectteam gaat akkoord met de suggestie van de klankbordgroep om het mozaïekconcept 53.3 uit te breiden in oostelijke richting tot aan de industrieweg.
56.	Noordelijk en Zuidelijk Eiland (Concept 49.7) Het concept komt niet overeen met het huidige habitatgebied en de bedrijvenszone in het zuidelijk deel van het Zuidelijk Eiland. Akkoord van de klankbordgroep.	Aanpassing van de visie. Het projectteam gaat akkoord om de intekening van het Zuidelijk Eiland aan te passen aan de opmerkingen uit de klankbordgroep: Het meest zuidelijke deel van het Zuidelijk Eiland wordt ingetekend als bedrijventerrein.
57.	Polder van Sint-Amands (Concept 49.5) en Schelde en Rupel (Concept 49.1) - Voorstel om concept 49.1 t.h.v. Sint-Amands uit te breiden in oostelijke richting, inclusief het habitatrichtlijngebied. - Voorstel om het concept 49.5 om te zetten van een natuurconcept naar een mozaïekverwevingsconcept, omwille van het grote aandeel aan landbouwgebruik binnen de Polders van St. Amands.	Aanpassing van de visie. Het projectteam is akkoord om de grens van het concept 49.1 te leggen op het habitatrichtlijngebied. Het projectteam gaat in tegen de consensus van de klankbordgroep wat betreft het omzetten van het VEN-concept 49.5 naar een mozaïekconcept. De structuur van polders/natte graslanden/vallei langs de Schelde, waterloop van Vlaams niveau is uitermate belangrijk en primeert.

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
	Consensus binnen de klankbordgroep.	
58.	Landbouwgebied Oudbroek/Paddebroek/Kasteel van Hingene (53.2) Vraag om de noordelijke conceptgrens aan te passen (leggen op gewestplan en niet op de straat).	Aanpassing van de visie. Het projectteam is akkoord om de noordelijke grens van dit concept te leggen op de gewestplangrens.
59.	Landbouwgebied St. Rochuskapel (Concept 53.1) Aanwezigheid van landbouw ten oosten van De Reek. Consensus in de klankbordgroep om ten noorden van concept 53.1 nog een apart verwevingsconcept te voorzien (tussen De Reek, Vitsdam en het Groot Schoor) om de landbouw daar aan te duiden. Tussen de 2 mozaïekverwevingsconcepten blijft het VEN-concept geldig om de verbinding tussen VEN oost en west te behouden.	Aanpassing van de visie. Het projectteam gaat in op de suggestie van de klankbordgroep.

2.5 Deelruimte 5. Klein-Brabant

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
60.	Kraaienbroek (66.3), Hoge Heide (63.1), Luipegem (66.4) - Vraag om de concepten 66.3, 63.1 en 66.4 opnieuw te bekijken. Voorstel om: - concept 66.4 naar het oosten uit te breiden (voormalig woonuitbreidingsgebied) tot tegen de woonkern van Bornem. - het natuurconcept 63.1 naar het noorden uit te breiden, zodat het natuurgebied ten noorden van de Brantse Dreef binnen het natuurconcept komt te liggen. Dit gaat ten koste van het mozaïekverwevingsconcept 66.4. - het zuidelijke deel van Hoge Heide (63.1) (ten zuiden van de Riddermoerstraat) mee te nemen in het mozaïekconcept 66.3. - ten oosten van Mariekerke: het voorstel voor herbevestiging aan te passen aan de visiekaart. Dit betekent een kleine inkrimping van de herbevestiging. Consensus in de klankbordgroep om aanpassingen te doen aan de concepten.	Aanpassingen van de visie. Het projectteam gaat in op de voorstellen van de klankbordgroep. - Het mozaïekconcept 66.3 wordt uitgebreid ten oosten van de kern van Branst. - Het natuurcomplex Hoge Heide (63.1) wordt uitgebreid in noordelijke richting. - Het mozaïekcomplex Luipegem 66.4 wordt uitgebreid naar de kern van Bornem toe. - De kaart van de herbevestiging wordt aangepast. De bosjes ter hoogte van Heikant – 't Hoogste worden uit de herbevestiging gehaald.
61.	Complex Orchis – Breeven (Concept 63.2) en Fort van Bornem (70.1) Discussie omtrent de visie en het voorstel voor herbevestiging. Geen consensus binnen de klankbordgroep. Er bestaan verschillende visies over de invulling van de zone rond het natuurgebied en rond het stuk ten zuidoosten van het fort.	Geen aanpassing van de visie. Het projectteam wil de verbinding tussen Orchis, fort van Bornem en Breeven behouden. Aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam gaat akkoord om de grens op te schuiven naar het noorden en te leggen 50m van de Oppuursesteenweg. Het voorstel wordt iets verkleind ter hoogte van de verbinding tussen het fort en Breeven. Het gebied tussen Orchis en het fort van Bornem wordt niet meegenomen in het voorstel voor herbevestiging.
62.	Landbouwgebied Grote Kouter en Moortelbos (62.2), Het Moer van Bornem (63.3), Het Moer te Eikevliet (67.2) - Vraag om het concept 62.2 uit te breiden in zuid-oostelijke richting in functie van het reële landbouwgebruik en het voorstel voor herbevestiging hiermee aan te passen (Eikse Kouter). - Vraag voor herbevestiging van twee percelen ten	Aanpassing van de visie. Het projectteam aanvaardt het voorstel van de klankbordgroep om Eikse Kouter mee te nemen in het landbouwgebied 62.2 (zowel in de visie als in het voorstel voor herbevestiging). Het projectteam beslist om de 2 percelen ten noorden van het Moer te laten aansluiten bij het mozaïekverwevingsconcept 66.1 als overgang (buffering) tussen het landbouwgebied en het natuurgebied (Moer).

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
	noorden van het Moer in concept 63.3. - Vraag om gebiedje Mansbroek (groenzone in BPA industrie) op te nemen in een VEN concept. - Vraag om de westelijke uitloper van 62.2 mee te nemen in het voorstel voor herbevestiging. Consensus in de klankbordgroep om concept 62.2 naar het zuiden uit te breiden (Eikse Kouter). Geen consensus in de klankbordgroep om over het oostelijk uitbreiden van concept 62.2. Geen consensus in de klankbordgroep om de 2 percelen ten noorden van het Moer mee te nemen in het voorstel voor herbevestiging. Geen consensus in de klankbordgroep om het gebied 'Mansbroek' op te nemen in een VEN concept. Geen consensus in de klankbordgroep om het landbouwgebied Grote Kouter en Moortelbos (62.2) westelijk uit te breiden en op te nemen in het voorstel voor herbevestiging.	Deze percelen worden niet meegenomen in het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam is niet akkoord met een uitbreiding Het projectteam wenst het gebied Mansbroek niet op te nemen als VEN concept (lokaal belang). Het projectteam beslist om de westelijke uitloper van concept 62.2 voor een deel mee te nemen in het voorstel voor herbevestiging. De uitbreiding in het zuiden wordt volledig opgenomen in het voorstel voor herbevestiging.
63.	Landbouwgebied Hof van Coolhem – Geren (66.2) - Gezien de industriële ontwikkelingen ten zuiden van het landbouwgebied Hof van Coolhem – Geren (66.2) is er geen duurzame landbouwactiviteit mogelijk ten zuiden van de spoorweg en wordt voorgesteld om het concept hier te schrappen. - Vraag om het mozaïekconcept ten noorden van de spoorweg uit te breiden tussen het natuurconcept van het Moer en het landbouwgebied Polder van Pullaar (62.4). Consensus in de klankbordgroep.	Aanpassing van de visie. Het projectteam gaat akkoord om volgende wijzigingen door te voeren: - het mozaïekverwevingsconcept ten zuiden van de spoorweg wordt geschrapt uit dit concept, omwille van de ontwikkeling van bedrijventerreinen. - Het mozaïekverwevingsconcept wordt uitgebreid tussen het Moer en het landbouwgebied Polder van Pullaar (62.4).
64.	Landbouwgebied Hof van Coolhem – Geren (66.2) en Landbouwgebied Polder van Pullaar (62.4) Discussie betreffende het gebruikte concept landbouwgebied en de Zielbeek als natte natuurverbinding. Geen overeenstemming tussen de verschillende visies van klankbordgroep en gemeente Puurs voor het Landbouwgebied Polder van Pullaar (62.4).	Aanpassing van de visie. Het projectteam beslist om het landbouwgebied samen met het woonuitbreidingsgebied ten noorden mee op te nemen in het mozaïekconcept 66.2, maar een deel te behouden in het voorstel voor herbevestiging. Het voorstel voor herbevestiging wordt ingekrompen tot het deel ten westen van de Zielbeek.
65.	Landbouwgebied St. Amands – Oppuurs – Bornem – Puurs (61.1) Vraag om de herbevestiging in oostelijke richting uit te breiden (dichter tegen de Vliet aan). Er is geen consensus voor het aanpassen van de begrenzing van het voorstel voor herbevestiging.	Geen aanpassing van het voorstel voor herbevestiging voor wat betreft de Vliet. Ter hoogte van de Klaverbeek wordt beslist om de buffer van 75m te verruimen naar 100m conform de Molenbeek in Breendonk (zie nr. 69).
66.	Landbouwgebied Wipheide (61.2) Vraag voor herbevestiging van concept 61.2. Geen consensus over de herbevestiging van concept 61.2.	Geen aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Het concept 61.2 wordt niet opgenomen in herbevestiging omdat er geen goede grenzen te vinden zijn. Behoud van de landbouwfunctie wordt opgenomen bij de omschrijving van de actie.
67.	Lippelobos en omgeving (68.1) Voorstel om de noordelijke uitloper van concept 68.1 op te nemen als een mozaïekconcept en tekstueel te beschrijven dat het gaat om bosstapstenen in een landbouwgebied. Consensus over de omzetting van de noordelijke uitloper van 68.1 naar een mozaïekconcept.	Aanpassing van de visie. Het projectteam is akkoord met de suggestie van de klankbordgroep om het multifunctioneel boscomplex (68.1) te beperken tot het zuidelijk deel van de N17. Het gebied ten noorden van de N17 wordt ingetekend als mozaïek (66.5).

	Inhoudelijk element uit het overleg provincie, gemeenten, klankbordgroep	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
68.	Landbouwgebied Oppuurs – Liezele (62.1), Vallei Vliet/Grote Molenbeek en Klaverbeek (64.1), Vallei Molenbeek (Liezele Fort – Lanenenbeemd (64.2)) - Vraag van de gemeente om het arboretum uit het voorstel voor herbevestiging te knippen. - Vraag tot schrapping van het voorstel voor herbevestiging ter hoogte van Puurse Heide. - Vraag tot uitbreiding van het voorstel voor herbevestiging ter hoogte van 's Gravenkasteel. - Vraag aanpassingen westelijke grens ter hoogte van Achterheide. Consensus in de klankbordgroep om niet in te gaan op vraag van de gemeente om het arboretum uit de herbevestiging te halen. Geen consensus in de klankbordgroep rond de uitbreiding van het voorstel voor herbevestiging rond Puurse Heide en rond 's Gravenkasteel.	Aanpassing van het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam volgt de consensus van de klankbordgroep om het arboretum in het voorstel te behouden. Het voorstel wordt ook niet aangepast ter hoogte van 's Gravenkasteel. Aanpassing van het voorstel is er wel ter hoogte van het fort van Liezele, hier wordt een extra gebiedje mee opgenomen in het voorstel en ook enkele kleine aanpassingen ter hoogte van Achterheide.
69.	Landbouwgebied Liezele – Breendonk (61.3) - Vraag naar westelijke uitbreiding van gebied 45 tot aan de Molenbeek/Zijp, of tot aan een buffer van deze beek – ten zuiden van de N17 en ten noorden van Koevoetmolen. Dit moet afgestemd worden met de buitengebiedregio Zenne-Dijle-Pajottenland. - Vraag om rond de Lanenenbeemd de inhammetjes uit de herbevestiging te halen. - Vraag om Hoek ten Eiken mee op te nemen in het voorstel voor herbevestiging. Akkoord in de klankbordgroep over de westelijke uitbreiding. Consensus in de klankbordgroep over grensaanpassing thv Lanenenbeemd.	Aanpassing van de visie en het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam beslist om het concept 61.3 uit te breiden in noordelijke richting en ook om Hoek ten Eiken mee op te nemen in het voorstel voor herbevestiging. Het projectteam breidt de herbevestiging uit ten zuiden van de N17 richting Molenbeek, waar een buffer van 100m langs de Molenbeek de grens vormt. Het projectteam aanvaardt de suggestie van de klankbordgroep betreffende de inhammetjes aan de Lanenenbeemd.
70.	Landbouwgebied tussen Breendonk en Tisselt (concept 61.4) - In gebied 46 is een onderzoek opgestart om te zoeken naar extra hectaren voor regionale bedrijventerreinen in uitvoering van het provinciaal structuurplan. - Vraag om aansluitend bij dit gebied een deel van het gebied Zenne-Dijle-Pajottenland mee te nemen. Er is geen consensus om voor dit gebied het voorstel voor herbevestiging te behouden.	Binnen herbevestiging is er conform de omzendbrief beleidsruimte voor provinciale initiatieven. De lokatiestudie is onvoldoende ver gevorderd om een concreet gebied uit te sluiten. Het landbouwgebied is te belangrijk om in totaliteit niet in herbevestiging op te nemen.
71.	Landbouwgebied Breendonk-Tisselt (61.4); landbouwgebied ten N van Kapelle- Op-Den-Bos (61.4) en Landbouwgebied Tisselt-Leest (61.5) Voorstel projectteam om de gebieden 47, 48 en 49 uit het voorstel voor herbevestiging door te schuiven naar de buitengebiedregio Zenne-Dijle- Pajottenland, omdat ze aansluiten bij de grote landbouwgebieden in die regio. Ook in de telling in het kader van de ruimteboekhouding wordt dit zo meegerekend. In consensus akkoord over dit voorstel.	Geen aanpassing van de kaart voor herbevestiging. De te herbevestigen gebieden 61.4; 61.5 en 61.6 worden niet doorgeschoven naar de buitengebiedregio Zenne-Dijle-Pajottenland. De grens van de buitengebiedregio volgt de gemeentegrens. In de overzichtskaart op Vlaams niveau zullen ze de facto op elkaar aansluiten. De naamgeving wordt op elkaar afgestemd.